

**T.C.
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DİSİPLİNLERARASI DEĞERLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

Yüksek Lisans Tezi

**YÜKSEKÖĞRETİMDE DEĞERLER EĞİTİMİ
UYGULAMALARI: MEDEM ÖRNEĞİ**

Elif GÜR

Zonguldak 2024

**T.C.
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DİSİPLİNLERARASI DEĞERLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

Yüksek Lisans Tezi

**YÜKSEKÖĞRETİMDE DEĞERLER EĞİTİMİ
UYGULAMALARI: MEDEM ÖRNEĞİ**

**Hazırlayan
Elif GÜR**

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Muhittin TURAN**

Zonguldak 2024

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Hazırladığım Yüksek Lisans Tezinin bütün aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara riayet ettiğimi, çalışmada doğrudan veya dolaylı olarak kullandığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, yazımda ve basımda enstitü tez yazım ve basım yönergesine uygun davranıldığını taahhüt ederim.

Elif GÜR

06.02.2024

T.C.
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ ONAYI

Enstitümüzün Disiplinlerarası Değerler Eğitimi Anabilim Dalında 1962821330015 numaralı Elif GÜR'ün hazırladığı “**Yükseköğretimde Değerler Eğitimi Uygulamaları: MEDEM Örneği**” başlıklı YÜKSEK LİSANS tezi ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği uyarınca 26/01/2024 Cuma günü saat 10:00'da yapılmış, sorulan sorulara alınan ~~cevaplar sonunda~~ tezinin onayına OY ÇOKLUĞUYLA / OY BİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

Prof. Dr. Hasan MEYDAN

Başkan

Doç. Dr. Muhittin TURAN

(Tez Danışmanı)

Üye

Dr. Öğr. Üyesi Rauf Kahraman ÜRKMEZ

Üye

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

... / ... / 20...

Doç. Dr. Yücel NAMAL

Enstitü Müdürü

ÖZET

Kurum : ZBEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Disiplinlerarası Değerler Eğitimi
Tez Başlığı : Yükseköğretimde Değerler Eğitimi Uygulamaları: MEDEM Örneği
Tez Yazarı : Elif GÜR
Tez Danışmanı : Doç. Dr. Muhittin TURAN
Türü, Yılı : Yüksek Lisans, 2024
Sayfa Adedi : 96

Bu çalışma, Yükseköğretimde Değerler Eğitimi'nin önemine odaklanmakta ve Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitim Uygulama Araştırma Merkezi (MEDEM) örneği üzerinden yükseköğretimde değerler eğitimi konusundaki mevcut durumu anlama ve inceleme amacını taşımaktadır. Çalışma, 2015-2020 yılları arasında beş yıllık bir dönemi kapsayan, MEDEM'in özgün özelliklerini vurgulayarak, ücretsiz etkinlikler, cinsiyet duyarlılığı, katılımcı rolü teşviki, kendi mekânına sahip olma, bölüm ve program ayrımı olmaksızın geniş kapsam, ücretsiz ikramlar, öğrenci merkezli yönetim anlayışı ve sosyal girişimciliği teşvik eden etkinliklere odaklanmaktadır. MEDEM'in bu özellikleri, yükseköğretimde değerler eğitiminin başarılı bir şekilde uygulanabileceğini ve öğrencilerin değerlerini koruma, geliştirme ve paylaşma konusunda etkin bir rol oynayabileceğini göstermektedir. Bu bağlamda, MEDEM modeli, yükseköğretimde değerler eğitimi konusunda ilgi çekici bir örnek teşkil etmektedir ve benzer uygulamaların yaygınlaştırılması için rehberlik edici bir model sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Değerler Eğitimi, Yükseköğretim, MEDEM (Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitimi Uygulama Araştırma Merkezi), Öğrenci Merkezli Öğrenme, Değerlere Dayalı İnisyatifler

ABSTRACT

Institution : ZBEU Institute of Social Sciences, Department of Interdisciplinary Values Education

Thesis Title : Higher Education Values Education: The Case of MEDEM

Thesis Author : Elif GÜR

Thesis Adviser : Assoc Prof. Dr. Muhittin TURAN

Type, Year : MSc Thesis, 2024

Number of Pages : 96

This study focuses on the significance of Values Education in Higher Education, aiming to understand and examine the current state of values education in higher education through the example of the Civilization Studies and Values Education Applied Research Center (MEDEM) within Zonguldak Bülent Ecevit University. Covering a five-year period from 2015 to 2020, the research highlights the distinctive features of MEDEM, emphasizing aspects such as free events, gender sensitivity, encouragement of participant roles, having its own space, inclusive scope without departmental distinctions, free amenities, a student-centric management approach, and the promotion of social entrepreneurship activities. The characteristics of MEDEM demonstrate that values education in higher education can be successfully implemented, and it can play an effective role in students' ability to preserve, enhance, and share their values. In this context, the MEDEM model serves as an intriguing example of values education in higher education, providing a guiding model for the dissemination of similar practices.

Keywords: Values Education, Higher Education, MEDEM (Center for Civilization Studies and Values Education), Student-Centered Learning, Values-Based Initiatives

ÖN SÖZ

Bu tez, yükseköğretimde değerler eğitiminin önemini vurgulamak amacıyla hazırlanmıştır. Yükseköğretim kurumları, sadece akademik bilgi aktarımı değil, aynı zamanda öğrencilerin karakter gelişimi, ahlaki değerlerle donatılması ve toplumsal sorumluluk anlayışının kazandırılması noktasında da önemli bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (MEDEM) örneği, değerler eğitiminin üniversite düzeyinde nasıl hayata geçirilebileceğini gösteren bir model sunmaktadır.

Medeniyet ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, değer odaklı çalışmalarıyla bilinen bir akademik birimdir. Merkez, medeniyetin temel taşları olan değerleri anlama, koruma ve yayma amacıyla çeşitli projeler ve araştırmalar yürütmektedir. Bu çalışma, 2015-2020 yılları arasında MEDEM tarafından düzenlenen değer odaklı etkinlikleri detaylı bir şekilde ele almaktadır. Araştırma, bahsedilen etkinliklerin öğrencilere sağladığı katkıları ayrıntılı bir şekilde incelemektedir. MEDEM'in düzenlediği bu etkinliklerin, öğrencilerin gelişimine ve değer odaklı bir eğitim anlayışının benimsenmesine yönelik nasıl bir etki sağladığı detaylı bir analize tabi tutulmuştur. Bu bağlamda, çalışma, söz konusu etkinliklerin öğrencilerin eğitim süreçlerine olan olumlu etkilerini ortaya koymak amacıyla kapsamlı bir değerlendirme sunmaktadır.

Tez çalışması sürecinde, yükseköğretimde değerler eğitimi üzerine çalışan araştırma ve uygulama merkezlerinin neredeyse yok denecek kadar az olması ve bu alandaki literatürün sınırlı olması gibi zorluklarla karşılaşmıştır. Yükseköğretim düzeyinde değerler eğitimi alanındaki boşluklar, çalışmanın kapsamını genişletme ve mevcut bilgiyi derinleştirme konularında belirli zorluklar ortaya çıkarmıştır. Bu durum, değerler eğitimi alanında yapılacak olan daha fazla araştırma ve uygulamanın önemini vurgulamaktadır. MEDEM, yükseköğretim düzeyindeki üniversitelerin çeşitli bölüm ve programlarında eğitimlerine devam eden kız çocuklarının değer odaklı bir ortamda gelişimlerine katkı sağlayarak önemli bir işlev üstlenmiştir. Merkezde gerçekleştirilen etkinliklerin, kapsamlı bir metodoloji

ile akademik literatüre kazandırılması, tezin temel amaçları arasında öncelikli olarak belirlenmiştir.

MEDEM'in tüm aşamalarında katkı sağlayan Zonguldak eski Rektörü Prof. Dr. Mahmut ÖZER, Prof. Dr. Mustafa ÇUFALI ve mevcut Rektör Prof. Dr. İsmail Hakkı ÖZÖLÇER'e de teşekkürü borç bilirim. Bu destekler, MEDEM'de yürütülen çalışmaların başarıyla tamamlanmasında büyük öneme sahiptir.

Bu tezin hazırlanmasında birçok değerli kişinin katkısı bulunmuş olup, bu vesileyle kendilerine teşekkür etmek isterim. Öncelikle, eşim Fehmi GÜR'e, bu uzun ve zorlu süreçte sürekli destekleri, anlayışı ve sabrı için minnettarım. Doç. Dr. Bilal TÜTÜNCÜ'ye, tez çalışmamızın içeriğine yönelik önemli katkıları ve rehberliği için teşekkür ederim. Ayrıca, danışmanım Doç. Dr. Muhittin TURAN ve Prof. Dr. Hasan MEYDAN'a, vakitlerini ayırıp bilgi ve deneyimlerini paylaşımları nedeniyle şükranlarımı sunarım.

Son olarak, bu özel çalışma sürecinde, MEDEM'e gönüllü olarak katılan ve etkinliklere destek veren değerli öğrenci arkadaşlarımıza içten teşekkürlerimi sunarım. Sizlerin aktif katılımı ve samimi çabalarınız, MEDEM'in değerler eğitimi alanındaki etkileyici başarısına önemli bir katkı sağlamıştır. Bu birliktelik, MEDEM'in öğrenci merkezli yaklaşımını daha da güçlendirmiş ve değerlerin güçlü bir şekilde yaşatılmasına yönelik ortak bir çaba oluşturmuştur. Eğitim, paylaşım ve dayanışma ruhuyla bu merkeze emek veren tüm öğrenci arkadaşlarıma minnettarlığımı ifade ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iv
ABSTRACT	v
ÖN SÖZ.....	vi
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR LİSTESİ	x
GİRİŞ	1
1. DEĞER KAVRAMI VE DEĞERLER EĞİTİMİNİN ORTAYA ÇIKIŞI	10
1.1. Değer Kavramı	11
1.1.1. Değerler Eğitimi Tanımları	12
1.2. Avrupa ve Amerika’da Değerler Eğitimi Uygulamaları	13
1.3. Türkiye’de Değerler Eğitimi Çalışmaları.....	17
1.3.1. Dini ve Ahlaki Değerler Eğitimi	17
1.3.2. Milli ve Kültürel Değerler	17
1.3.3. İnsan Hakları ve Demokratik Değerler	18
1.3.4. Karakter Eğitimi	18
1.3.5. Teknoloji ve Değerler.....	18
1.3.6. Çevre Eğitimi ve Sürdürülebilirlik	18
1.3.7. Eğitimcilerin Rolü ve Eğitim Metodları.....	18
1.3.8. Türkiye’de Değerler Eğitimi Alanında Yer Alan Öncü Kuruluşlar ...	21
2. YÜKSEKÖĞRETİMDE DEĞERLER EĞİTİMİ UYGULAMALARI	23
2.1. Türkiye Üniversitelerinde Bulunan Araştırma ve Uygulama Merkezleri: Bilgi ve İşlevleri	24
2.2. Yükseköğretimde Değer Odaklı Araştırma ve Uygulama Merkezleri.....	25
2.3. Değer Odaklı Uygulama ve Araştırma Merkezlerinin Amaçları ve Faaliyet Alanları	27
2.3.1. Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (Kastamonu- 2012)	27
2.3.2. İnsani Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (Erzurum- 2014)	28
2.3.3. Sosyal Bilimler ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (Aksaray-2016)	29
2.2.4. Değer Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (Ankara-2019)	30
2.3.5. Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (Zonguldak-2015)	32
3. MEDENİYET VE DEĞERLER EĞİTİMİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİNDEKİ DEĞER ODAKLI ÇALIŞMALAR.....	35
3.1. Üniversite Gençlerinin Değer İhtiyacı	36
3.2. MEDEM’de Değer Odaklı Çalışmalar.....	38
3.2.1. Enderun Buluşmaları	39

3.2.2. TED Konuşmaları ve Motto Günleri.....	41
3.2.3. Bir Hoca Bir Kitap	42
3.2.4. Yardım Kampanyası Düzenlenmesi.....	44
3.2.5. Tefsir ve Hadis Dersleri	45
3.2.6. Safahat Okumaları	47
3.2.7. Bir Ülke Bir İnsan	48
3.2.8. Anne Üniversitesi	50
3.2.9. Çocuklar için Felsefe Atölyesi	51
3.2.10. Mesnevi Okumaları	53
3.2.11. Okur-Yazar Buluşması	54
3.2.12. III. Değerler Eğitimi Kongresi	56
3.2.13. Pandemi Döneminde MEDEM Etkinlikleri ve Öğrenci Merkezli Yaklaşım	57
3.3. MEDEM Etkinlikleri Hakkında Katılımcı Görüşleri.....	59
3.3.1. Katılımcı Görüşlerinin Değerlendirilmesi	67
SONUÇ.....	69
KAYNAKÇA	73
EKLER.....	79
Ek 1: Enderun Buluşmaları Afişi	79
Ek 2: TED Konuşmaları ve Motto Günleri	80
Ek 3: Bir Hoca Bir Kitap Afişi.....	81
Ek 4.1: Yardım Kampanyası Afişi (Halep Yardım Bekliyor).....	82
Ek 4.2: Yardım Kampanyası Afişi (Dolabında İyiliğe Yer Aç).....	83
Ek 5: Tefsir ve Hadis Dersleri Afişi.....	84
Ek 6: Safahat Okumaları Afişi	85
Ek 7: Bir Ülke Bir İnsan Afişi.....	86
Ek 8: Anne Üniversitesi Haber Sayfası ve Afişi.....	87
Ek 9: Çocuklar için Felsefe Atölyesi Etkinlik Afişi	88
Ek 10: Mesnevi Okumaları Duyuru Linki	89
Ek 11: Okur-Yazar Buluşması Afişi	90
Ek 12: III. Uluslararası Değerler Eğitimi Kongre Afişi	91
Ek 13.1: Pandemi Döneminde MEDEM Etkinlik Afiş-1.....	92
Ek 13.2: Pandemi Döneminde MEDEM Etkinlik Afiş-2.....	93
Ek 13.3: Pandemi Döneminde MEDEM Etkinlik Afiş-3.....	94
Ek 13.4: Pandemi Döneminde MEDEM Etkinlik Afiş-4.....	95
ÖZ GEÇMİŞ.....	96

KISALTMALAR LİSTESİ

a.g.e.	: Adı Geçen Eser
Bkz.	: bakınız
çev.	: çeviren
DİA	: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
DİB	: Diyanet İşleri Başkanlığı
DKAB	: Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
ed.	: Editör
Haz.	: Hazırlayan
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
MEDEM	: Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi
s.	: sayfa
TDV	: Türkiye Diyanet Vakfı
ZBEÜ	: Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

GİRİŞ

İnsanlık tarihi boyunca, bireylerin davranışlarını, tercihlerini ve toplumsal ilişkilerini etkileyen temel bir kavram olan "değer", yaşamın anlamını belirleyen unsurlardan biri olarak önemli bir yer tutmaktadır. Değerler, bireyin karakterinin oluşumunda, dünya görüşünün şekillenmesinde ve toplumsal normlara uyum sağlamasında etkili olan derin kökleri olan bir dinamiktir. Bu bağlamda, değerler eğitimi, bireyin değer anlayışını şekillendiren, toplumsal sorumluluklarını anlamasını ve bu doğrultuda hareket etmesini sağlayan bir öğrenme sürecidir.

Modern bir kurgu ile tasarlanmış olan Yükseköğretim kurumları içerisinde geleneksel ve insani değerlerden uzaklaşmanın olduğu özellikle geleneksel değerlerin ciddi manada azaldığı yaygın bir kabul olagelmıştır. Buna karşılık modern eğitim sistemi içinde değer aktarımı konusunda birtakım çalışmalarına olması gerektiği 1950'li yılların sonlarından itibaren Amerika ve Avrupa'daki okullarda değerlendirilmeye başlanmıştır.

Değerler eğitimi hangi inanç ya düşünceden olursa olsun günümüzde tüm insanlığı ilgilendiren bir mevzudur. Çalışmalarda değerler eğitimi yerine karakter eğitimi kavramını kullanabilmektedir. Değerlerin yeni yetişen nesillere kazandırılması eğitimin tüm katmanlarının olduğu gibi Yükseköğretim aşamasında da gerekli ve elzemdir. Okul kültüründe var olması gereken ahlaki ve insani değerler yükseköğretimde değer odaklı uygulama ve araştırma merkezi aracılığıyla da kazandırılabilir.

Gençlik, bir toplumun geleceği toplumsal gelişme ve yenilenmesinin ana kaynağıdır. Bağımsızlık ruhu, gelişme ve değişime açıklık, idealizm gençliği karakterize eden en önemli özelliklerin başında gelir. Gençlik dönemi kişinin gerçeği ilk defa şuurlu anlaşılır ve açık bir biçimde almaya başladığı dönemdir. Üniversite aşamasına denk gelen gençlik evresi bir takım inanç ve değerler yöneliminin tam olarak temellendirilmesi ve yaşama cesareti kazandığı dönemdir.

Çocukluk ve ergenlik dönemlerinde karakterin büyük ölçüde şekillendiği genel bir kabul olsa da üniversite çağında da bu olgunlaşmanın devam ettiği gözlemlenmektedir. Bu nedenle, iyi karakterli bireylerin ve toplumların

oluşturulması, üniversitelerin misyonu olan bilim üretme çabalarıyla paralel bir şekilde yer almaktadır. Bu bağlamda, üniversitelerin görevleri arasında, kendisine, çevresine ve ülkesine faydalı bir varlık yetiştirmek de önemli bir yer tutmaktadır.

Bu tez, değer kavramının evrimini ve değerler eğitiminin ortaya çıkışını ele alarak, Avrupa, Amerika ve Türkiye'de değerler eğitimi uygulamalarını inceler. Temel hedeflerinden biri de değerlerin bireyin yaşamında oynadığı rolü anlamak ve bu bağlamda değerler eğitiminin evrimini ortaya koymaktır. İlk bölümde, değer kavramının genel tanımı ve bu kavrama dair farklı tanımlamalar üzerinde durulacaktır. Değer kavramının genel çerçevesini oluşturan bu ilk bölüm, değerler eğitimi tanımlarıyla birlikte zenginleştirilerek, bu alandaki temel teorik çerçeveyi oluşturacaktır. Ardından, Avrupa ve Amerika'da değerler eğitimi uygulamaları ile Türkiye'deki değerler eğitimi konusunda genel bir bakış sunulacaktır.

İkinci bölümde, yükseköğretim düzeyinde değerler eğitiminin önemi vurgulanacak ve değer odaklı araştırma ve uygulama merkezlerinin bu alandaki rolü detaylı bir şekilde incelenecektir. Bu kapsamda, Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, İnsani Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, Sosyal Bilimler ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, Değer Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi gibi merkezlerin amaçları ve faaliyet alanları üzerinde durularak, yükseköğretim düzeyinde değerler eğitimi ile ilgili bir çerçeve çizilecektir.

Üçüncü bölümde ise Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından yürütülen çalışmalar öncelikli olarak üniversite gençlerinin değer ihtiyaçlarına odaklanacak şekilde detaylı bir incelenmeye tabi tutulacaktır. Ayrıca, temel eğitim ve orta öğretim düzeyindeki öğrencilere, akademik ve idari çalışanlara, aynı zamanda ebeveynlere yönelik gerçekleştirilen çalışmalar ele alınacaktır. Enderun Buluşmaları, TED Konuşmaları ve Motto Günleri, Bir Hoca Bir Kitap, Tefsir ve Hadis Dersleri, Safahat Okumaları gibi MEDEM'in yürüttüğü çeşitli programlar detaylı bir şekilde açıklanarak, bu etkinliklerin gençler üzerindeki etkileri değerlendirilecektir. Ayrıca, MEDEM'in düzenlediği Yardım Kampanyası gibi toplumsal sorumluluk projeleri üzerinde durularak, üniversite gençlerinin sosyal duyarlılık konusundaki katkıları ele

alınacaktır. Üçüncü bölümde ayrıca, MEDEM'in düzenlediği etkinliklere aktif olarak katılan öğrencilerin, spesifik bir soru üzerinden elde edilen değerlendirmeleri incelenecek; bu cevaplar, öğrencilerin MEDEM etkinliklerinin gelişimlerine olan etkilerini ve bu etkinliklere yönelik algılarını içermektedir.

Sonuç olarak, bu tez, değer kavramının gelişimini ve yükseköğretim düzeyindeki değerler eğitimi uygulamalarını geniş bir perspektiften inceleyerek, bu alandaki teorik ve pratik katkılara odaklanmayı amaçlamaktadır. Değerler eğitiminin, bireyin karakter gelişimi, toplumsal etkileşim ve sorumluluklarını anlama gibi önemli alanlardaki etkilerini anlamak, bu tezin temel hedeflerinden birini oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Günümüzde hem dünya genelinde hem de ülkemizde, toplumların ahlaki değerlerden uzaklaştığına dair artan bir farkındalık bulunmaktadır. Özellikle son yıllarda, teknolojik gelişmeler, kültürel değişimler ve sosyal dinamiklerin etkisiyle birlikte, toplumun ahlaki temellerinden sapması kaçınılmaz bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır (Tatlılıoğlu, 2010, s.950). Bu durum, geleneksel değerlerin sorgulanması, değişen normatif yapılar ve bireyler arası ilişkilerin evrimi gibi çeşitli faktörlerle ilişkilendirilebilir. Ahlaki değerlerin azalması, toplumların genel sosyal dokusunu etkileyerek bireyler arasında güvenin zayıflamasına, sosyal dayanışmanın azalmasına ve çeşitli etik sorunların ortaya çıkmasına neden olabilir. Bu bağlamda, toplumların ahlaki değerlere daha fazla vurgu yapmaları, etik sorumluluklarına dikkat etmeleri ve değer eğitimi uygulamalarını güçlendirmeleri, gelecekteki sosyal ve kültürel dengenin sürdürülebilirliği açısından kritik bir öneme sahiptir.

Gençlerin üniversite hayatları, benlik algısı, karakterin yerleşmesi ve iradenin gelişmesi açısından önemli bir zaman dilimidir. Bir yönüyle gençler için üniversite hayatı düşüncelerinin ve sahip olduğu değerleri sağlamasını yaptığı zamanlardır. Gençlerin aile ve çevresindeki edindikleri gelenek ve değerler, modern üniversite hayatı sürecinde zihin dünyalarında, örtük bir çatışma yaşamaktadır. Yükseköğretim sürecinde daha önce edindikleri değerlerle uyumlu, kendilerini bulabilecekleri bir ortam aramaktadırlar.

Bu kapsamda bir dönem yöneticilik görevini üstlendiğim MEDEM, gerçekleştirdiği faaliyetlerle gençlerin; dini, geleneksel ve toplumsal değerler ile modern yaşam tarzı arasında zaman zaman karşılaştığı çatışmaların ortaya çıkardığı anlam arayışlarına yönelik alternatif çözümler üretebilmelerini sağlama amacı da taşımaktadır.

Üniversitelerde benzer nitelikteki birimlerin varlığı, üniversite yaşantısı ile geleneksel ve dini değerler arasındaki bağların kuvvetlenmesine olumlu bir katkı sağlayabilir. Eğitimin en yüksek hedefi, nitelikli, karakter sahibi ve ahlaki değerlere sahip nesillerin yetiştirilmesidir.

Araştırmanın Önemi

Modern zamanlarda yükseköğretim ilk kurulduğu döneme göre daha fazla önem kazanmıştır. Üniversitelerin temel iddiası olan dogmatik olmayan eleştirel ve bilimsel düşünmeyi kazandırma yükseköğretimde değerler eğitimi bağlamında da önemli bir rol oynamaktadır (Gür, 2014, s.185).

Bu çalışma değerler eğitimindeki akademik bir boyutunun ele alınması açısından önem arz etmektedir. Gençlik, bir toplumun geleceği, toplumsal gelişme ve yenilenmesinin ana kaynağıdır. Bağımsızlık ruhu, gelişime ve değişime açıklık, idealizm gençliği karakterize eden en önemli özelliklerin başında gelir (Gür, 2014, s.185).

İnsanın zihinsel olarak en üst noktaya ulaştığı gençlik dönemi inanç, felsefi ve değerler sistemini anlayıp sorgulama ve yaşantıya dönüştürme evresidir. Gençlerin hayatlarını daha anlamlı kılacak değerler ve eğitimi gençlerde olumlu bir kimlik gelişimine katkı sağlayacaktır. Üniversiteler geleceği şekillendirecek nesilleri ve liderleri yetiştiren kurumlardır. Günümüz dünyasında Yükseköğretim kurumları, kuruluşlarında olduğundan çok daha fazla öneme sahip hale gelmiştir.

Modern bir kurum olarak tasarlanmış üniversitelerde, milli ve manevi değer kaygısı taşıyan ailelerin ve öğrencilerin popüler kültür, küreselleşme sarmalında karşılaştıkları sorunlar temel problemleri oluşturmaktadır.

Cumhuriyet öncesinden itibaren, okullarımızın yeni nesillere kendi milli değerlerini öğretme çabası, batılılaşma süreciyle birlikte büyük zorluklarla

karşılaşmıştır. Bu süreçte, cumhuriyet öncesi ve sonrasında kültürel bir farklılaşma gözlemlenmiş ve milli kültürel değerlere yönelik bir uzaklaşma eğilimi ortaya çıkmıştır. Batılı hayat anlayışı ve değerleriyle uyumlu bir toplumsal yapının yeniden inşası için yapılan çabalar, önemli çatışmalara yol açmıştır. Batılılaşma çabaları, toplumsal yapımızda ciddi bir değişim sürecini beraberinde getirerek yeni bir medeniyet ve kültür inşa etmeyi amaçlamıştır (Kayhan, E., Bağcı, Ö. A., & Erişen, Y. 2019 ve Gündüz, M., 2015, s. 25).

Bu değişim sürecinde gençlerin geleneksel, kültürel milli ve manevi değerler ile seküler ve modern kurgu ile tasarlanmış bir ikilem içerisinde üniversite hayatlarının geçmesi hem akademik anlamda hem de psiko-sosyal anlamda gençleri olumsuz etkilemektedir (Gül & Öztürk, 2020, s. 42).

Batılılaşma, modernleşme ve daha sonra küreselleşme süreçleriyle birlikte, geleneksel değerlerin erozyona uğradığı ve yeni değerlerin henüz yerleşmediği bir dönem yaşanmıştır. Bu durum, gençlerin tutarlı, bütünsel ve uyumlu bir karakter ile kimlik oluşturmak için güçlü değerlerden yoksun bir ortamda mücadele etmelerine neden olmaktadır. Bu zorlu ortamda, güvenilir bilgi kaynaklarına erişim ve etkili rol modellerle özdeşim kurma konusunda ciddi zorluklarla karşı karşıya kalmaktadırlar (Berkes, N., Kuyaş, A., & Erdem, A. 1978).

Gençlerin ahlaki ve manevi gelişimine etkide bulunacak, popüler kültürün etkilerini dengeleyecek, onları yeni bir uygarlık anlayışı çerçevesinde yönlendirecek değer odaklı eğitim-öğretim ve ilişki düzenlerinin kurulması büyük bir önem arz etmektedir. Bu bağlamda, gençlerin karakter gelişimi, etik değerlere duyarlılık kazanmaları, toplumsal sorumluluk anlayışlarını güçlendirmeleri ve manevi değerlere uygun bir şekilde yetişmeleri için özgün bir eğitim yaklaşımının benimsenmesi gerekmektedir. Ayrıca, bu düzenlemelerin gençlerin bireysel potansiyellerini en üst düzeyde geliştirmelerine olanak tanıyacak şekilde tasarlanması ve uygulanması, toplumun geleceği açısından hayati bir rol oynamaktadır.

Bu çalışmada, gençlerin yaşadığı değer krizi ve kimlik arayışına çözüm sunacak, güçlü bir ahlaki temel oluşturacak çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır. Yeni bir uygarlık anlayışı çerçevesinde, gençlerin ahlaki ve manevi gelişimine sağlıklı

bir şekilde katkıda bulunacak bu tür çalışmalar, toplumun genç kuşaklarının daha sağlıklı ve dengeli bir şekilde yetişmelerini destekleyecektir. Tüm bu durumlarla ilişkilendirildiğinde, şu temel problemler belirginleşmektedir:

1. Yükseköğretim kurumları, akademik öğretim süreçleriyle birlikte milli, manevi ve geleneksel değerleri daha iyi yaşamak ve geliştirmek adına nasıl bir strateji benimseyebilirler?
2. Gençlerin akademik bilgi ve donanımlarını artırırken aynı zamanda Evrensel, milli ve manevi değerleri hayatlarına entegre etmelerini sağlayacak rehberlik nasıl yapılandırılabilir?
3. Kadim coğrafyamızda kök salmış değerleri, üniversiteler aracılığıyla gençlere nasıl aktarabiliriz?
4. MEDEM, değer kaygısı taşıyan öğrencilerin yükseköğretime uyumunu sağlamak adına hangi deneyimlenmiş uygulamaları sunmaktadır?
5. Okul dışı zamanlarda öğrencilerin nitelikli vakit geçirebilmelerini sağlamak amacıyla düşünülen değer odaklı mekânlar, bu ihtiyacı yeterince karşılayabilmekte midir?

Araştırmanın Varsayımları

1. Değerler eğitimi, yükseköğrenim seviyesinde devam eden bir süreçtir. Ahlaki gelişim, çocukluk döneminde daha etkili olsa da, üniversite eğitimi sürecinde de başarılı bir şekilde sürdürülebilir. Eğitim kurumları, öğrencilere zaman zaman anlam arayışı çıkmazları ile karşılaştıkları varsayımıyla bu konuda gerekli destekleri sağlamalıdır.

2. Gençlere yönelik eğitim, seminer, faaliyet ve etkinliklerde gönüllü akademisyenler, Diyanet İşleri Başkanlığı, İl valiliği ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliğine gidilmesi, değer odaklı toplum yapısını güçlendirebilir.

3. Yükseköğretim kurumları, akademik öğretim süreçleri içinde milli, manevi ve geleneksel değerleri güçlendirmek için çeşitli stratejiler benimseyebilirler. Bu stratejiler, ders içeriklerinde değerlere vurgu yapma, öğrenci etkinlikleri düzenleme ve değer odaklı rehberlik hizmetleri sunma gibi alanlarda uygulanabilir.

4. Gençlerin akademik bilgi ve becerilerini artırırken aynı zamanda Evrensel, milli ve manevi değerleri hayatlarına entegre etmelerini sağlamak için rehberlik, bireysel danışmanlık seansları ve etkileşimli atölye çalışmaları gibi yöntemleri içeren bir yapı oluşturulabilir.

5. Kadim coğrafyamızda kök salmış değerleri gençlere aktarmak için üniversiteler, kültürel etkinlikler, seminerler ve geleneksel etkinliklere yer veren bir eğitim ortamı oluşturabilirler.

6. MEDEM, değer kaygısı taşıyan öğrencilerin yükseköğretime uyumunu artırmak amacıyla öğrenci mentorluk programları, duygusal destek grupları ve değer odaklı eğitim seminerleri gibi stratejileri uygulayabilir.

7. Okul dışı zamanlarda öğrencilerin nitelikli vakit geçirmelerini sağlamak için düşünülen değer odaklı mekânlar, öğrencilerin sosyal etkileşimlerini artırarak değerlerini paylaşımlarına olanak tanınmalıdır. Bu mekânlar, etkileşimli etkinliklere ev sahipliği yaparak öğrencilerin birbirleriyle bağ kurmalarını teşvik etmeli ve değerlerini güçlendirmelidir.

İlgili Yayınlar

Konu ile ilgili çalışmalar incelendiğinde, bu çalışmaların büyük kısmını yükseköğrenim, özellikle de eğitim fakültesi öğrencilerinin değer tercihlerini belirlemeye yönelik çalışmalar olduğu görülmektedir. Yükseköğretimde değerler eğitimi çalışması çoğunlukla eğitim fakültesi alanında yapılmıştır. Eğitim fakültesini Fen-Edebiyat Fakültesi ve İlahiyat Fakültesi takip etmektedir (Tulunay Ateş, 2017, s. 41).

En çok şu alanlarda çalışma yapılmıştır; Değer tercihleri, değerler ve eğitime ilişkin tutum ve algıları, ders kitapları, öğretim materyalleri edebi ürünler vb.

Saadettin Özdemir'in, *Üniversitelerde Değerler Eğitimi* adlı çalışmasında Üniversite öğrencilerinin değerler eğitimine bakış açıları ve algıları konu edilmiştir. Nicel bir yöntemle hazırlanmış çalışmada Üniversite öğrencilerinin eğitimin her kademesinde olduğu gibi Yükseköğretim düzeyinde de değerler eğitiminin gerekli olduğu ölçülmüştür (Özdemir, 2019).

Nur Sılay'ın *Yükseköğretimde Karakter Eğitiminin İncelenmesi* adlı doktora çalışmasında Türkiye'deki öğretim elemanlarının ve üniversite öğrencilerinin, yükseköğretim kurumlarındaki öğrencilere yönelik karakter eğitimine karşı tutumlarını ve varsa karakter eğitiminin gelişimi için önerdikleri politikaları anlamak amacıyla yapılan araştırma, temel odak noktasıdır. Bu çalışmanın temel hedefi, öğretim elemanları ve üniversite öğrencilerinin, yükseköğretim kurumlarındaki öğrencilere sunulan karakter eğitimine dair tutumlarını anlamaktır. Ayrıca, farklı ülkelerdeki yükseköğretimde karakter eğitimi ve değerler eğitimi çalışmalarına da yer verilmiştir. ABD ve Avrupa ülkelerinde uygulanan karakter eğitimi, gençlerin davranışları üzerindeki olumlu etkilerine odaklanmıştır (Sılay, 2019).

Semra Bulut, Bülent Dilmaç'ın *Üniversite Öğrencilerinin Sahip Olduğu Değerler Psikolojik İyi Oluş ve Mutluluk Düzeyleri Arasındaki Yordayıcı İlişkiler* adlı makalede Üniversite öğrencilerin sahip olduğu değerler ile psikolojik iyi oluş arasındaki yordayıcı ilişkiler konu edinilmiştir. Araştırmanın örneklemini, 2016-2017 döneminde İstanbul ilindeki çeşitli üniversitelerde eğitim gören toplam 747 öğrenci oluşturmaktadır. Yapılan incelemeler, üniversite öğrencilerinin sahip oldukları değerlerin artmasıyla birlikte psikolojik iyi oluş düzeylerinin de arttığını ortaya koymuştur. Elde edilen bulgular, doğrudan ve dolaylı destek sağlayan önceki çalışmalar ışığında, özellikle genç bireylerin mutluluğu ve psikolojik iyi oluşları ile ilişkili olarak değerlerin geleceği şekillendirmede kilit bir rol oynadığı sonucuna varmıştır. Bu bağlamda, değerlerin sosyal ve kurumsal bağlamda artırılmasıyla, toplumun ruh sağlığına olumlu bir katkı sağlanabileceği verilerle ifade edilmiştir (Bulut, S., Dilmaç, B., 2018, s. 14).

Berrin Sarıtuğ'un, *“Üniversite Gençliğinin Din ve Değerler Eğitimi Açısından Sosyal Medya Deneyimi”* adlı doktora tezinde sosyal medya kullanımının üniversite gençliğinin değer ve inanç algısını nasıl etkilediğini ele almıştır. Gençlerin yoğun olarak kullandığı sosyal medya platformlarının, değerler eğitimi açısından sağladığı etkileri sorgulamak ve günümüz üniversite gençliğinin din ve değerlere yönelik yaklaşımlarını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen araştırma, nitel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma, üniversite öğrencileri ile yapılan görüşmeleri içeren bir form üzerinden hazırlanmıştır. Tezin

öneriler kısmında Yükseköğretimde de değerler eğitimin aktif olarak devam etmesi gereken bir süreç olduğunu ve bunun merdiven altı kuruluşlara bırakılmaması gerektiğini belirtilmiştir (Sarıtunç, 2021, s.45).

Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışma, nitel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen bir durum çalışmasına odaklanmaktadır. Nitel araştırma, derinlemesine anlayış ve ayrıntılı analiz sağlamak amacıyla kullanılan bir yöntemdir (Yıldırım & Şimşek, 1999-2018, s. 40). Bu çalışma, yükseköğretimde değerler eğitimi konusundaki mevcut durumu anlama ve inceleme amacını taşımaktadır. Durum çalışması, belirli bir olayı, durumu veya grup dinamiğini ayrıntılı bir şekilde inceleyerek derinlemesine bir kavrayış elde etmeyi amaçlar.

Tez, üniversitelerde değerler eğitiminin mevcut durumunu ve uygulamalarını ele alarak, öğrencilerin değerlere bakış açılarını ve bu eğitim sürecinin etkilerini katılımcı gözlemci olarak anlamayı hedeflemektedir. Yıldırım ve Şimşek'in (1999-2018) ifadesiyle, nitel araştırma yöntemi, katılımcıların deneyimlerini ve düşüncelerini daha iyi anlamak için etkili bir araç olarak kabul edilmektedir. Bu bağlamda, çalışma, nitel araştırma yönteminin kullanılmasının, katılımcıların değerler eğitimi deneyimleri üzerinde daha derin bir anlayış sağlama potansiyeli taşıdığına işaret etmektedir.

1. DEĞER KAVRAMI VE DEĞERLER EĞİTİMİNİN ORTAYA ÇIKIŞI

Giriş bölümünde değer kavramının önemine vurgu yapıldıktan sonra, bu bölümde daha detaylı bir inceleme yapılacaktır ve "değer" terimi literatürdeki çeşitli tanımlarla ele alınacaktır. Modern anlamda değer kavramına dair çalışmalar genellikle Kıta Avrupa'sı ve ABD'de yoğunlaştığı için, bu alanlardaki önemli çalışmalara odaklanılacaktır.

Günümüzde eğitim sistemi, bireylerin bilgi düzeylerini artırmakla sınırlı olmayıp aynı zamanda karakter gelişimi, etik değerler, sosyal sorumluluk ve empati gibi değerlere vurgu yaparak bireyleri toplumsal anlamda donanımlı kılmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda, değerler eğitimi, bireylerin içsel değerlerini anlamalarına, takdir etmelerine ve günlük yaşantılarına entegre etmelerine yardımcı olmayı amaçlayan önemli bir pedagojik alan olarak öne çıkmaktadır.

Değerler kavramı, sosyal, kültürel, dini ve bireysel perspektiflere göre farklılık gösteren derin ve çok katmanlı bir konsepttir. Bireyin davranışları, tutumları ve kararları şekillendiren temel unsurları içeren değerler, bireyin dünya görüşünü, ahlaki anlayışını ve toplumsal ilişkilerini belirleyerek onun sosyal kimliğini oluşturur.

Bu çerçevede, değerler eğitimi, bireylerin temel kavramları anlamalarına, içselleştirmelerine ve günlük yaşamlarında etik kararlar almalarına yardımcı olacak bir yapı sunmaktadır. Ancak, değerler eğitiminin bugünkü hali ve ortaya çıkışı, kültürlerarası farklılıklar, modern teknolojinin etkisi ve hızla değişen toplumsal dinamikler gibi bir dizi etkenle şekillenmiştir.

Bu bölümde, değer kavramının derinlemesine incelenmesi ve değerler eğitiminin ortaya çıkışının temel dinamikleri üzerine odaklanılacaktır. Ayrıca, değerler eğitiminin günümüzdeki önemi ve etkisi, eğitim sistemlerindeki rolü ve küresel bağlamdaki yeri üzerine bir analiz sunulacaktır. Bu çalışma, değerler eğitimi alanındaki mevcut literatüre yükseköğretim uygulamaları açısından katkı sağlamayı hedeflemektedir.

1.1. Değer Kavramı

Değer kavramı, sosyal bilimlerde geniş bir yelpazede ele alınan ve çeşitli bağlamlarda incelenen bir terimdir. Bu kavram, bireylerin, toplumların ve kültürlerin temel inançları, normları ve öncelikleri üzerinde derinlemesine düşünmemizi gerektiren bir öneme sahiptir. Değerler, bir topluluğun yaşam tarzını, etik anlayışını, sosyal ilişkilerini ve kültürel yapılarını belirleyen temel taşlardır. Bu bağlamda, değer kavramının çeşitli disiplinlerdeki farklı perspektifleri ve bu perspektiflerin toplumsal dinamiklere etkileri üzerine yapılan çalışmalar, sosyal bilimlerdeki önemli araştırma alanlarından birini oluşturmuştur.

Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre, "değer" kelimesinin birkaç tanımı bulunmaktadır. Bu tanımlar arasında "bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, bir şeyin para ile ölçülebilen karşılığı, bedeli, üstün nitelik, meziyet, kişinin gereksinim duyan bir varlık olarak nesne ile bağlantısında beliren şey" gibi tanımlar yer almaktadır (Kurumu, T. D. (2011)).

Değer kavramının literatürde farklı tanımlar aldığı gözlemlenmektedir. TDK'ye göre, değer anlam itibarıyla şu şekillerde ifade edilmektedir: bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, üstün nitelik, kıymet, paha, üstün, yararlı nitelikleri olan kimse, bir ulusun sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerler (Kurumu, T. D. (2011)).

Değer kavramının günlük kullanımında gözlemlenen temel özellikler şunlardır: Nesilden nesile aktarılma, değer kavramının en temelde ailede başlaması, kültürden kültüre farklılık gösterebilme, değerlerin tüm toplumlar tarafından kabul gören evrensel değerlere sahip olma, değerlerin insan davranışına etki eden pratik bir yönü olma (Doğanay, 2006, s.112).

Değer kavramı, farklı disiplinlerin ilgi alanına girebilen bir içeriğe sahiptir. Sosyal bilimlerde değerlerin tutum ve davranış ilişkisine, kültür değer ilişkisine, psikologlar tarafından değer inanç ilişkisine yoğunlaştığı gözlemlenmektedir (Yorulmaz, 2017, s. 50). Farklı disiplinlerden bakılsa da, değerlerin en belirgin özelliği davranışa yön vermesi ve davranışı eğitmesidir.

"Değer" kavramının çok sayıda tanımının olmasının temel sebebi, değerlerin göreceli olmasıdır. Bu göreceli olma durumu, değer kavramının farklı disiplinlerde farklı şekillerde tanımlanmasına zemin hazırlamaktadır.

Değerler konusunda yapılan sınıflamalar arasında Güngör'ün (1998) yedi kategoriye ayırması ve Schwartz'ın (1992) 56 değeri 11 farklı türe ayırması dikkate değerdir. Bu sınıflamalar, değerlerin çeşitliliğini anlamak açısından önemli bir katkı sağlamaktadır.

Değerler eğitimi, hangi yaşta verilmesi gerektiği konusunda genellikle düşündürücü bir soru olmuştur. Ancak değerler eğitiminin her yaşta verilebileceği ve insan kişiliğinin beş yaşa kadar olan dilimde %80'inin geliştiği göz önüne alındığında, bu eğitimin yaş sınırlamasının olmadığı anlaşılmaktadır (Sarıtunç, 2021, s.42).

Bu bağlamda, değerler eğitimi, ailelerle iş birliği içinde olmalı ve öğrencilere her yaşta sunulmalıdır. Değerlerin genellikle ahlaki, etik ve kültürel bir boyutu olduğunu düşündüğümüzde, bu eğitimin toplumun temel değerlerini oluşturan unsurları ele aldığını söylemek mümkündür.

1.1.1. Değerler Eğitimi Tanımları

Değerler eğitimi, terminolojide ahlak eğitimi, karakter eğitimi ve vatandaşlık eğitimi gibi terimlerle ifade edilebilmektedir. Karakter eğitiminin amaçlarının bir kısmını içeren "ahlak eğitimi" terimi, yeni bir terim olarak ortaya çıkmıştır. "Değerler eğitimi" vurgusu ise, karakter gelişimi için bağımsız bir içerik ihtiyacını karşılamak üzere öne çıkmıştır. 1960'lı yıllarda, İngiliz kültürü ve toplumu uluslararası bir nitelik kazanmış; bu durum, birçok okulun çocukların artan farklılığına daha duyarlı hale gelmesine neden olmuştur (Sılay, s. 34).

Bireyin dünyaya hazır bir ahlaki donanımla gelmemesi nedeniyle ahlaki değerler, sosyal ve kültürel ortamlarda gelişir. Ahlakın kazanılması aynı zamanda toplumlaşmanın gerçekleşmesi anlamına gelir. Ahlaki değerler, bireylerin toplum içindeki ilişkilerinde ortaya çıkan tutum ve davranışların niteliğini tanımlayan terimlerdir (Hökelekli, 2016, s. 22).

Ahlaki değerler, bireysel ve toplumsal düzeyde genel değerlerin bir alt kumesini oluşturur. Deęerler sistemi ułkelere göre içkin değerler (teknik, sanat, fikir), aşkın değerler (ahlak, din) ve normatif değerler (dil, hukuk, iktisat) olmak użere u gruba ayrılır. Ahlaki değerler, aşkın değerler kategorisinde yer alarak insanın kişisel ilişkileriyle ilgili olup, başkasını anlama, kişiler arası ilişkilerin kurulması bilinçli bir şekilde değil, inanarak mümkündür. Etik değerlere olan bağlılık, bilinçsiz değil, içtenlikle inanılarak elde edilir. Etik değerde inanç, bilmekten uştndr, çünkü insanlar arası ilişkilerde söz verme, kurallara uyma, içsel ve dışsal bütünlük gibi ahlaki eylemleri gerçekleştiren tüm şartlar, inanma temeline dayanarak kurulabilir (Ülken, 1967, s. 244-247).

Değerler eğitimi, çocukluktan başlayarak yaşam boyu süren bir süreçtir. İnsanın hayatındaki farklı aşamalarda edindiği değerler, toplumsal normlara uygun davranış biçimlerini belirlemekte ve karakter gelişimine katkıda bulunmaktadır.

1.2. Avrupa ve Amerika’da Değerler Eğitimi Uygulamaları

Eğitim sistemleri, toplumların değerleri ve kültürleriyle sıkı bir bağ içerisindedir. Avrupa ve Amerika gibi batı toplumları, uzun bir tarih boyunca değerleri, etik anlayışı ve sosyal normları eğitim sistemlerine entegre etme konusunda önemli adımlar atmışlardır. Bu bağlamda, değerler eğitimi, bireylerin karakter gelişimi, sosyal sorumluluk ve etik değerlerle donanımlı hale gelmelerini amaçlayan kritik bir pedagojik odak haline gelmiştir.

Avrupa ve Amerika’da değerler eğitimi uygulamalarının incelenmesi, bu toplumların kültürel, tarihi ve eğitim sistemlerine özgü dinamikleri anlamamıza yardımcı olabilir. Değerler eğitimi, bu bölgelerde genellikle bireyin kişisel gelişimini destekleme, demokratik vatandaşlık değerlerini aşılama ve sosyal uyum sağlama amacını taşır. Bu noktada, eğitim sisteminin rolü, öğretmenlerin etkisi ve müfredatın içeriği gibi unsurlar, değerler eğitiminin başarılı bir şekilde nasıl uygulandığını etkileyen kritik faktörler arasında yer alır.

Değerler eğitimi uygulamalarının analizi sırasında, Avrupa ve Amerika’daki toplumsal çeşitlilik, göçmen nüfusu, dini farklılıklar ve kültürel çatışmalar gibi dinamikleri de göz önünde bulundurmak önemlidir. Bu bölgelerdeki değerler

eğitimi programları, genellikle bu çeşitlilikleri kucaklamayı ve toplumsal bağları gúçlendirmeyi hedefler (Polat, & Ceylan, 2012, s. 1034).

Avrupa ve Amerika'da değerler eğitimi uygulamalarını inceleyerek, bu bölgelerin eğitim sistemlerindeki farklı özellikleri ve zorlukları ortaya koymaya çalışacağız. Bu çerçevede, mevcut literatürü gözden geçirerek, değerler eğitimi konusundaki en iyi uygulamaları ve potansiyel iyileştirme alanlarını belirlemeyi hedeflemektedir (Aktay, 2003, s. 27-64)

Avrupa ve Amerika'da değerler eğitiminin etkileri, geniş bir perspektife sahiptir ve bu etkiler birçok farklı boyutta görülebılır. Bu etkiler, bireylerin, toplumların ve eğitim sistemlerinin çeşitli yönlerini kapsar. Avrupa ve Amerika'da değerler eğitiminin bazı ana etkilerini aşığıdaki başlıklar şeklinde sıralamak mümkündür (Turan, 2014, s. 75-92).

Bireysel Karakter Gelişimi:

Değerler eğitimi, bireylerin kişisel değerlerini anlamalarına, değerlerini şekillendirmelerine ve bu değerleri günlük yaşamlarına entegre etmelerine yardımcı olur. Bu, bireylerin etik bir bilinç kazanmalarını ve sağlıklı bir karakter geliştirmelerini destekler (Turan, 2014, 75-92).

Demokratik Vatandaşlık ve Toplumsal Sorumluluk:

Değerler eğitimi, demokratik değerleri vurgular ve bireyleri toplumsal sorumluluk almaya teşvik eder. Bu, öğrencilere aktif vatandaşlar olma, toplumlarına katkıda bulunma ve sosyal adalet için mücadele etme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir (Kan, 2009, s. 798).

Çeşitlilik ve Kúltürlerarası Anlayış:

Avrupa ve Amerika gibi çok kültürlü toplumlarda, değerler eğitimi genellikle kúltürlerarası anlayışı destekler. Bu, farklı kúltürleri takdir etme, hoşgörü ve empati geliştirme konusunda bireyleri eğitebilir (Nayir & Sarıdaş, 2020, s. 70).

Eğitim Sistemlerindeki Rol:

Değerler eğitimi, eğitim sistemlerinin temel bir unsuru olarak benimsenmiştir. Bu, öğrencilere sadece bilgi kazandırmakla kalmayıp aynı zamanda karakter gelişimine, etik düşünceye ve sosyal becerilere de odaklanan bir eğitim sunulmasını sağlar (Özcan, & Güler, 2019, s. 9)

Toplumsal Normlara Uyum:

Değerler eğitimi, bireyleri toplumsal normlara uymaya teşvik eder. Bu, toplum içinde uyumlu bir şekilde yaşama ve sosyal ilişkileri güçlendirme konusunda önemli bir rol oynar (Robinson & Acemoğlu, 2020, s. 630)

Sosyal Adalet ve Eşitlik:

Değerler eğitimi, adalet, eşitlik ve insan hakları gibi temel değerlere vurgu yaparak sosyal adaletin sağlanmasına katkıda bulunabilir. Bu, bireyleri eşitlik ilkesi doğrultusunda düşünmeye ve hareket etmeye teşvik edebilir (Polat, 2007, 30).

Yaşam Boyu Öğrenme ve Sürdürülebilirlik:

Değerler eğitimi, bireylerin yaşam boyu öğrenmeyi teşvik eder ve sürdürülebilirlik ilkelerine duyarlılık kazandırabilir. Bu, bireylerin çevre bilinci ve sürdürülebilir yaşam konularında bilinçlenmelerine katkıda bulunabilir.

Avrupa ve Amerika'da değerler eğitiminin etkileri genellikle karmaşık ve çok yönlüdür. Bu etkiler, bireyin yaşamındaki çeşitli alanları kapsar ve genellikle eğitim sistemlerinde, sosyal ilişkilerde ve toplumun genel dinamiklerinde belirgin olabilir. Avrupa ve Amerika'da eğitim sistemleri, genellikle demokratik değerlere, birey özgürlüğüne ve eşitlik ilkesine büyük vurgu yapar. Bu temel değerler, eğitim sistemlerinin ana çerçevesini oluşturur ve değerler eğitimi uygulamalarını şekillendirir. Amerika'da değer eğitimi ilk olarak “Karakter Eğitimi” adı altında Thomas Lickona tarafından 1991’de sistemleştirilmiş temel ahlaki değerler sistemidir. Bu temel değerlerin aktarılmasında okul ve öğretmenin aktif rol almasını savunur. Karakter eğitimi kavramının değerler eğitimi anlamında, bir şemsiye kavram olarak kullanılmıştır (Kesgin, 2015, s. 125).

Uluslararası literatürde “moral education” olarak karşımıza çıkan kavram ülkemizde “ahlak eğitimi” veya “değerler eğitimi” ifadesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Değerler eğitimi, genellikle müfredatın bir parçası olarak veya ayrı bir program olarak sunulur. Avrupa ve Amerika’da bu programlar, genellikle öğrencilere demokratik vatandaşlık, insan hakları, çevre bilinci, kültürlerarası anlayış gibi konuları kapsar. Bu çerçevede, değerler eğitimi uygulamalarının içeriğini belirlemede önemli bir rol oynar (Zengin & İçöz, 2018, s. 323-345).

İngiltere ve ABD’de değerler eğitiminin ilk aşamalarında, genellikle bu yaklaşım, gençlerin davranışlarından kaynaklanan ve toplumun karşılaştığı sorunlara bir çözüm olarak görüldü. Bu sorunlar, hükümet, okullar ve sosyal yardım kuruluşlarının çeşitli çabalarına rağmen devam etmektedir. Özellikle genç erkek bireyler arasında intihar oranlarında, genç yaşlarda kürtaj ve hamilelik durumlarında, 18 yaş altındaki bireylerde hırsızlık ve suç oranlarında artış, uyuşturucu ve alkol kullanımında yükselme, cinsel taciz olaylarında artış, öğrencilerin okula devamsızlığı ve ruhsal sağlık sorunları gibi konularda gözlemlenen artışlar, toplumun genç bireylerini olumsuz etkileyen önemli sorunlardır. Bu sorunlar, çeşitli faktörlerin etkileşimiyle birlikte ortaya çıkmakta ve toplumsal düzeyde çözülmesi gereken karmaşık meselelerdir (Aytaç, Aytaç & Bayram, 2007, s.4).

ABD’de devlet okullarının ahlaki ve dini eğitimi için başvurulan kaynak kitap İncil’dir. Ancak, ABD toplumunda hızla yükselen çok kültürlülük ve kamusal alanın giderek daha laik hale gelmesi, 1970’lerde değerler eğitimine doğru bir dönüşü tetikledi. Bu dönüş, değerlerin daha belirginleşmesi ve ahlaki ikilemlerin tartışılması biçiminde iki ana şekilde ortaya çıktı. Yeni bir karakter eğitimi hareketinin 1990’lı yıllarda başlamasıyla birlikte bu odak daha da güçlendi (Çakmaklı, 2022, s. 123-144).

Amerika’da karakter eğitimi, geçtiğimiz yüzyılın ilk yıllarında eğitsel programların merkezi olmuş, ancak 1930’da May ve Hartshorne tarafından yapılan bir çalışma sonrasında okul programlarında önemini yitirmiştir. Ancak, 1960’lardan sonra okul programlarında tekrar yer alması gerektiği gündeme gelmiştir. Kore savaşı yılları arasında yani 1960 yıllardan sonra Amerika’da ahlak eğitimi veya değerler eğitimi iki ana yaklaşım üzerine şekillenmiştir. Bunlardan biri, değer

analizi üzerine odaklanmış olan “değerleme süreci”, ikincisi ise ahlak eğitiminin “bilişsel gelişimsel” modelidir. Amerika’da değerler eğitimine 70’li yıllara doğru olumlu bir dönüş yaşanırken İngiltere’de de vatandaşlık eğitimin değerler eğitimi formatında verilmeye başlanmıştır (Yıldırım & Demirel, 2019, s. 97).

İngiltere’de Üniversiteler özerk bir yapıya sahiptirler. Özerk olan üniversiteler geleneksel olarak yönetim, eğitim, öğretim açısından bağımsız ve esnekler. Geleneksel olarak İngiliz üniversiteleri, öğrencilerin karakterlerinin biçimlenmesine katkıda bulunduklarını iddia etmektedirler, ancak bu iddia resmen ilk olarak 1860’larda Oxford ve Cambridge üniversitelerinde ortaya çıkmıştır. Dünyada bilinen en eski üniversite olan bu kurumlar dini kimliklerini terk edince, disiplinle ilgili yeni standartlar getirmişlerdir. Oxford ve Cambridge üniversitelerinde yazılı olmayan davranış kuralları, ahlaki danışmanlar bir kısmı tarafından kabul görmüştür. İngiltere’de değerler eğitimi demokratik vatandaşlık eğitimi çerçevesinde verildiği görülmektedir. Avrupa ve Amerika’da Katolik okullarında uygulanan ahlak eğitimi veya değer eğitiminde din faktörünün önemli rol aldığı görülmektedir. Bu okullar kuruluşlarından günümüze belli bir dini gelenek etrafında şekillenmiştir.

1.3. Türkiye’de Değerler Eğitimi Çalışmaları

Türkiye’de değerler eğitimi ile ilgili yapılmış çalışmalar geniş bir yelpazeye yayılmaktadır (Güçlü, 2015, s. 38). Türkiye’de değerler eğitimiyle ilgili bazı önemli başlıklar şu şekilde özetlenebilir:

1.3.1. Dini ve Ahlaki Değerler Eğitimi

Türkiye’de, genellikle İslami değerlerin vurgulandığı bir çerçevede dini ve ahlaki değerler eğitimi önemli bir konudur. Bu bağlamda, okullarda, STK’larda camilerde ve aile içinde dini eğitim programları ve etkinlikler düzenlenmektedir (Meydan, 2014, s. 94).

1.3.2. Milli ve Kültürel Değerler

Türk milli ve kültürel değerleri, eğitim sisteminde önemli bir yer tutar. Öğrencilere vatanseverlik, milli birlik ve beraberlik gibi konularda eğitim verilir.

Aynı zamanda, Türk kültürü, gelenekleri ve tarihine yönelik eğitim içerikleri de değerler eğitiminin bir parçasıdır (Topal, 2019, s. 247).

1.3.3. İnsan Hakları ve Demokratik Değerler

Türkiye'de değerler eğitimi, insan hakları, demokrasi, özgürlükler ve eşitlik gibi evrensel değerlere vurgu yapar. Bu konular, genellikle sosyal bilgiler dersleri ve etkinlikleri aracılığıyla işlenir (Yeşil & Aydın, 2007, s.15).

1.3.4. Karakter Eğitimi

Karakter eğitimi, öğrencilere dürüstlük, sorumluluk, dayanışma gibi temel karakter özelliklerini kazandırmayı amaçlar. Bu bağlamda, öğrencilere ahlaki değerlerin önemi vurgulanır ve bu değerlerin günlük yaşamda nasıl uygulanabileceği öğretilir (Yılmaz, 2021, s.236).

1.3.5. Teknoloji ve Değerler

Günümüzde, teknolojinin etkisiyle değerler eğitimi konusu, dijital etik, çevrimiçi davranış kuralları ve teknoloji kullanımının etik boyutları gibi yeni alt konularla genişlemiştir (Çepni vd., 2003, 102).

1.3.6. Çevre Eğitimi ve Sürdürülebilirlik

Türkiye'de değerler eğitimi, çevre bilinci ve sürdürülebilirlik konularını içermekte ve öğrencilere çevreye duyarlılık kazandırmayı hedeflemektedir (Tanrıverdi, 2010, 5).

1.3.7. Eğitimcilerin Rolü ve Eğitim Metodları

Değerler eğitimi, öğretmenlerin rolü ve eğitim metodları açısından da incelenmiştir. Eğitimcilerin değerler eğitiminde etkin bir rol oynaması ve öğrencilerle etkileşimde bulunması önemli bir araştırma alanını oluşturmuştur (Kapkın, 2018, s. 17).

Türkiye'de değerler eğitimi ile ilgili araştırmalar, genellikle eğitim sistemine, müfredatlara ve toplumsal dinamiklere odaklanarak, öğrencilerin değerlere nasıl tepki verdiği ve bu değerlerin günlük yaşamda nasıl uygulandığı gibi konuları ele

almaktadır. Bu çalışmalar, Türkiye'deki eğitim sisteminin evrimi ve toplumun değer anlayışındaki değişimler konusunda önemli bir ışık tutmaktadır.

Günümüzde birçok disiplin ve alanda değerler eğitimi karşımıza çıkmaktadır. Eskiden sadece din ve felsefe alanında ele alınan değer kavramı şimdilerde bireyi etkileyen her alanda karşımıza çıkmaktadır. Ülkemizde de popüler bir konu olması itibariyle de değerler eğitimine yönelik farklı branşlarda birçok araştırmaya rastlanmaktadır.

Genç kuşakların topluma uyum sağlayarak sorumlu bireyler haline gelmesi, ahlaki değerlere sahip bireylerin yetişmesi, liderlerin adil olması gibi faktörler, Türk tarihinde ve diğer toplumların geçmişinde ilk zamanlardan itibaren önemli bir rol oynamıştır (Yıldırım & Demirel, 2019, s.94).

Ülkemizde değerler eğitiminin yaygınlaşması 2000'li yılların başlarına rastlamaktadır. 2004 yılında İstanbul'da değerler eğitimi alanında uluslararası bir sempozyum düzenlenmiş ve ülkemizde değerler eğitimi akademik bir boyut kazanmıştır. Sistematik olarak değerler eğitimine yönelik yaklaşım, ilk defa 2005 yılında resmi müfredat içerisinde yer almaya başlamıştır (Yaylacı, 2016, s. 153-172)

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından Hizmet Vakfı ile yapılan protokol kapsamında Türkiye genelindeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında uygulanacak olan "değerler eğitimi"ne dair bir kitapçık, seminer formatında öğrencilere sunulmak üzere hazırlanmıştır (2010). MEB, dokuz ana konu belirleyerek bu kitapçığın içeriğini oluşturmuş, bu konularda Kuran ve hadislerden örneklerle bilgiler verilmesini amaçlamıştır. Öğrencilere, ailelerin İslami ölçülerle ve iman rehberliğinde kurulduğu takdirde evlerin bir cennet köşesi, saadet ve huzur bahçesi haline geleceği vurgulanmıştır. Aynı zamanda, dininden ve ahlakından memnun olunan bir kişinin talip olması durumunda, 'kolaylaştırınız, güçlük çıkarmayınız' hadisi çerçevesinde hareket edilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Türkiye'de ilk defa 2010 yılında dönemin Milli Eğitim Bakanı Nimet Baş tarafından yayımlanan bir genelge ile Türkiye'de ilk kez değerler eğitimi uygulanmaya başlanmıştır. Bu genelgede öğrencilere yönelik rol model olma, karşılıklı güven, hoşgörü ve dürüstlük ilkeleri, sınıf içinde uyulması beklenen

davranışlar listesi, yardım organizasyonları, doğum günü ve özel günlerde etkinlikler düzenlenmesi gibi konular ve faaliyet örneklerine yer verilmiştir. Değerler eğitiminin içeriği ise illerde oluşturulan "değerler eğitimi komisyonları" tarafından belirlenmiş, yıl boyunca işlenecek konular ve zamanları örnek yıllık planlar halinde okullara iletilmiştir. Bu çerçevede, her okul, kendi değerler eğitimi planını, komisyon onayı ile farklı konu başlıkları ve yöntemlerle oluşturabilmiştir. (Milliyet, 2010, s.2)

2018 yılında MEB “kök değerler” uygulamasını başlatmıştır. Bu uygulamada amaçlanan hedef belirlenen değerlerin derslere yedirilerek verilmesidir (Ersoy, 2020, s.178).

18, 19 ve 20. Milli Eğitim Şuraları, değerler eğitimini gündeme getirerek, bu konunun eğitim sistemi içinde yer bulmasını sağlamıştır. Düzenlenen bu şuralarda yalnızca değerlerin aktarılmasından çok, ulusal ve evrensel değerlerin birlikte ele alınarak öğretilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca bireyin akademik başarısının birlikte değer eğitiminde önem üzerinde durulması gereken bir husus olduğu kararlaştırılmıştır (Gözel, 2018, s.34). 19. milli eğitim şurasında ise değerler eğitimi ayrı bir başlık altında ele alınmamıştır. Temel eğitimde uygun metinlerle, okul öncesi eğitimde ise oyun temelli değerler eğitimi verilmesi kararlaştırılmıştır.

2021’de yapılan milli eğitim şuarasında okul öncesinde din ve ahlak eğitimi verilmesi, değerler eğitimine yer verilmesi ile ilgili tavsiye kararları alınmıştır. Ayrıca Anadolu otelcilik ve turizm meslek liselerinin öğretim programları ve ders çizelgelerinden "Alkollü içki ve kokteyl hazırlama" dersinin kaldırılması milli eğitim şurasının liselerde milli ve manevi değerlerimizi korumak adına alınmış önemli bir tavsiye karardır (Ertürk, 2023, s. 679).

Milli eğitim şurasında yer alan “*liselerde, bilim ve medeniyet tarihinde öne çıkan düşünür ve bilim insanlarının çalışma ve eserlerine ilkökul, ortaokul ve lise öğretim programlarında yer verilmesi; "görsel sanatlar" dersi çatısı altında geleneksel sanatlar **hat, ebru, tezhib ve minyatür** öğretim programlarının da uygulanmasına imkan verilmesi, güzel sanatlar liselerinin programlarında Türk müziğinin makamsal sistemi ve çalgıları ile geleneksel sanatlar yer verilmesi*”

kararı ortaöğretimde değerler eğitimi açısından önem arz etmektedir (19. Milli Eğitim Şurası, 2014).

Türkiye'deki yükseköğretim programları incelendiğinde “karakter ve değerler eğitimi” adı altında İlahiyat ve Eğitim fakültelerinde seçmeli derslerin mevcut olduğunu görmekteyiz (Kesgin, 2018, s. 31). Hâlihazırda verilen eğitimde vurgulanan değerlerin, geçmiş yıllarda ahlaki eğitim çerçevesinde sunulduğu bilinmektedir. Bu bağlamda, 1990'lı yıllarda karakter eğitimi terimi, değerler eğitimi kavramının yerini almıştır. Yurtdışındaki kaynaklarda sıkça rastlanan "moral education" ifadesi, birçok çalışmada özellikle din alanındaki çalışmalarda Türkçe'ye "manevi eğitim" olarak çevrilmiştir. Son senelerde ülkemizde, olumlu davranış kazandırma süreci, öğrencilere okullarda kazandırılmaya çalışılan olumlu özellikler olarak değerler eğitimi adı altında ortaya çıkmaktadır (Yıldırım & Demirel, 2019, s.95).

Değerler eğitiminin tarihsel serüvenini incelediğimiz de görüyoruz ki; geçmiş yıllarda Hristiyan dünyasında kilise eli ile yeni nesillere aktarılmaya çalışılan değer, karakter veya ahlak eğitimi İslam dünyasında da medreseler eliyle aktarılmaya çalışılmıştır. Özellikle 20. Yüzyılın başlarına kadar değerler eğitimi ülkemizde ve dünyada dini kurumlar tarafından aktarılmıştır.

1.3.8. Türkiye’de Değerler Eğitimi Alanında Yer Alan Öncü Kuruluşlar

Türkiye’de değerler eğitimi alanında önemli bir gelişim sürecine tanıklık eden ve bu alanda etkili çalışmalara imza atan öncü kuruluşlar, toplumun değer odaklı bir eğitim anlayışını benimsemesine yönelik önemli adımlar atmaktadır. Eğitim Danışmanlığı ve Araştırmaları Merkezi (EDAM), Değerler Eğitimi Merkezi (DEM) ve Değerler Eğitimi Dergisi, değerler eğitimi alanında zengin bilgi birikimi ve etkileşime sahip kurumlar olarak öne çıkmaktadır. EDAM, eğitim sektörüne özgün düşünceler geliştirmeyi ve çözüm odaklı yaklaşımlar sunmayı hedefleyerek danışmanlık hizmetleri sunmaktadır. 2003 yılında kurulan DEM, değerler eğitimi, din eğitimi ve sosyal bilimler alanlarında akademik bilgi üretmeyi ve bu bilgiyi sahaya aktarmayı amaçlamaktadır. Değerler Eğitimi Dergisi ise Türkiye’de bu alanda yayımlanan ilk akademik süreli yayın olup, din, ahlak, değerler ve karakter eğitimi ile sosyal bilimlerin diğer ilgili alanlarındaki araştırmalara ev sahipliği

yapmaktadır. Bu kurumlar, değerler eğitimi konusunda katkı sağlama ve bu alandaki bilgi paylaşımını teşvik etme konusunda önemli roller üstlenmektedir (<https://edam.com.tr/danismanlik/>,<https://dem.org.tr/kurumsal/degerler-egitimi-merkezi>).

2. YÜKSEKÖĞRETİMDE DEĞERLER EĞİTİMİ UYGULAMALARI

Yükseköğretim kurumları, sadece bireylere uzmanlık alanlarında bilgi sağlamakla kalmayıp aynı zamanda karakter gelişimi, etik değerler, sosyal sorumluluk ve liderlik gibi değerlerle donanmış bireylerin yetişmesini de amaçlamaktadır. Bu bağlamda, yükseköğretimde değerler eğitimi, bireyleri sadece mesleki bilgi sahibi olmalarının ötesinde etik düşünce, kültürlerarası anlayış ve toplumsal sorumluluk konularında da donatmayı hedefler.

Yükseköğrenim kurumlarının misyonu, sadece bilgi üretimi ve transferiyle sınırlı değildir; aynı zamanda bireylerin entelektüel kapasitelerini geliştirerek, evrensel değerleri benimsemelerine katkıda bulunmayı amaçlar. Değerler eğitimi, bu kurumların öğrencilere sadece meslek becerileri kazandırmakla kalmayıp aynı zamanda etik değerlere ve toplumsal sorumluluğa odaklanarak bir üst düzeyde bir eğitim sunma potansiyeline sahip olduğunu vurgular.

Yükseköğretimde değerler eğitimi, bireylerin sadece kendi alanlarındaki başarılarını değil, aynı zamanda karakter gelişimini, etik düşünceyi ve sosyal sorumluluğu da içermelidir. Bu bağlamda, yükseköğrenim kurumları, öğrencilere sadece bilgi veren değil, aynı zamanda onları etik bir bakış açısı ve kültürlerarası anlayışla donatan bir rol üstlenmelidir.

Bu bölümde, yükseköğretimde değerler eğitiminin rolü, önemi ve etkisi incelenecek, bu eğitimin öğrenciler üzerindeki etkileri araştırılacak ve yükseköğretim kurumlarında uygulanan değerler eğitimi programlarının başarıları üzerine bir değerlendirme sunulacaktır. Ayrıca, değerler eğitiminin yükseköğretimdeki evrimi, küresel bağlamdaki yeri ve gelecekteki potansiyeli de ele alınacaktır. Yükseköğretimde değerler eğitimi konusunda mevcut literatürü zenginleştirerek, bu alandaki araştırma boşluklarını doldurmayı, değerler eğitiminin yükseköğrenimdeki önemini vurgulamayı ve bu alandaki uygulamaların etkinliğini değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Üniversite seviyesinde, gençliğin karşılaştığı sorunlara yönelik değerler eğitimi sunma çabalarının günümüzdeki önemi, bireylerin karakter gelişimi, etik

değerlerin anlaşılması ve sosyal sorumluluğun benimsenmesi bağlamında vurgulanmaktadır. Yetiyecek genç nesillerin kalitesini yükseltmede, akademik bilginin değerler alanının bilgisiyle bütünleşmesine ihtiyaç vardır. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda Uygulama ve Araştırma Merkezi: “Yükseköğretim kurumlarında eğitim öğretimin desteklenmesi amacıyla çeşitli alanların uygulama ihtiyacı ve bazı meslek dallarının hazırlık ve destek faaliyetleri için eğitim- öğretim, uygulama ve araştırmaların sürdürüldüğü bir yükseköğretim kurumudur” şeklinde tanımlanmıştır. Araştırma ve Uygulama Merkezleri üniversitenin asli birimlerinden biridir. Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu üçüncü maddesine göre Üniversite; fakülte, enstitü, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu, araştırma ve uygulama merkezi ve benzeri birimlerden oluşur (MevzuatMetin, s.1.5).

2.1. Türkiye Üniversitelerinde Bulunan Araştırma ve Uygulama Merkezleri: Bilgi ve İşlevleri

Türkiye'de yükseköğretim alanında önemli bir yer tutan Devlet ve Vakıf Üniversiteleri, geniş bir yelpazede araştırma ve uygulama merkezleri aracılığıyla öğrencilere ve akademisyenlere çeşitli olanaklar sunmaktadır. Bu merkezler, disiplinler arası işbirliği ve bilgi üretimine yönelik çeşitli olanakları barındırmaktadır.

Ülkemizdeki 127 Devlet Üniversitesi, 74 Vakıf Üniversitesi ve 4 Vakıf Meslek Yüksekokulu bünyesinde toplamda 4046 Araştırma ve Uygulama Merkezi faaliyet göstermektedir. Bu merkezler, öğrencilere ve akademisyenlere güncel bilgi ve uygulama fırsatları sunarak üniversitelerin eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetlerine önemli katkılarda bulunmaktadır (<http://istatistik.yok.gov.tr>).

Özellikle İstanbul, Türkiye'nin bu anlamda önemli bir merkezi konumundadır. Ülkedeki toplam Araştırma ve Uygulama Merkezi sayısının dörtte birinden fazlası (994) İstanbul'da bulunmaktadır. Bu durum, İstanbul'un akademik ve araştırma potansiyelinin zenginliğini ve çeşitliliğini yansıtmaktadır.

Bu merkezler, çeşitli disiplinlerde uzmanlaşmış olup araştırma projeleri, uygulamalı çalışmalar ve endüstri ile işbirliği içinde projeler yürütmektedir. Örneğin, mühendislik alanında faaliyet gösteren merkezler, teknolojik gelişmeleri

takip ederek, endüstriyel çözümler üreterek ve öğrencilere pratik deneyimler sunarak sektörle entegrasyonu artırmayı hedefler.

Araştırma ve Uygulama Merkezleri, sağlık, enerji, çevre, sosyal bilimler ve teknoloji gibi geniş bir yelpazede konularda uzmanlık geliştirmektedir. Bu merkezler aracılığıyla elde edilen bilgiler, hem öğrencilere sektörel beceri kazandırmakta hem de ülke genelinde bilimsel gelişmelere katkı sağlamaktadır (Gül, & Alpaydın, 2017, s. 627-643).

Sonuç olarak, Türkiye'deki üniversitelerin bünyesindeki Araştırma ve Uygulama Merkezleri, eğitim-öğretim kalitesini artırmak, bilimsel araştırmalara destek olmak ve ülkenin rekabet gücünü yükseltmek amacıyla önemli bir rol oynamaktadır. Ancak ülkemizdeki birçok araştırma ve uygulama merkezinin aktif bir şekilde faaliyet göstermediği, faaliyet gösterenlerin ise genellikle araştırma yerine uygulama odaklı olduğu gözlemlenmektedir (Gül, & Alpaydın, 2017, s. 627-643). Bu merkezler, üniversitelerin misyonları doğrultusunda öğrenci ve akademisyenlere çeşitli fırsatlar sunarak bilgi ve teknolojinin ilerlemesine katkıda bulunması beklenir (<http://istatistik.yok.gov.tr>).

2.2. Yükseköğretimde Değer Odaklı Araştırama ve Uygulama Merkezleri

Türkiyede ki farklı üniversitelerde bulunan, "değer" kavramının içerisinde yer aldığı ve bu tematik odaklı çalışmalar yürüten toplamda on üç (13) Araştırma ve Uygulama Merkezi bulunmaktadır:

1. Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (Kastamonu Üniversitesi - 2012).

2. İnsani Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (Erzurum Atatürk Üniversitesi -2014).

3. Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi - 2015).

4. Sosyal Bilimler ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (Aksaray Üniversitesi - 2016).

5. Değer Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi -2019)

6.Arkeoloji Çevre Değerlerini Araştırma ve Uygulama Merkezi (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi- 2020)

7.Arkeolojik ve Kültürel Değerleri Uygulama ve Araştırma Merkezi (Gaziantep Üniversitesi- 2013)

8. Kahramanmaraş ve Yöresi Kültürel Değerleri Araştırma ve Uygulama Merkezi (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi- 1995)

9. Tarihi Eserleri ve Kültür-Doğa Değerlerini Araştırma ve Uygulama Merkezi (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi - 2011)

10. Kırkpınar ve Değerleri Araştırma ve Uygulama Merkezi (Trakya Üniversitesi - 2008)

11. Tarihsel Çevre Değerlerini Araştırma ve Uygulama Merkezi (Orta Doğu Teknik Üniversitesi - 1995)

12. Türk Dünyası Değerlerini Uygulama ve Araştırma Merkezi (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi - 2010)

13. Van Gölü Çevresindeki Tarihi Eserler ve Kültür Değerleri Uygulama ve Araştırma Merkezi (Yüzüncü Yıl Üniversitesi - 2010) (istatistik.yok.).

Yukarıda sıralanan merkezler, çeşitli disiplinlerde ve coğrafi bölgelerde değerlerle ilgili araştırmalar yapmayı ve bu değerleri koruma, geliştirme veya topluma kazandırma misyonunu üstlenmiş kurumlardır. Her bir merkez, özgün bir odak alanına sahip olup, arkeoloji, kültür, medeniyet, tarih, çevre ve diğer önemli değerlere odaklanarak bu alanda çalışmalar yürütmektedir. Bu merkezler, bilimsel araştırmaların yanı sıra uygulama faaliyetleriyle de ön plana çıkmaktadır. Her bir merkezin, bulunduğu bölgenin kültürel ve tarihi zenginliklerini anlamak, korumak ve gelecek nesillere aktarmak adına önemli bir rolü bulunmaktadır. Bu merkezler, değerlerin sadece bilgi düzeyinde değil, aynı zamanda pratiğe dönüştürülerek

topluma kazandırılmasına katkı sağlayarak kültürel mirasın korunmasına yönelik önemli bir işlevi yerine getirmektedir.

2.3. Değer Odaklı Uygulama ve Araştırma Merkezlerinin Amaçları ve Faaliyet Alanları

Değerler eğitimi, değer çalışmaları ve insani değerler eğitimi alanlarında faaliyet gösteren beş uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır. Bu merkezler, yükseköğretimde değerlerin hem teorik hem de pratik yönlerine odaklanarak toplumun kültürel, ahlaki ve sosyal değerlerine katkı sağlama amacı gütmektedirler. Yürütülen projeler, yapılan araştırmalar ve düzenlenen etkinliklerle, değerler alanında bilimsel bir perspektif sunarak toplumsal farkındalık oluşturmaya hedeflemektedirler. Yükseköğretimde MEDEM'le birlikte Değer Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, İnsani Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, Sosyal Bilimler ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin çalışmalarını yakından incelediğimizde genel hatlarıyla aşağıdaki bilgiler görülmektedir.

2.3.1. Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (Kastamonu- 2012)

Kastamonu Üniversitesi tarafından 07.10.2012 tarihinde kurulan Şeyh Şaban-ı Velî Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, değer odaklı amaçlarını aşağıdaki şekilde belirlemiştir:

Şeyh Şaban-ı Velî Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin amacı, bilimsel objektiflikle Şeyh Şaban-ı Velî'nin değerleri ve değerler eğitimine katkısını belirlemektir. Bu çerçevede, Şeyh Şaban-ı Velî'nin geçmişini ve değerlerini etkileyen tarihi, sosyal ve politik faktörleri inceleyerek, Karahanlı döneminden bu yana değerler kültürünü sürdüren kişileri tanımlayarak, merkezin tarih içindeki yerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Aynı zamanda, Şeyh Şaban-ı Velî'nin ve onun öğrencilerinin eserlerini ortaya çıkarıp, bu eserleri analiz ederek değerler eğitimi ve kültürü bağlamında anlamlandırmayı hedeflemektedir. Ayrıca, dönemindeki değerler eğitimiyle ilgili temel kaynakları toplayarak, teknolojik imkanlardan yararlanarak özel bir kütüphane oluşturmak da merkezin amaçları arasındadır (mevzuat/kastamonu-universitesi).

Merkez faaliyetlerine devam etmektedir. Merkez son faaliyet olarak Cumhuriyetin 100. yılı etkinlikleri kapsamında düzenlenen konferansa Gazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Musa Yıldız'ın konuşmacı olarak katıldığını duyurdu. Etkinlik, Kastamonu Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi ile Şeyh Şaban-ı Veli Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin iş birliğiyle organize edildi. Konferansın başlığı "Hoca Ahmet Yesevi'den Şeyh Şaban-ı Veliye Türk Dünyası" olarak belirlenmiş ve etkinlik, Kastamonu Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'nde bulunan Sezai Karakoç Salonu'nda gerçekleştirildi (<https://www.iha.com.tr/kastamonu-haberleri>).

2.3.2. İnsani Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (Erzurum-2014)

Atatürk Üniversitesi İnsani Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, 11 Aralık 2014 tarihinde kurulmuştur. Merkezin temel amacı, paydaşlarla iş birliği içerisinde insani değerler ve eğitimi alanında araştırmalar yapmak, ilgili konularda eğitim programları ve uygulama faaliyetleri hazırlamak ve bu faaliyetleri yürütmektir.

Merkezin faaliyet alanları, değer odaklı çalışmalarda aşağıdaki gibi özetlenebilir:

Merkez, insan odaklı değerlere dair yürütülen bilimsel araştırmalara odaklanarak, bu değerleri öğretme ve yeniden inşa etme konularında model, strateji, ilke ve çözüm önerileri geliştirmektedir. Evrensel değerlerin yeniden inşasıyla ilgili karşılaşılan sorunlara çeşitli disiplinlerin katılımını içeren alternatif çözüm öneri paketleri oluşturmak ve bilimsel çözümler üretmek merkezin amaçları arasındadır. Merkez, insan değerleri ve eğitimi alanında lisans ve lisansüstü düzeylerde araştırmaya ihtiyaç duyulan konuları belirleyerek bu konularda çalışanlara destek sağlamaktadır. Aynı zamanda, insan değerleri ve eğitime yönelik yayınlar hazırlamak, yayın çalışmalarını desteklemek ve bilgi bankaları oluşturarak etkileyici kaynaklar sunmak konusunda faaliyet gösterir. Merkez, insan değerleri ve eğitimi konusunda ulusal ve uluslararası düzeyde ilgili resmi ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yaparak ortak çalışmalar yürütmektedir. Ayrıca, bu alandaki bilimsel toplantı ve faaliyetleri düzenleyerek insan değerlerine yönelik farkındalığı

artırmayı hedefler. Merkez, insan değerlerine yönelik eğitim veren resmi ve sivil toplum kuruluşlarına eğitim ve öğretim materyalleri hazırlamaktadır (atauni.edu.tr).

Atatürk Üniversitesi İnsani Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, insanî değerlere odaklanan bir birim olup geniş kapsamlı etkinlikleriyle dikkat çekmektedir. Merkez, çeşitli tarihlerde gerçekleştirdiği programlarla öne çıkmaktadır. Örneğin, 25 Aralık 2022 tarihinde düzenlenen "Sosyal Medya Okur Yazarlığı" etkinliği, ilkokul düzeyindeki çocuklara yönelik sosyal medyanın insanî değerler açısından nasıl kullanılması gerektiği konusunda bilinçlendirme sağlamıştır. Aynı zamanda, 8 Aralık 2022 tarihinde gerçekleştirilen "Değerler Eğitimi ve Teknoloji" etkinliği, teknolojinin günlük hayata etkisi ve teknolojinin değerlere katkısı üzerine eğitimler sunarak katılımcıları bilgilendirmiştir.

Merkezin faaliyetleri arasında insanî değerler söyleşileri, ahlaki değerlere vurgu yapan konferanslar, lise gençlerine yönelik düşünme ve değerlerle ilgili etkinlikler gibi çeşitli etkinlikler bulunmaktadır. Bu faaliyetler, Atatürk Üniversitesi İnsani Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin değer odaklı yaklaşımını ve topluma katkı sağlama amacını yansıtmaktadır. Detaylı bilgilere birimler.atauni.edu.tr adresinden ulaşılabilir.

2.3.3. Sosyal Bilimler ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (Aksaray-2016)

Aksaray Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak kurulan Sosyal Bilimler ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi 22 Ağustos 2016 tarihinde kurulmuştur. Merkezin değer alanındaki faaliyet alanları şunlar olarak görülmektedir:

- Öğrencilere, öğretmen adaylarına ve eğitimcilere yerel ve evrensel değerleri tanıtarak ve değer bilinci kazandırarak,
- Okul aile işbirliği ile değer eğitimi konusunda çalışmalar gerçekleştirmek,
- Öğrencilerin değer yönelimleri için çeşitli faaliyetlerde bulunmak,
- Değer eğitimi kapsamında bilimsel, kültürel, eğitsel nitelikli hem ulusal hem de uluslararası etkinliklere katılmak,

- Değer eğitimiyle ilgili yayın ve yayım etkinliklerinde yer almak.
- Değer eğitimi ile ilgili öğretmenlere sertifikalı eğitimler vermek,
- Değer eğitimi kapsamında disiplinlerarası çalışmalar yapmak,
- Sosyal bilgiler ve değer eğitimine yönelik ders araç gereçleri geliştirmek,
- Sosyal bilgiler ve değer eğitimine yönelik belgesel filmler hazırlamak,
- Sosyal bilgiler ve değer eğitimine yönelik animasyonlar hazırlamak,
- Başta belediyeler olmak üzere, kamu ve özel sektöre değerler eğitimi vermek, ortak projeler hazırlamak,
- Değer eğitimi konusunda TRT ve özel kanallar ile değerler eğitimi konusunda ortak çalışmalar yapmak, programlar hazırlamak,
- Değer eğitimi konusunda Milli Eğitim Bakanlığı ile çalışmalar yapmak (<http://degerleregitimi.aksaray.edu.tr>)

Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü tarafından kurulan Sosyal Bilgiler ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin faaliyetleri üzerine yaptığımız literatür taraması, merkezin sınırlı bir faaliyet yürüttüğüne işaret etmektedir. İnternet kaynaklarında elde ettiğimiz bilgiler, merkezin şu ana kadar sınırlı bir etkinlik ve uygulama gerçekleştirdiğini göstermektedir.

2.2.4. Değer Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (Ankara-2019)

Değer Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi bünyesinde 2019 yılında kurulduğu görülmektedir. Merkezin amacı insan yaşamında çok önemli olan değerler hakkında araştırmalar yapmak ve gerek bireysel gerekse toplumsal anlamda bilinçlendirme çalışmaları sürdürmek olarak belirlenmiştir. Merkez kuruluş amacını: “Bu bağlamda “değer” hakkında yapmakta olduğumuz ve yapacağımız akademik çalışmalarla konunun geniş alanlarda değerlendirilmesi ve yaygınlaştırılmasına katkı sağlamayı amaçlamaktayız” şeklinde belirlemiştir. Merkez farklı disiplinler ve kurumlarla iş birliği yaptığı görülmektedir. Merkezde kamu iş birliğine önem verilmekte sivil

toplum kuruluşları ve kamu kurumlarıyla ortak çalışmalar yürütülmesi girişimlerini sürdürmektedir (<http://hacibayram.edu.tr/deger/tarihçe>).

Merkezin faaliyet alanları, değer odaklı çalışmalarda aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

Merkez, Türkiye'deki değerlerin çeşitli yönlerine odaklanarak özellikle etik ve manevi değerlere yönelik çalışmalar gerçekleştirir. Ayrıca, değerler alanındaki sorunlara çözüm getirmeyi amaçlayan sosyal politikalara katkıda bulunur. Toplumun farklı kesimlerine, okullardaki öğrencilerden öğretim elemanlarına ve her yaşta halka değerlerle ilgili farkındalık yaratmaya yönelik eğitim programları geliştirir. Üniversite-toplum ilişkilerinin bir parçası olarak, değerler konusunda eğitim ve danışmanlık hizmeti sunar. Değerler alanında Türkiye ve diğer ülkeler arasında karşılaştırmalı araştırmalar yapar ve bu alandaki akademik araştırmaları destekler. Ayrıca, değerler konusundaki çalışmaları ve elde edilen sonuçları çeşitli dergilerde yayımlar. Türkiye'de ve yurtdışında seminerler, paneller, yıllık konferanslar, kurslar, kongreler ve sergiler düzenleyerek, bilgilendirme ağı oluşturarak iletişimi güçlendirir (hacibayram.edu.tr/deger/yonetmelik).

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Değer Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından düzenlenen etkinlikler, "Değer Söyleşileri" adı altında gerçekleştirilmektedir. Söyleşilerin sekizincisi, 29 Kasım 2022 tarihinde Prof. Dr. Sami Şener'in "Değerlerin Rolü ve Önemi" başlıklı konuşmasıyla online olarak gerçekleştirilmiştir. Bu etkinlik, değerlerin geniş bir perspektiften ele alınması ve önemli bir akademisyenin değerler konusundaki görüşlerinin paylaşılması amacını taşımaktadır.

Daha önce düzenlenen söyleşiler arasında, Prof. Dr. Selma Elyıldırım'ın 'Dil ve Değer İlişkisi' konulu beşinci söyleşi (05.01.2022) ile Dr. Öğretim Üyesi Dinçer Apaydın'ın "Edebiyat ve Değer" başlıklı dördüncü söyleşi (07 Mayıs 2021) öne çıkmaktadır. Bu etkinlikler, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi bünyesindeki Değer Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından düzenli olarak gerçekleştirilmekte olup, birçok konuda değerlerin analizi ve tartışılmasına odaklanmaktadır. Bu söyleşiler, alanında uzman konuşmacıların katılımıyla zenginleşerek akademik bir platform oluşturmaktadır.

2.3.5. Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (Zonguldak-2015)

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, 09.05.2015 tarihinde kurulmuştur. Merkezin ana amacı, kadim medeniyetimizin yanı sıra diğer medeniyetlerin değerlerini tüm boyutlarıyla ortaya koymak amacıyla eğitim ve araştırmalar yürütmek, projeler hazırlamak ve çalışmalar için bir platform oluşturmaktır. Ayrıca, yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde eğitim ve kültür faaliyetlerini gerçekleştirmek de merkezin belirlenen amaçları arasında yer almaktadır. (<https://medem.beun.edu.tr/yonetmelik.html>)

Merkezin faaliyet alanları, değer odaklı çalışmalarda aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

Toplumsal ve manevi değerler konusunda araştırmalar yapmak, değer kavramı çerçevesinde aile ile ilgili çalışmalar yürütmek, unutulmaya yüz tutan değerleri canlandırmak için çeşitli çalışmalarda bulunmak, toplumsal barışın güvencesi olan doğruluk, dürüstlük, adil olma gibi kavramların toplum hayatındaki önemini vurgulayacak etkinlikler düzenlemek, günümüzde yaşanan toplumsal sorunlara kadim medeniyetimizin sunduğu çözüm önerilerini araştırmak ve paylaşmak için çalışmalar, çalıştaylar, paneller düzenlemek, merkezin ilgi alanları ile ilgili akademik dergi, kitap ve benzeri yayınlar yapmak, sempozyum, konferans, alıştay ve benzeri organizasyonlar düzenlemek (medem.beun.edu.tr).

MEDEM, kuruluşundan bu yana sürekli olarak faaliyet göstermekte olup, günümüzde de aktif bir şekilde çalışmalarını sürdürmektedir. Bu kapsamda düzenlediği yazar buluşmaları, dil eğitimi programları, ahlaki eğitim etkinlikleri ve tanışma toplantıları gibi çeşitli faaliyetlerle, üniversite gençlerine ve topluma yönelik değer odaklı bir yaklaşım benimsemektedir. MEDEM'in faaliyetleri, kültürel, ahlaki ve sosyal konuları kapsayan geniş bir yelpazede gerçekleştirilen etkinliklerle zenginleşmiştir. Bu etkinlikler, katılımcılara çeşitli alanlarda gelişim fırsatları sunarak toplumsal bilinç ve değerler konusunda farkındalık oluşturmayı hedeflemektedir (<https://www.halkinsesi.com.tr/cemil-mericin-kizi-prof-dr-umit-meric-medemin->

konugu-oldu), (<https://w3.beun.edu.tr/duyurular/medem20232024egitimogretimylitkinlikvekurslar.html>)

Merkezin faaliyet alanları 17 madde (<https://medem.beun.edu.tr/yonetmelik.html>) olarak sıralanmıştır. Merkezin amaçları doğrultusunda yükseköğretim kurumlarında değerler eğitimi teşvik etmek ve desteklemek için çeşitli faaliyetleri gerçekleştirmeyi hedeflediğini ortaya koymaktadır. Bu faaliyetler, öğrencilere yönelik eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemeyi, topluma değerler eğitimi ile ilgili bilgileri tanıtmayı, kültürel ve tarihi yapıları sayısal haritalarla belgelemeyi, ulusal ve uluslararası işbirlikleri kurmayı, kamu ve özel sektöre danışmanlık hizmetleri sunmayı içermektedir.

Merkezin faaliyet alanları değerler eğitimi perspektifinden bakıldığında, bu faaliyetler şu şekilde yorumlanabilir:

a) Eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek: Değerler eğitimi, öğrencilere etik, ahlaki ve manevi değerleri kazandırmayı amaçlar. Bu faaliyet, öğrencilere değerlere duyarlı bireyler olma yolunda rehberlik etmeyi içerebilir.

b) Topluma tanıtım ve kamuoyunu bilgilendirme faaliyetleri: Topluma değerler eğitimi hakkında bilgi vermek, bilinç oluşturmak ve toplumun bu konuda bilinçli bir şekilde hareket etmesini sağlamak amacıyla seminer, konferans gibi etkinlikler düzenlemek.

c) Kültürel ve tarihi yapıları belgeleme çalışmaları: Kültürel mirasın korunması ve gelecek nesillere aktarılması, değerler eğitimi bağlamında önemli bir unsurdur. Kültürel ve tarihi yapıları belgeleme, bu mirası koruma çabalarını destekler.

d) Ulusal ve uluslararası işbirlikleri: Değerler eğitimi alanında ulusal ve uluslararası düzeyde işbirlikleri kurmak, farklı kültürlerden öğrenmek ve bu bilgileri değerler eğitimine entegre etmek açısından faydalıdır.

e) Kamu ve özel sektöre danışmanlık hizmetleri: İş dünyası ve kamuda değerlere dayalı kararlar alınmasına katkıda bulunmak, değerler eğitimi alanında danışmanlık hizmetleri sunmak.

f) Araştırma birimleri kurma: Farklı alanlarda değerler eğitimi araştırmalarını desteklemek, bu alanda uzmanlaşmış birimler oluşturarak bilgi üretimine katkıda bulunmak.

g) şiir dinletileri, tiyatro gibi sanatsal etkinlikler düzenleme: Sanatsal etkinlikler, duygusal zekâyı geliştirme, empati kazandırma ve estetik değerlere duyarlılık oluşturma açısından değerler eğitimine katkı sağlar.

h) Klasik şiir tahlilleri ve kurslar açma: Kültürümüzdeki değerlere özgü klasik şiiri tanıtmak ve bu alanda bilgi düzeyini artırmak.

Bu şekilde, verilen faaliyetler değerler eğitimi perspektifinden çok yönlü bir yaklaşım sunmaktadır.

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin faaliyetleri, ayrıntılı bir şekilde incelenmek üzere müstakil bir başlık altında ele alınacaktır; bu nedenle, burada ayrıca anlatılmamıştır.

3. MEDENİYET VE DEĞERLER EĞİTİMİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİNDEKİ DEĞER ODAKLI ÇALIŞMALAR

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi'nin köklü geçmişi sayesinde, Medeniyet ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, değer odaklı çalışmalarıyla bu önemli vizyonu hayata geçirmektedir. Merkez, kadim medeniyetlerin izlerini sürerken, bu medeniyetlerin köklerine inme ve değerlerini anlama hedefiyle yoğunlaşmış bir çerçevede faaliyet göstermektedir. Bu bağlamda, Merkez bünyesinde yürütülen değer odaklı çalışmalar, geçmişin mirasını geleceğe taşımanın yanı sıra, günümüzde yaşanan kültürel dinamikleri anlama ve bu bağlamda eğitim faaliyetlerini geliştirme amacını taşımaktadır. İnsanlığın ortak kültürel birikimine katkı sağlamak ve bu değerleri nesiller arası iletişim yoluyla sürdürmek, Merkezin temel hedefleri arasında bulunmaktadır.

2015-2021 yılları arasında MEDEM Müdürü olarak görev aldığım süre zarfında, merkezin genel etkinlikleri ve yönetim süreçlerinde aktif bir rol üstlendim. Özellikle üniversite öğrencileri tarafından yürütülen değer odaklı çalışmalarda, genellikle fasilitatör olarak görev almayı tercih ederek katkıda bulundum. Bu süreçte, danışma kurulu üyeleri Prof. Dr. Sadettin Ökten, Prof. Dr. Alev Alatl, Kudsi Ergüner ve Ebubekir Eroğlu ile yaptığımız görüşmeler çerçevesinde MEDEM için belirlenen vizyon ve misyon doğrultusunda gerçekleştirilen etkinliklerin planlanması, yönetimi ve değerlendirmesi gibi önemli süreçlerde liderlik rolü üstlendim. Ayrıca, kadın kimliğim ve kız öğrencilere yönelik faaliyetlerde bulunmamız, bu süreçleri daha etkili ve anlamlı hale getirdi. Bu deneyimler, tezin temelini oluşturan süreç ve etkinliklerin daha detaylı bir şekilde anlaşılmasına katkı sağlamıştır.

Bu bölümde, 2015-2020 yılları arasında MEDEM’de gerçekleştirilen değer odaklı çalışmaların öncelikli alanları ve çalışmalardan elde edilen sonuçlar ayrıntılı bir şekilde ele alınacaktır.

3.1. Üniversite Gençlerinin Değer İhtiyacı

Günümüzde dünya nüfusunun hızla arttığı bir çağda, genç nüfusun toplumlar üzerinde önemli bir etkisi bulunmaktadır. Türkiye, genç nüfusu yüksek ülkeler arasında yer almaktadır. İnsanın eğitim sürecinde en kritik dönemi hiç şüphesiz ki erken çocukluk dönemidir. Ahlaki gelişimin ilk şekillenmeye başladığı zaman dilimi çocukluk dönemidir. Bununla birlikte değer ve ahlak eğitimi sadece çocukluk dönemine sınırlı kalan bir süreç değildir. Bireyin eğitim serüveni devam ettiği müddetçe değerler eğitimi zaruri bir ihtiyaçtır.

Dünyanın birçok yerinde olduğu gibi ülkemizde de yaşanan toplumsal ve ekonomik değişimler, sosyal medyanın toplumsal değerlere zarar vermesi ve son olarak yaşadığımız pandemi süreci özellikle gençler üzerinde değer bunalımına sebep olmuştur. Yaşadığımız çağın en önemli sorunlarından biri küreselleşme, dijitalleşme ve pandemi süreciyle birlikte ortaya çıkan ahlaki değer sorunudur.

Bireyin çocuklukta ailesinden ve çevresinden öğrendiği değerler hayat boyu ona ışık tutar. Çocuklukta verilmeyen değer eğitimi insan hayatının diğer evrelerinde olumsuz bir tutum olarak karşısına çıkar. Gençlik dönemi bu eğitimin telafisi için önemli bir zaman dilimidir.

Gençler ve çocuklar evleri dışında medyadan, arkadaşlarından olumsuz tutum ve davranışlar edinmektedirler. Küreselleşme ile birlikte sosyal medya ağları günümüzde özellikle gençlerin değer algıları üzerinde olumsuz etkiler bırakmaktadır. Bu negatif durum, toplumların temel değerlerinin zarar görmesine neden olabilir. Bu durum, genellikle "değer krizi" olarak adlandırılır. Toplumsal değişimlere bağlı olarak gençlerin bireyselleşmesi, öncelikle kendi çıkarlarını gözetmeleri ve emek harcamadan başarı beklmeleri, gençler arasında bir değer krizi olarak tanımlanabilir (Sağlam, 2019, s.230).

Çocukluk döneminde birey en fazla ailesinden etkilenirken gençlik döneminde bu durum değişiklik göstermektedir. Genç bireyin değerleri, genellikle içinde bulunduğu akran grubunun değerlerine daha fazla benzerlik gösterir. Bu durum, gençlerin aileleri ve okullarıyla olan değer çatışmalarında genellikle akran gruplarını tercih etmelerine yol açar. Akran grubunun değerleri, gençlerin kimlik oluşturma sürecinde etkili bir rol oynar ve gençler, bu gruplarda kabul görme ve

aidiyet hissi bulma arzusuyla bu değerleri benimser. Bu nedenle, aile değerleri veya okul normları ile çatışma yaşandığında gençler, genellikle akran grubunun değerlerini benimseyerek bu çatışmayı çözmeye çalışır. Bu durum, gençlerin sosyal çevreleriyle daha güçlü bir bağ kurma ve onların değer sistemlerini benimseme eğiliminde olduklarını gösterir (Şirin, 1986, s.20).

Gençlerin hedeflerini Youtuber olmak veya TikTok'ta daha fazla izleyiciye ulaşmak gibi belirlemesi, zamanla toplumun değer algısında bazı endişe verici değişikliklere yol açmıştır. Özellikle, sosyal medya üzerinde gerçekleşen bazı olaylar, gençler arasında değerlerin farklı bir şekilde algılanmasına neden olmuştur. Bu bağlamda, bazı gençlerin, komiklik veya dikkat çekme amacıyla eylemlerine başvurarak, örneğin anneannesinin kafasında yumurta kırmak gibi, toplumda ciddi bir endişe yaratmaktadır. Benzer şekilde, hassas durumları alay konusu yapma ve bu durumları sosyal medya üzerinden paylaşma eğilimi, değerlerin çarpıcı bir biçimde değiştiğini göstermektedir. Bu durumu daha iyi anlamak ve önlemek adına, gençler arasındaki bu değer değişimlerine derinlemesine düşünmek ve bu konuda çalışmalar yapmak kaçınılmazdır (Sarıtunç, 2021, s.32).

Bu yozlaşma karşısında gençlere değer eğitimi yeterli düzeyde ve aktif olarak verilmezse günümüzde ve gelecekte toplumun ciddi sıkıntılarla karşılaşması kaçınılmazdır.

Değer ve ahlak eğitimi sürecinde, gençlere aktif rol vermek ve onlara değer üretme noktasında inisiyatif tanımak, öğrenmenin etkili bir şekilde gerçekleşmesini sağlamak açısından önemli bir stratejidir. Geleneksel eğitim anlayışları, genellikle öğrencilere önceden belirlenmiş değer ve normları öğretme eğilimindedir. Ancak, çağımızın dinamiklerine ve gençlerin karmaşık dünyasına uyum sağlamak adına, değer ve ahlak eğitiminde gençlerin aktif katılımına vurgu yapmak oldukça kritiktir.

Gençlerin değer ve ahlaki ilkeleri anlamaları ve benimsemeleri için, sadece öğretilen bilgileri kabul etmeleri değil, aynı zamanda bu değerleri kendi yaşantıları ve deneyimleriyle bağdaştırmaları önemlidir. Bu bağlamda, gençlere sadece değerleri öğretmek yerine, bu değerleri sorgulama, tartışma ve kişisel bağlamda anlama fırsatı vermek, onların düşünsel kapasitelerini geliştirmelerine ve kendi değer sistemlerini oluşturmalarına katkı sağlar.

Gençlerin değer üretme sürecinde aktif bir rol almaları, onların özgüvenlerini artırır ve toplumsal sorumluluklarını benimsemelerine yardımcı olur. Bu, onların sadece kendi değerleri üzerinde düşünmelerine değil, aynı zamanda çeşitli perspektifleri anlama ve tolerans geliştirmelerine olanak tanır. Eğitimcilerin ve rehberlerin gençlere yönlendirici ve destekleyici bir rol üstlenmesi, bu sürecin etkili bir şekilde işlenmesine katkıda bulunabilir.

Sonuç olarak, değer ve ahlak eğitimi, gençlere sadece öğretme değil, aynı zamanda bu değerleri kendi yaşamlarına entegre etme ve yorumlama fırsatı verme sürecidir. Gençlere aktif bir rol tanımak, onların bireysel ve toplumsal gelişimlerine katkı sağlayarak, daha bilinçli ve sorumlu bireyler olmalarına olanak tanıyacaktır.

3.2. MEDEM’de Değer Odaklı Çalışmalar

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (MEDEM), köklü kültürel mirasımızı koruma ve anlama amacı doğrultusunda önemli bir misyonu üstlenmiştir. Merkez, 09.05.2015 tarihinde kurulmuş olup, adından da anlaşılacağı gibi medeniyet ve değerler alanında çeşitli çalışmalar yürütmektedir. Millî ve manevî değerler başta olmak üzere, dünya medeniyetleri üzerine derinlemesine araştırmalar gerçekleştirerek, bu zengin mirası günümüzdeki kuşaklara taşıma hedefiyle faaliyet göstermektedir. MEDEM'in etkinlikleri, uluslararasılaşma, değerler eğitimi, kültürün sürdürülebilirliği ve sosyal bilimler alanındaki araştırmaların desteklenmesi gibi çeşitli boyutlarda gerçekleştirilmektedir. Bu merkez, geçmişin izlerini günümüze taşıyan bir köprü vazifesi üstlenerek, toplumsal ve kültürel birikimimize katkıda bulunma çabasını sürdürmektedir. Bu bölümde, MEDEM'in çeşitli çalışma alanlarına ve bu alanlarda yürüttüğü önemli projelere odaklanarak, kültürel mirasın korunması ve değerler eğitiminin güçlendirilmesi adına ortaya koyduğu çabalara dikkat çekilecektir.

Bu düşünceyle tasarlanan MEDEM mekânı, öğrencilerin okul dışı zamanlarını nitelikli bir şekilde geçirebilmelerini amaçlayan bir yaklaşım sunmaktadır. MEDEM'in öğrencilere sunduğu sosyal, kültürel ve eğlence aktiviteleri, öğrencilerin kendilerini geliştirmelerini desteklerken, farklı ilgi alanlarına yönlendirilmelerine olanak tanır. Üniversite kampüsü içinde oluşturulan

MEDEM, gençleri destekleyici bir ortam sunarak öğrenmeyi teşvik eder ve sosyal etkileşimi artırır. Bu sayede, öğrencilerin genel yaşam kalitesi yükselirken kişisel gelişimleri ve memnuniyetleri olumlu bir şekilde etkilenebilir. MEDEM'in bu tasarımı, öğrencilere sadece eğitimleriyle değil, aynı zamanda genel yaşam deneyimleriyle de zengin bir ortam sunmayı amaçlamaktadır.

3.2.1. Enderun Buluşmaları

Programın adı, Osmanlı Devleti'nde nitelikli eğitimin kaynağını oluşturan Enderun Mektebi'nden esinlenmiştir. Enderun, Farsça kökenli bir terim olup "sarayın iç kısmı" anlamına gelmektedir. Enderun Mektebi, Osmanlı saray geleneğinde öne çıkan bir eğitim kurumu olup, burada eğitim alan öğrencilere çeşitli dini dersler, edebiyat, dil ve edebiyat dersleri, matematik, coğrafya, mantık gibi müspet ilimlerin yanı sıra Osmanlı saray protokolü, görgüsü ve bürokratik işler de öğretilmiştir (Akarsu, 2004, s.178). Enderun Mektebi, öğrencilere sadece entelektüel birikim kazandırmakla kalmayıp aynı zamanda çeşitli beceriler ve sportif faaliyetlerle desteklenen kapsamlı bir eğitim sunmuştur. Bu geleneğin günümüzdeki bir eğitim programına uyarlanması, tarihî köklerden beslenen bir entelektüel ve pratik öğrenme deneyimi sunma hedefini taşımaktadır.

Enderun Buluşmaları Programı, içeriği, periyodu ve zaman aralığı açısından öğrenci katılımıyla birlikte şekillendirilen dinamik bir yapıya sahiptir. 2015 yılından itibaren her güz ve bahar döneminde düzenli olarak gerçekleştirilmiştir. Enderun Buluşmaları eğitim-öğretim dönemi içerisinde haftalık periyotlarla uygulanmıştır. Pandemi sürecinde, programın kontinüitesini sağlamak adına online olarak devam edilmiştir. Hem normal öğretim hem de ikinci öğretim öğrencileri için, Enderun Buluşmaları haftada iki farklı program olarak düzenlenmiştir.

Programa katılan öğrenciler arasında etkileşimi artırmak ve bilgi paylaşımını teşvik etmek amacıyla bir WhatsApp grubu oluşturularak iletişim kanalları sağlanmıştır. Her öğrenci, kendi seçtiği değer odaklı bir konu üzerine araştırma yaparak sunum gerçekleştirme fırsatına sahiptir. Enderun Buluşmaları'nın ardından genellikle çay eşliğinde programın kritiği yapılmakta, öğrencilere hem sunumları üzerinden geri bildirimler verilmekte hem de katılımcıların düşünce ve görüşlerini paylaşmalarına olanak tanınmaktadır. Bu şekilde, program sadece bir öğrenme

platformu olmanın ötesinde, öğrenciler arasında etkileşim, değerlendirme ve düşünce paylaşımını teşvik eden bir ortam sunmaktadır.

Farklı bölüm ve sınıflardan gelen öğrenciler arasında samimi bir ortamın oluşturulmasını hedefleyen program, genellikle 20-30 kişinin katılımı ile gerçekleşmekte olup, bazı programlarda bu sayı 100 kişiye kadar çıkabilmektedir. Programın moderatörlüğü, Merkez Müdürü tarafından üstlenilmektedir. MEDEM bünyesinde gerçekleştirilen diğer programlardan farklı olarak, bu programlara katılan öğrencilerden herhangi bir ücret talep edilmemekte ve katılımcılara ikramlar sunulmaktadır.

MEDEM bünyesinde sistemli bir şekilde bu programlara katılan üniversite öğrencileri, gönüllülük esasıyla oluşturdukları "Kitap Okuma Grubu" ile birlikte belirlenen 20 kitap üzerinden seçilen eserleri periyodik olarak okuma ve tahlil etme pratiği yapmaktadır. Bu uygulama, öğrencilere düzenli bir kitap okuma alışkanlığı kazandırmanın yanı sıra, kültürel bir birliktelik oluşturarak derinlemesine tartışmalar ve düşünsel etkileşim imkânı sağlamaktadır. Bu sayede, MEDEM, katılımcılarını entelektüel bir platformda bir araya getirerek, değerler ve kültür konularında derinlemesine düşünme ve öğrenme fırsatı sunmaktadır (Ek 1).

Enderun Buluşmaları Programı'nın değer odaklı kazanımları şu şekilde özetlenebilir:

Entelektüel Birikim: Enderun Mektebi'nin multidisipliner eğitim anlayışını yansıyan program, öğrencilere sadece entelektüel birikim kazandırmakla kalmaz, aynı zamanda çeşitli beceri ve kültürel faaliyetlerle desteklenen kapsamlı bir eğitim sunar.

Eğitim Programına Katılım ve Katkı: Öğrenciler, programın içeriğini, periyodunu ve zaman aralığını belirleyen dinamik bir yapıya katılır. Bu katılım, öğrencilere eğitim programına aktif bir şekilde dahil olma ve programın gelişimine katkıda bulunma imkanı tanır.

İletişim ve İşbirliği: Program, öğrenciler arasında etkileşimi artırmak ve bilgi paylaşımını teşvik etmek amacıyla iletişim kanalları sağlar. WhatsApp

grupları ve program sonrası çay içme etkinlikleri, öğrenciler arasında samimi bir ortamın oluşturulmasına katkıda bulunur.

Kişisel Gelişim ve Değerlendirme: Öğrenciler, kendi seçtikleri değer odaklı konular üzerine araştırma yaparak sunum gerçekleştirme fırsatına sahiptir. Bu süreç, öğrencilerin kişisel gelişimlerine katkıda bulunmanın yanı sıra, diğer katılımcıların değerlendirmeleri ve düşünce paylaşımlarıyla birlikte öğrenmeyi teşvik eder.

Samimiyet ve Ortak Paylaşım: Program, farklı bölüm ve sınıflardan gelen öğrenciler arasında samimi bir ortamın oluşturulmasını hedefler. Katılımcıların düşünce ve görüşlerini paylaşımlarına olanak tanır, bu da ortak bir paylaşım ve değerlendirme kültürünün oluşmasına katkıda bulunur.

Ücretsiz ve Tüm Üniversite Öğrencilerine Açık: Program, MEDEM bünyesinde gerçekleştirilen diğer programlardan farklı olarak, katılımcılardan herhangi bir ücret talep etmez ve katılımcılara ikramlar sunar. Bu, değer odaklı bir eğitim programının geniş bir kesime ücretsiz olarak sunulmasını sağlar.

3.2.2. TED Konuşmaları ve Motto Günleri

Bu etkinlik 2017 yılında başlatılmış olup 8 hafta süresince toplamda 64 farklı konuda bilgi edinmeye odaklanmıştır. Bu süreç, katılımcılara geniş bir konu yelpazesi üzerinden genel kültür kazandırmayı amaçlamıştır. Ayrıca, Motto Günleri'nin temel hedefi, 8 hafta boyunca 8 kişinin 8 dakikalık sunumlar yaparak sunum ve hitap yeteneklerini geliştirmektir.

Program, o günlerde Fen Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü Araştırma Görevlisi olan Mustafa Çakıroğlu'nun danışmanlığında gerçekleştirilmiştir. Bu danışmanlık, programın içeriğinin ve uygulanma sürecinin profesyonel bir rehberlikle yönlendirilmesine katkı sağlamıştır. TED Konuşmaları ve Motto Günleri, katılımcılara kendi alanlarındaki uzmanlıklarını paylaşma ve etkili iletişim becerilerini geliştirme fırsatı sunarak, kişisel ve profesyonel gelişimlerine katkıda bulunmayı hedeflemiştir (Ek 2).

Bu etkinlikten elde edilebilecek değer odaklı kazanımlar şu şekilde sıralanabilir:

Genel Kültür ve Bilgi Edinme: Program, 64 farklı konuda 8 hafta boyunca geniş bir konu yelpazesi sunarak katılımcılara genel kültür kazandırmayı amaçlamıştır. Bu, değer odaklı bir toplumun bireylerinin genel bilgi düzeylerini artırarak daha donanımlı ve bilinçli bireyler olmalarına katkı sağlar.

Sunum ve Hitap Becerileri: Motto Günleri'nin temel hedefi, katılımcılara 8 hafta boyunca 8 dakikalık sunumlar yapma fırsatı vererek sunum ve hitap yeteneklerini geliştirmektir. Bu beceri kazanımı, bireylerin topluluk önünde kendilerini ifade etme ve etkili iletişim kurma becerilerini artırır.

Uzmanlık ve Paylaşım: Program, TED Konuşmaları ve Motto Günleri ile katılımcılara kendi alanlarındaki uzmanlıklarını paylaşma fırsatı sunar. Bu, bireylerin sahip oldukları bilgi ve deneyimleri paylaşarak toplum içinde bir kaynak haline gelmelerine ve değerli katkılarda bulunmalarına imkan tanır.

Profesyonel Gelişim: Program, bir Felsefe Bölümü Araştırma Görevlisi olan danışmanlık desteğiyle gerçekleştirilmiştir. Bu, katılımcılara profesyonel bir rehberlikle yönlendirilme ve uzman bir bakış açısı kazanma fırsatı sunar. Bu destek, bireylerin akademik ve profesyonel gelişimine katkıda bulunur.

Etkili İletişim ve Topluluk Önünde Konuşma: Sunumlar ve konuşmalar aracılığıyla katılımcılar, etkili iletişim becerilerini geliştirme şansı elde ederler. Topluluk önünde konuşma yetenekleri, bireylerin liderlik, etkileme ve paylaşma becerilerini artırmalarına yardımcı olur.

3.2.3. Bir Hoca Bir Kitap

2019-2020 eğitim öğretim yılında uygulanan bu program kapsamında, üniversitenin farklı bölümlerinde görev yapan akademisyenlere, kendi seçtikleri kitapları MEDEM bünyesindeki öğrencilere anlatma fırsatı sunulmuştur. Akademisyenler, kendi uzmanlık alanlarına ve ilgi alanlarına uygun kitapları seçerek, öğrencilerle bu eserleri paylaşmış ve detaylı bir şekilde açıklamışlardır. Programın amacı, öğrencilere farklı disiplinlerden gelen akademisyenlerin bakış açılarıyla çeşitli kitapları tanıtarak, kültürel ve bilimsel bir çeşitlilik oluşturmak ve öğrencilere geniş bir perspektif sunmaktır.

Bu etkinliklerin ardından, öğrencilerin konu hakkında görüş ve soruları, akademisyenler tarafından değerlendirilmiştir. Bu etkileşimli süreç, öğrencilere katılımcı bir rol alma şansı tanımış ve öğrencilerin akademisyenlerle doğrudan iletişime geçip sorular sorması, görüşlerini paylaşması ve derinlemesine tartışma fırsatı bulması sağlanmıştır. Bu şekilde, MEDEM bünyesinde gerçekleştirilen etkinlikler, öğrencilerin disiplinlerarası etkileşim ve bilgi alışverişi yapmalarına olanak sağlayarak, geniş bir öğrenme deneyimi sunmuştur (Ek 3).

Bu etkinlikten kaynaklanabilecek değer odaklı kazanımlar şu şekilde sıralanabilir:

Çeşitlilik ve Geniş Perspektif: Program, farklı bölümlerde görev yapan akademisyenlerin kendi uzmanlık alanlarından seçtikleri kitapları öğrencilere tanıtmalarını içerir. Bu, öğrencilere çeşitli disiplinlerden bakış açıları ve konular hakkında geniş bir perspektif sunar.

Kültürel ve Bilimsel Çeşitlilik: Akademisyenlerin kendi ilgi alanlarına uygun kitapları seçmeleri, öğrencilere kültürel ve bilimsel çeşitliliği deneyimleme fırsatı sağlar. Bu, öğrencilerin farklı bilgi alanlarına aşinalık kazanmalarına ve çok yönlü bir öğrenme deneyimi yaşamalarına katkıda bulunur.

Etkileşimli Öğrenme ve İletişim Becerileri: Program, öğrencilerin akademisyenlerle etkileşim içinde olmalarını sağlar. Öğrenciler, akademisyenlere sorular sorabilir, görüşlerini paylaşabilir ve kitaplar hakkında derinlemesine tartışmalara katılabilir. Bu, öğrencilere etkileşimli öğrenme deneyimi ve etkili iletişim becerileri kazandırır.

Disiplinlerarası Etkileşim: Program, farklı disiplinlerden gelen akademisyenlerin kitaplarını paylaşması ve öğrencilerle etkileşimde bulunmasıyla disiplinlerarası etkileşimi teşvik eder. Bu, öğrencilere birden fazla bilgi alanını birleştirme ve farklı disiplinler arasında bağlantılar kurma becerisi kazandırır.

Katılımcı Rol Alma ve Öğrenci Merkezli Eğitim: Program, öğrencilere aktif bir rol alma fırsatı sunar. Öğrenciler, kendi ilgi alanlarına uygun kitapları seçme ve akademisyenlerle doğrudan iletişim kurma şansına sahip olurlar. Bu, öğrenci merkezli bir öğrenme deneyimi sağlar.

3.2.4. Yardım Kampanyası Düzenlenmesi

Merkez, yardım kampanyası düzenleme konusunda 2016 yılında Halep'te yaşanan insanlık dramına duyarsız kalmayarak, öğrencilerden gelen yoğun talep üzerine bu yönde bir deneyim yaşamıştır. Yardım kampanyası, öğrencilerin duyarlılığı ve isteği doğrultusunda başlatılmış ve toplanan ayni ve nakdi yardımlar ilgili kurum ve kuruluşlara ulaştırılmıştır. Bu girişim, resmi ve özel kuruluşların yardım faaliyetlerini yürüttüğü bir ortamda, öğrencilerin bu konudaki duyarlılığının göz ardı edilmemesini sağlamış ve öğrencilerin yardımlaşma konusundaki duyarlılıklarını desteklemiştir.

Yardım kampanyası sadece maddi destekle sınırlı kalmamış, aynı zamanda öğrenciler arasında dayanışma ve yardımlaşma kültürünü güçlendirmiş ve toplumsal sorumluluk bilincini artırmıştır. Merkez, öğrencilerin bu tür inisiyatiflere olan ilgisini değerlendirmiş ve yardım faaliyetleri konusundaki duyarlılığı ön planda tutarak, öğrencilere sosyal sorumluluk alanında aktif bir rol alma fırsatı sunmuştur. Bu deneyim, öğrencilere sadece akademik değil, aynı zamanda insanî ve toplumsal sorunlara duyarlılık kazandırma amacını taşımıştır.

Yardım kampanyası çerçevesinde, üniversite camiasının katkı sağlamak amacıyla paylaşmak istediği giysiler için MEDEM tarafından "Dolabında İyiliğe Yer Aç" mottosuyla bir alan tahsis edilmiş ve bu inisiyatif, sosyal medya üzerinden duyurulmuştur. Duyurulan bu çağrı sonucunda binlerce giysi ve ayakkabı, ihtiyaç sahiplerine yönlendirilerek yardımın hedefine ulaştırılması sağlanmıştır. Bu anlamlı girişim, sosyal sorumluluk bilinciyle donanmış üniversite camiasının kolektif bir çaba ile yardıma muhtaç bireylere yönelik etkili bir yardım sağlama çabasını temsil etmektedir. Bu kapsamda, sosyal medya platformları üzerinden yapılan duyuru ve organizasyon, toplumsal dayanışmanın güçlendirilmesine katkıda bulunmuş ve yardım kampanyasının başarılı bir şekilde yürütülmesine imkan tanımıştır (Ek 4).

Bu yardım kampanyası çerçevesinde elde edilebilecek değer odaklı kazanımlar şu şekilde sıralanabilir:

Sosyal Sorumluluk Bilinci: Öğrencilerin, yardım kampanyası düzenleyerek Halep'te yaşanan insanlık dramına duyarlılık göstermeleri, sosyal sorumluluk

bilincinin gelişmesine katkıda bulunmuştur. Bu, öğrencilerin toplumsal sorunlara duyarlılık kazanmalarına yardımcı olur.

Dayanışma ve Yardımlaşma Kültürü: Yardım kampanyası, öğrenciler arasında dayanışma ve yardımlaşma kültürünü güçlendirmiştir. Öğrencilerin bir araya gelerek ihtiyaç sahiplerine yardım etme çabaları, topluluk içinde birlik ve dayanışma duygusunu artırmıştır.

Toplumsal Sorumluluk Alma Yeteneği: Kampanyanın düzenlenmesi, öğrencilere toplumsal sorumluluk alma yeteneği kazandırmıştır. Bu deneyim, öğrencilere toplumlarına karşı duyarlı ve sorumluluk sahibi bireyler olarak hareket etme becerisi kazandırmıştır.

Toplumsal Etkileşim ve İletişim Becerileri: Sosyal medya üzerinden yapılan duyurular ve organizasyon, öğrencilerin toplumsal etkileşim ve iletişim becerilerini geliştirmelerine katkıda bulunmuştur. Bu, öğrencilerin geniş bir kitleye ulaşma ve topluluklarını etkileme yeteneklerini artırmıştır.

Toplumsal Dayanışmanın Güçlendirilmesi: Yardım kampanyası, üniversite camiasını bir araya getirerek toplumsal dayanışmayı güçlendirmiştir. Bu, birlikte hareket ederek toplumsal sorunlara karşı etkili çözümler bulma kapasitesini artırmıştır.

Toplumsal Medya Etkinliği: Sosyal medya platformları üzerinden yapılan duyuru ve organizasyon, öğrencilerin sosyal medya etkinliği ve bu platformları yardım ve duyarlılık konularında kullanma yeteneklerini artırmıştır.

3.2.5. Tefsir ve Hadis Dersleri

Zonguldak İl Müftülüğü ve Merkezi Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (MEDEM) arasında gerçekleştirilen iş birliği protokolü kapsamında, Zonguldak İl Vaizesi Elif Dağdeviren tarafından haftada bir gün MEDEM'de düzenlenen tefsir derslerine üniversite öğrencilerinden yoğun bir katılım gözlemlenmiştir. Benzer şekilde, Zonguldak İl Müftülüğü ve MEDEM iş birliği protokolü çerçevesinde Kuran Kursu Öğreticisi Emine Demir tarafından haftada bir gün MEDEM'de gerçekleştirilen derslere de üniversite öğrencileri tarafından yoğun bir ilgi gösterilmiştir. Bu dersler genellikle "Riyazüs Salihin" ve

"Hadislerle İslam" kitaplarından alıntılar içermekte olup, ahlaki ve manevi değerlerin kazandırılması açısından önemli bir nitelik taşımaktadır.

Bu iş birliği çerçevesinde sunulan tefsir ve hadis dersleri, öğrencilere İslam kültürü, ahlak ve maneviyat alanlarında derinlemesine bilgi ve anlayış kazandırmayı amaçlamaktadır. Haftalık düzenlenen bu dersler, İslami ilimlerin temel konularını ele alarak öğrencilerin bu alanda derinleşmelerine ve kapsamlı bir bilgi birikimi edinmelerine katkıda bulunmaktadır. Bu dersler, Zonguldak bölgesindeki üniversite öğrencileri arasında büyük bir talep ve ilgi görmekte olup, dinî bilgiye erişim ve anlama konusundaki çabalarına önemli bir katkı sunmaktadır (Ek:5).

MEDEM’de düzenlenen tefsir ve hadis dersleri, öğrencilere çeşitli değer odaklı kazanımlar sunmaktadır:

İslami Bilgi ve Anlayış: Öğrencilere sunulan tefsir ve hadis dersleri, İslam kültürü, ahlak ve maneviyat alanlarında derinlemesine bilgi ve anlayış kazandırmayı hedefler. Bu sayede öğrenciler, İslamî ilimlerin temel konularını ele alarak dini konularda daha derin bir perspektife sahip olabilirler.

Ahlaki ve Manevi Değerler: Derslerde işlenen konular, genellikle "Riyazüs Salihin" ve "Hadislerle İslam" kitaplarından alıntılar içerir. Bu da öğrencilere ahlaki ve manevi değerlerin kazandırılması açısından önemli bir nitelik taşır. İslam'ın ahlaki prensipleri üzerinde derinleşme, öğrencilerin karakter gelişimine olumlu bir etki yapabilir.

Dinî Bilgiye Erişim ve Anlama: Dersler, öğrencilere dinî bilgilere erişim sağlama ve bu bilgileri anlama konusunda bir fırsat sunar. İslam kültürü, tefsir ve hadis konularında edinilen bilgiler, öğrencilerin dinî bilgi birikimini artırabilir.

Toplumsal Katılım ve Sorumluluk: Derslere yoğun katılım, öğrencilerin toplumsal sorumluluk bilincini artırabilir. Dinî bilgilerin paylaşılması ve anlatılması, öğrencilere toplumlarına ve çevrelerine daha aktif bir şekilde katılım sağlama imkanı tanır.

Dinî Konularda Derinleşme: Haftalık düzenlenen dersler, öğrencilere dinî konularda derinleşme şansı sunar. Tefsir ve hadisler üzerinden yapılan açıklamalar,

öğrencilerin İslamî konularda daha kapsamlı bir bakış açısı geliştirmelerine yardımcı olabilir.

3.2.6. Safahat Okumaları

MEDEM, edebi ve kültürel etkinliklerine katkıda bulunmak amacıyla Mehmet Akif Ersoy'un önemli eserlerinden biri olan "Safahat" adlı kitap için özel bir etkinlik düzenlemiştir. Bu etkinlik, öğrencilere edebiyat dünyasının önemli bir yapıtını derinlemesine inceleme ve tartışma fırsatı sunmayı amaçlamıştır. "Safahat okumaları" etkinliği, MEDEM bünyesinde düzenlenen kültürel etkinliklerden biri olarak, öğrencilere edebi bir deneyim yaşatma ve Mehmet Akif Ersoy'un düşünsel dünyasına derinlemesine bir bakış sunma hedefini taşımıştır.

Katılımcıların eserin farklı bölümleri üzerindeki analizleri, tartışmaları ve yorumları, "Safahat"ın derinliği üzerine zengin bir diyalog ortamı oluşturmuştur. Bu etkinlik, öğrencilere sadece edebiyatın estetik yönleriyle değil, aynı zamanda eserlerin içerdikleri düşünsel, kültürel ve tarihsel derinliklerle de buluşma fırsatı sunmuştur. "Safahat" okuma etkinliği, MEDEM'in edebiyat ve kültür alanındaki etkileşimli ve katılımcı platformlarından biri olarak öne çıkmış ve öğrencilere Mehmet Akif Ersoy'un klasikleşmiş eserini daha yakından tanıma şansı sağlamıştır (Ek:6).

MEDEM'in "Safahat Okumaları" etkinliği, katılımcılara değer odaklı birkaç kazanım sunmuştur:

Edebiyatın Derinlikleriyle Buluşma: Katılımcılara, Mehmet Akif Ersoy'un önemli eseri "Safahat" üzerinden edebiyatın estetik yönlerini anlama ve değerlendirme fırsatı tanınmıştır. Bu sayede öğrenciler, edebiyatın dil, anlatım ve içerik zenginlikleriyle derinlemesine bir etkileşim içinde olmuşlardır.

Düşünsel, Kültürel ve Tarihsel Derinliklere Bakış: Etkinlik, sadece edebi açıdan değil, aynı zamanda eserin içerdği düşünsel, kültürel ve tarihsel derinliklere odaklanma imkanı sunmuştur. Katılımcılar, Mehmet Akif Ersoy'un eserindeki ideolojik, kültürel ve tarihsel bağlamları analiz ederek, metnin ötesinde bir bakış açısı geliştirmişlerdir.

Zengin Diyalog Ortamı Oluşturma: Etkinlik, katılımcıların eserin farklı bölümleri üzerindeki analizleri, tartışmaları ve yorumlarıyla zengin bir diyalog ortamı sağlamıştır. Bu, öğrencilere birbirleriyle etkileşimde bulunarak farklı perspektifleri değerlendirme şansı vermiş ve kolektif bir öğrenme ortamı oluşturmuştur.

Klasik Eserlere Derinlemesine Bakış Açısı: "Safahat Okumaları" etkinliği, öğrencilere klasikleşmiş bir eser olan "Safahat"ı daha yakından tanıma şansı sunarak, edebiyatımızın önemli bir temsilcisinin düşünsel mirasına derinlemesine bir bakış açısı kazandırmıştır.

3.2.7. Bir Ülke Bir İnsan

MEDEM tarafından düzenlenen "Bir Ülke Bir İnsan" etkinliği, toplumun farklı kesimlerinden gelen üniversiteli bireyleri bir araya getirerek, kültürel çeşitliliği ve insan hikâyelerini paylaşma amacını taşıyan anlamlı bir etkinlik olarak gerçekleştirildi. Programın geniş kapsamında, özellikle Mısır, Suriye, Irak, Azerbeycan ve İran gibi farklı coğrafyalardan gelen öğrencilere, kendi kültürlerini ve kökenlerini anlatma fırsatı sunulmuştur. Bu öğrenciler, program çerçevesinde kendi ülkelerinin zengin kültürel mirasını paylaşarak, etkinlik alanında katılımcılarla etkileşimde bulunmuşlardır. Bu etkinlik, bir ülkenin zenginliklerini ve çeşitliliklerini temsil eden insan hikâyelerini vurgulayarak, toplum içindeki farklı kimlikleri anlama ve takdir etme fırsatı sunmayı hedefledi.

"Bir Ülke Bir İnsan" etkinliği, konuşma, panel, sergi ve diğer kültürel etkinlik formatlarını içerebilecek şekilde düzenlenmiş olup, bu etkinlik kapsamında toplumun çeşitli kesimlerinden gelen üniversiteli gençler aracılığıyla farklı hayat hikâyeleri paylaşıldı. Etkinlik, insanların birbirlerini anlama, empati kurma ve ortak değerlere odaklanma sürecine katkı sağlamayı amaçlayarak, toplumsal bir birlik ve beraberlik atmosferi oluşturdu.

"Bir Ülke Bir İnsan" etkinliği, MEDEM'in toplumsal birliktelik ve anlayışa katkı sağlama amacını destekleyen bir girişim olarak değerlendirilebilir. Bu tür etkinlikler, kültürel çeşitliliği vurgulayarak toplumsal dayanışma ve hoşgörüyü güçlendirme yolunda önemli bir rol oynar (Ek:7).

"Bir Ülke Bir İnsan" etkinliği, katılımcılara çeşitli değer odaklı kazanımlar sunmaktadır:

Kültürel Çeşitliliği Anlama ve Takdir Etme: Etkinlik, farklı coğrafyalardan gelen öğrencilerin kendi kültürlerini ve kökenlerini paylaşma fırsatı bulmalarını sağlayarak, katılımcılara kültürel çeşitliliği anlama ve takdir etme perspektifi kazandırır.

Empati ve Anlayış Geliştirme: İnsan hikâyelerinin paylaşılması, katılımcıların birbirlerini daha iyi anlamalarına ve empati kurmalarına olanak tanır. Bu da topluluk içinde daha sağlam bir dayanışma kültürünün oluşmasına katkıda bulunabilir.

Ortak Değerlere Odaklanma: Etkinlik, katılımcıları ortak değerlere odaklanma sürecine çeker. Farklı kültürlerden gelen bireyler arasındaki benzerlikleri ve paylaşılan değerleri vurgulayarak, birlik ve beraberliği güçlendirir.

Toplumsal Birlik ve Beraberlik Atmosferi: "Bir Ülke Bir İnsan" etkinliği, toplumsal bir birlik ve beraberlik atmosferi oluşturmayı hedefler. Katılımcıların farklılıklarını anlamaları ve birbirlerine saygı göstermeleri, toplumsal uyumu artırabilir.

İnsan Hikâyeleriyle Toplumsal Bağlar Kurma: Etkinlik, katılımcılara kendi hayat hikâyelerini paylaşma fırsatı sunar. İnsanların kişisel deneyimlerini paylaşması, toplumsal bağların güçlenmesine katkı sağlar.

Toplumsal Dayanışma ve Hoşgörüğü Güçlendirme: MEDEM'in toplumsal birliktelik ve anlayışa katkı sağlama amacına uygun olarak, etkinlik toplumsal dayanışma ve hoşgörüğü güçlendirme yolunda önemli bir rol oynar.

Bu değer odaklı kazanımlar, katılımcıların kültürel çeşitlilikle zenginleşmesini, birbirlerine daha yakın hissetmelerini ve ortak bir toplumsal vizyon oluşturmalarını sağlayarak toplumsal uyumu destekler.

3.2.8. Anne Üniversitesi

Anne Üniversitesi, annelere yada anne adayı öğrencilere sadece akademik bilgi sunmakla kalmayıp, aynı zamanda hayatın farklı alanlarına dair kapsamlı bir eğitim sunma vizyonu ile öne çıkmaktadır. 8 haftalık süreç boyunca, mahremiyet eğitimi, bilinçli tüketici olma becerileri, ailede değerler eğitimi, anne ve çocuk sağlığı gibi önemli konularda nitelikli eğitim programları düzenlenmiştir. Bu eğitimler, alanında uzman akademisyenler tarafından verilerek öğrencilere pratik bilgilerle donanmış bir perspektif sunmayı hedeflemiştir. Mahremiyetin korunması, bilinçli tüketici olmanın önemi, aile içinde değerlerin aktarılması ve sağlıklı anne-çocuk ilişkileri gibi temel konularda sağlanan bu eğitimler, öğrencilerin sadece bireysel gelişimine değil, aynı zamanda toplumsal sorumluluk anlayışına da katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Bu sayede Anne Üniversitesi, öğrencilerini sadece kariyerleri için değil, aynı zamanda bilinçli, sorumluluk sahibi bireyler olarak yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi'nin (BEÜ) Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitimi Uygulama Araştırma Merkezi (MEDEM) tarafından 2017 yılında başlatılan "Anne Üniversitesi" projesi, okuma yazma bilen tüm Zonguldaklılara yönelik bir eğitim programı olarak dikkat çekmiştir. Mart ayında başlayan 8 haftalık bu projede, BEÜ öğretim üyeleri tarafından verilen derslerle katılımcılara çeşitli konularda bilgi aktarımı yapılmıştır. Program, anne, baba ve çocuk arasındaki iletişimden ilaç kullanımına, aile ekonomisinden çocuk sağlığına kadar geniş bir yelpazede konuları kapsamıştır. Programa katılan ve en az 6 hafta devam eden katılımcılara eğitimi tamamladıklarına dair sertifika verilmiştir. Bu proje, MEDEM'in gerçekleştirdiği değer odaklı çalışmalardan biri olarak öne çıkmaktadır (Ek:8).

Anne Üniversitesi'nin değer odaklı eğitim programlarıyla elde edilen kazanımları şu şekilde sıralayabiliriz:

Mahremiyet Bilinci: Program kapsamında sağlanan mahremiyet eğitimi, katılımcılara kendi sınırlarını tanıma, başkalarının sınırlarına saygı gösterme ve sağlıklı iletişim becerileri geliştirme konularında bilinç kazandırabilir.

Bilinçli Tüketici Yetkinlikleri: Bilinçli tüketici olma becerileri üzerine verilen eğitim, katılımcıların alışveriş alışkanlıklarını gözden geçirme, reklamları eleştirme ve finansal kararlarını daha bilinçli bir şekilde yönetme yetkinliklerini artırabilir.

Ailede Değerlerin Güçlendirilmesi: Aile içinde değerler eğitimi, katılımcılara ailedeki temel değerleri anlama, çocuklarına bu değerleri aktarma ve aile bağlarını güçlendirme konularında rehberlik edebilir.

Sağlıklı Anne-Çocuk İlişkileri: Anne ve çocuk sağlığı üzerine yapılan eğitimler, katılımcıların sağlıklı gebelik, doğum sonrası bakım ve çocuk yetiştirme konularında bilinçlenmelerine katkı sağlayabilir.

Toplumsal Sorumluluk ve Bilinçli Vatandaşlık: Program, katılımcılara sadece bireysel gelişimleri değil, aynı zamanda toplumsal sorumlulukları anlama ve bilinçli vatandaşlık anlayışını benimseme konularında rehberlik ederek, toplumlarına daha etkin bir şekilde katkıda bulunmalarını hedefleyebilir.

3.2.9. Çocuklar için Felsefe Atölyesi

Çocuklar için Felsefe Atölyesi, genç zihinleri düşünmeye teşvik eden, eleştirel düşünme becerilerini geliştiren, etkileşimli ve keyifli bir öğrenme ortamı sunan özel bir programdır. Bu atölye, çocuklara temel felsefi kavramları anlama ve ifade etme fırsatı tanırken, aynı zamanda onların düşünsel meraklarını keşfetmelerine ve farklı bakış açılarına açık olmalarına katkıda bulunur. Felsefe Atölyesi, öğrencilere soru sorma, argüman oluşturma ve düşünce süreçlerini paylaşma konularında beceriler kazandırarak, kendi dünyalarını sorgulamalarına ve anlamlandırmalarına yardımcı olur. Bu interaktif atölye, çocukların kendi düşünce dünyalarını keşfetmelerine olanak tanırken, aynı zamanda grup içinde etkileşimde bulunarak sosyal becerilerini güçlendirmelerine destek olur. Felsefe Atölyesi, çocukları öğrenmeye, düşünmeye ve birbirleriyle etkileşimde bulunmaya teşvik ederek, gelecekteki bireylerin eleştirel düşünme yeteneklerini güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Çocuklar için Felsefe Atölyesi, Bülent Ecevit Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (MEDEM) tarafından hayata geçirilen bir proje olarak öne

çıkılmaktadır. Bu proje, ilk kez 2016-2017 Güz Dönemi'nde gerçekleştirilmiş olup, 9-12 yaş aralığındaki çocuklara yönelik olarak tasarlanmıştır. Atölyenin temel hedefleri arasında eleştirel düşünme, analitik düşünme, etkin dinleme, sabırlı ve özgüvenli olma gibi değer kazanımları bulunmaktadır. Felsefi düşünce, soyutlama, kavramsal sorgulama gibi becerilerin erken yaşlarda çocuklara kazandırılması amaçlanmaktadır. Bu atölye kapsamında ele alınan sorular, çocuklara felsefi düşünme yeteneklerini geliştirme fırsatı sunmaktadır. Öğrencilere program sonunda katılım sertifikası verilerek, MEDEM'in ücretsiz ve halka açık olarak düzenlediği değer odaklı çalışmaların önemli bir örneği sunulmaktadır. Bu tür projelerin, MEDEM'in değerler eğitimi alanındaki başarılarına ve öğrenci merkezli yaklaşımına katkı sağlayan etkili uygulamalardan biridir (Ek:9).

Çocuklar için Felsefe Atölyesi'nin değer odaklı kazanımları şu şekilde özetlenebilir:

Eleştirel Düşünme Becerileri: Felsefe Atölyesi, çocuklara temel felsefi kavramları anlama ve değerlendirme fırsatı sunarak eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerine katkıda bulunur. Bu sayede çocuklar, düşüncelerini analiz etme ve değerlendirme yeteneklerini artırabilirler.

Analitik Düşünme Yeteneği: Program, çocuklara analitik düşünme becerilerini kazandırmayı hedefler. Soru sorma ve argüman oluşturma süreçlerini içeren etkinlikler, çocukların konuları detaylı bir şekilde inceleme yeteneklerini geliştirmelerine olanak tanır.

Etkin Dinleme ve İletişim Becerileri: Felsefe Atölyesi, çocuklara etkin dinleme ve düşüncelerini açık bir şekilde ifade etme becerilerini öğretir. Bu sayede grup içinde etkileşimde bulunarak sosyal becerilerini güçlendirmelerine destek olur.

Sabır ve Özgüven: Atölye, çocukların düşünsel süreçlere odaklanma, soruları sorgulama süreçlerinde sabırlı olma ve kendi düşüncelerini özgüvenle ifade etme yeteneklerini geliştirmeyi amaçlar.

Felsefî Düşünce ve Kavramsal Sorgulama: Çocuklar, atölye sürecinde soyutlama, felsefî düşünce ve kavramsal sorgulama gibi becerileri öğrenerek, erken yaşlarda felsefî düşünce yapısını benimseme fırsatı bulurlar.

Değer Kazanımları: Atölye, çocuklara değerlerin önemini anlatarak, etik düşünce ve doğru ile yanlış değerlendirme konularında kazanımlar elde etmelerine olanak tanır.

3.2.10. Mesnevi Okumaları

Mevlana Celaleddin-i Rumi'nin ünlü eseri Mesnevi Şerifin orijinal Farsça metni üzerinden yapılan okuma, eserin yazıldığı dönemin Doğu kültüründeki roman tarzı olan mesnevi türünün sanatsal özelliklerini, ses özellikleri ve ahenk gibi unsurları anlamak amacını taşır. Bu okuma, gençlerin Mesnevi'nin derin anlam dünyasını kavramalarına olanak tanımak üzere gerçekleştirilmiştir. Aynı zamanda, eserin manasını anlama ve şerh yöntemiyle açıklama çalışmaları, katılımcıların değerler dünyasına etkileşimli bir katkıda bulunmalarını amaçlamaktadır. Mesnevi'nin zengin içeriğini anlamak, Doğu kültürünün derinliklerine yolculuk yapmak ve eserin estetik özelliklerini kavramak, bu çalışmaların temel hedeflerindendir.

2017 yılında, Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi çatısı altında, orijinal nüsha (Farsça-Türkçe) karşılaştırmalı Mevlana Celaleddin-i Rumi'nin ünlü eseri Mesnevi Şerif okuma etkinlikleri düzenlenmiştir. Bu etkinlikler, MEDEM Değerler Eğitimi Kütüphanesi'nde her çarşamba günü, 12:30-13:30 saatleri arasında tüm öğrencilere açık bir şekilde gerçekleştirilmiştir.

Koordinasyonunu Mesnevi okumaları koordinatörü olan öğretim görevlisi Anar Şirinov'un üstlendiği etkinlikler, yapılan çalışmalar hakkında katılımcılara düzenli bilgiler sunarak ilerlemiştir (Ek:10).

Mesnevi Okumaları etkinlikleri, katılımcılara çeşitli değer odaklı kazanımlar sunmaktadır:

Kültürel Derinlik ve Doğu Kültürüne Yolculuk: Mesnevi'nin orijinal Farsça metni üzerinden yapılan okumalar, katılımcılara Doğu kültürünün derinliklerine yönelik bir yolculuk yapma fırsatı sunarak kültürel derinlik kazanmalarını sağlar.

Anlam Dünyası ve Değerlerin Derinleştirilmesi: Eserin şerh yöntemiyle açıklama çalışmaları, katılımcıların Mesnevi'nin manasını daha iyi anlamalarına ve içsel değerler dünyalarını derinleştirmelerine katkıda bulunur.

Estetik ve Sanatsal Özelliklerin Kavranması: Mesnevi'nin sanatsal özellikleri, ses özellikleri, ahenk gibi unsurların incelenmesi, katılımcılara estetik bir bakış açısı kazandırarak sanatın ve estetiğin önemini anlamalarına yardımcı olur.

Etkileşimli ve İnteraktif Katılım: Etkinlikler, katılımcılara düzenli bilgiler sunmanın yanı sıra etkileşimli bir katılımı teşvik eder. Grup içindeki etkileşim, öğrenciler arasında paylaşımı artırır ve birbirlerinden öğrenme ortamını destekler.

Dil Becerilerinin Geliştirilmesi: Orijinal Farsça metni üzerinden yapılan okumalar, katılımcılara dil becerilerini geliştirme şansı tanır. Farklı dil yapıları, kelime dağarcığı ve ifade biçimleri üzerinden dil becerilerini artırmaya yönelik bir etki sağlar.

Değerler Eğitimi ve Manevi Gelişim: Mesnevi'nin öğretileri ve içerdiği değerler, katılımcılara değerler eğitimi sağlar ve manevi gelişimlerine katkıda bulunur. Katılımcılar, Mevlana'nın öğretileri üzerinden hayatlarına anlam katabilirler.

Bu değer odaklı kazanımlar, katılımcıların kültürel zenginlik, anlam dünyası, estetik değerler ve manevi gelişim konularında zenginleşmelerini sağlayarak bireysel ve toplumsal anlamda değer üretmelerine olanak tanır.

3.2.11. Okur-Yazar Buluşması

Programın temel hedefi, toplumda örnek teşkil eden yazarları öğrencilerle bir araya getirerek, bu yazarların deneyimlerini paylaşma platformu oluşturmaktır. Bu kapsamda, MEDEM tarafından düzenlenen etkinliklerde Prof. Dr. Nevzat Tarhan, Cihan Aktaş, Rabia Brodbeck, Demet Tezcan, Halime Kökçe, İmam Hatiplerin

kuruluşunda öncü rol oynayan Celalettin Ökten'in oğlu Sadettin Ökten, Muhammed Emin Yıldırım gibi birçok araştırmacı yazar, öğrencilerle bir araya gelmiş ve kendi deneyimlerini paylaşma fırsatı bulmuştur. Bu etkileşim, öğrencilere yazarların kariyer yollarını, yazım süreçlerini ve edebiyat dünyasındaki yaşantılarını doğrudan ilk ağızdan dinleme şansı sunarak, öğrencilerin edebi dünyayı daha yakından tanımalarına imkân tanımıştır.

Programlar sonrasında gözlemlenen bir diğer önemli sonuç ise öğrencilerin yazım çalışmalarına olan ilgilerinde artıştır. Yazarlarla gerçekleştirilen buluşmaların ardından, öğrencilerin edebi yazılar konusundaki çabalarının ve motivasyonlarının arttığı gözlenmiştir. Program, yazarlarla öğrenciler arasında köprü kurarak, yazma yeteneklerini geliştirmeye yönelik bir ilham kaynağı olmuş ve öğrencilerin edebiyat dünyasına daha etkin bir katılım göstermelerine olanak sağlamıştır (Ek 11).

Okur-Yazar Buluşması etkinlikleri, öğrencilere çeşitli değer odaklı kazanımlar sunmaktadır:

İlham ve Motivasyon: Yazarlarla yapılan buluşmalar, öğrencilere yazarların kariyer yollarını, yazım süreçlerini ve edebiyat dünyasındaki deneyimlerini doğrudan paylaşma şansı tanır. Bu, öğrencilerde ilham ve motivasyonun artmasına katkı sağlar.

Mesleki Yol Haritası: Yazarların deneyimlerini paylaşması, öğrencilere meslekleri hakkında gerçekçi bir bakış açısı sunar. Öğrenciler, yazarların mesleki yol haritasını dinleyerek kendi kariyer hedefleri konusunda daha bilinçli kararlar alabilirler.

Edebiyat Dünyasına Katılım: Programlar, öğrencilere edebiyat dünyasına daha yakından katılma fırsatı sunar. Bu, öğrencilerin edebiyatla ilgili daha fazla bilgi edinmelerine ve bu alanda aktif rol almalarına olanak tanır.

Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi: Buluşmalar, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmeye yönelik bir ilham kaynağı olabilir. Yazarlar, yazma süreçleri ve deneyimleri üzerinden öğrencilere pratik tavsiyelerde bulunarak yazma yeteneklerini artırmalarına yardımcı olabilirler.

Edebiyatın Toplumsal Katkısı: Yazarların paylaşımları, öğrencilere edebiyatın toplumsal katkıları ve etkileri hakkında farkındalık kazandırabilir. Edebiyatın toplumsal bir araç olarak nasıl kullanılabileceği konusunda düşündürücü bir etki yaratabilir.

Kültürel Çeşitlilik ve Perspektif Genişlemesi: Farklı yazarların katılımı, öğrencilere çeşitli kültürlerden ve perspektiflerden edebi bakış açıları kazandırabilir. Bu, öğrencilerin dünya görüşlerini genişletmelerine yardımcı olabilir.

Okur-Yazar Buluşmaları, öğrencilere sadece edebiyatla ilgili değil, aynı zamanda genel olarak kişisel ve mesleki gelişimleri üzerinde olumlu etkiler sağlayan değerleri güçlendirebilir.

3.2.12. III. Değerler Eğitimi Kongresi

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi'nin ev sahipliğinde 2018 yılında gerçekleştirilen ve MEDEM'in paydaş olduğu III. Değerler Eğitimi Kongresi, ilk olarak 2013 yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi tarafından düzenlenmiş, 2015 yılında Kırıkkale Üniversitesi'nin ev sahipliğinde ikinci kez yapılmıştır. Üçüncüsü, millet olarak birlik ve beraberliğe vurgu yapmak amacıyla düzenlenmiş ve "Toplumsal Bütünleşmede Değerler ve Eğitiminin Rolü" temasıyla gerçekleştirilmiştir. Aynı dönemde Milli Eğitim Bakanlığı'nın yeni eğitim müfredatlarını kamuoyuna sunduğu bu kongre, özellikle değerler eğitiminde dinamizm arayışının yükseldiği bir zamanda düzenlenmiştir.

Kongre, geniş bir yelpazede, edebiyattan matematiğe, sanat eğitiminden din eğitimine kadar her kademede, kök değerleri görünür kılma ve küreselleşme ile şekillenen dünyaya kendi öz değerlerimizle donanmış medeniyet ürünleriyle katkıda bulunma arayışlarını ele almıştır. Bu tez, kongrede sunulan 90 bildiriden tebliğ sahipleri tarafından tam metin olarak yayınlama talep edilen 40 tanesini içermekte ve on iki bölümde okuyucuya sunulmaktadır (Meydan, 2018).

Bu kongre, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi ve dolayısıyla MEDEM öğrenci kitlesinde değerler eğitimi farkındalığının artmasına önemli katkılarda bulunmuştur. Bu etkinlik, üniversitenin öğrencilerine, alanda öncü konumda olan

deneyimli akademisyenlerle tanışma ve onların zengin akademik birikiminden faydalanma fırsatı sunarak, değerler eğitimi alanında geniş bir perspektif kazanmalarını sağlamıştır. Bu sayede, MEDEM'in paydaşı olduğu bu kongre, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi'nin akademik çerçevesini değerler eğitimi odaklı olarak güçlendirmiş ve öğrencilere alanlarındaki uzmanlarla etkileşimli bir ortamda bulunma şansı tanımıştır (<https://degerleregitiimi.beun.edu.tr/>), (Ek12).

3.2.13. Pandemi Döneminde MEDEM Etkinlikleri ve Öğrenci Merkezli Yaklaşım

2020 Yılı Mart ayından beri devam eden Covid-19 pandemisinin, gençlerin bireysel toplumsal hayatlarında ve inanç dünyalarında meydana getirdiği değişiklikler ve “yeni normal” diye adlandırılan bu yeni süreçten etkilenme şekilleri araştırmaya değer bir konudur. Yapılan araştırmalar, medyanın bize sunduğu içerikleri değer temelli bir medya okuryazarlığı bakış açısıyla ele almanın mümkün olduğunu ortaya koymaktadır. Gençlerin bu alışkanlığı kazanması, değerleri didaktik bir yöntemle öğretmekten daha işlevseldir (Meydan, 2021, s.38). Değerlere odaklanan dijital içerik geliştirmek ve bunları gençlere ulaştırmak, onların değerler konusunda farkındalıklarını artırabilir. Aynı zamanda, gençlere duyarlılık ve farkındalık kazandıran içerikler paylaşmak da sosyal sorumluluk anlayışlarını güçlendirebilir. Üniversite öğrencilerine yönelik bilgilendirici içerikler sunarak, gençlerin sanal platformları değer odaklı bir şekilde kullanmalarını destekleyen bir ekosistem oluşturmak önemlidir. Bu sayede gençler, sanal platformları sadece eğlenceli değil aynı zamanda değerli bir öğrenme ve etkileşim aracı olarak deneyimleyebilirler.

Covid-19 pandemisi ile ilgili elde edilen bir takım çalışmalarda gençlerin bireysel-toplumsal dünyalarında, sosyal yaşam pratiklerinde, inanç dünyalarında ve değer algılarında birtakım değişikliklere sebep olduğu görülmektedir (Gür & Gür, 2021). Bu bölümde, pandemi döneminde toplumun sosyal izolasyon zorluklarına karşı MEDEM tarafından yürütülen etkinliklere odaklanılmaktadır. MEDEM'in öğrenci merkezli yaklaşımı, özellikle pandemi sürecinde öğrencilerin sosyal ihtiyaçlarını karşılamada daha da etkili olmuştur. İnsanların sosyalleşmede yaşadığı sıkıntıların pençesinde olduğu bu dönemde, MEDEM etkinlikleri, öğrencilerin

teknolojiyi daha etkili bir şekilde kullanmasını sağlamış ve bu sayede etkinliklerin online ortama başarılı bir şekilde taşınmasına olanak tanımıştır.

Pandemi döneminde MEDEM'in gerçekleştirdiği etkinlikler aracılığıyla ortaya çıkan çeşitli sonuçlar şu şekilde vurgulanabilir:

Sosyal Bağların Güçlenmesi: MEDEM'in düzenlediği etkinlikler, öğrenciler arasındaki sosyal bağları güçlendirmiş ve öğrencilere birbirleriyle etkileşimde bulunma fırsatı tanımıştır. Online platformlar üzerinden gerçekleştirilen etkinlikler, öğrencilerin sosyal izolasyon sürecinde birbirlerine destek olmalarını sağlamıştır (Ek: 1).

Değerler Eğitiminin Sürdürülmesi: Pandemi döneminde MEDEM, öğrencilere değerler eğitimini online olarak sunarak bu süreçte değer kaybını önlemeye yönelik önemli bir rol oynamıştır. Safahat okumaları, kitap kritiği ve kandil programları gibi etkinlikler, öğrencilerin manevi gelişimine katkıda bulunmuştur (Ek: 3).

Öğrenci Katılımının Artması: MEDEM'in online etkinliklerinde öğrencilere aktif katılım imkânı tanınması, öğrencilerin düşünce ve deneyimlerini paylaşmalarını teşvik etmiş ve etkinliklere olan ilgiyi artırmıştır.

Sosyal Girişimcilik Ruhu: MEDEM, öğrencilere sosyal girişimcilik ruhunu teşvik etmek amacıyla çeşitli etkinlikler düzenlemiştir. Bu, öğrencilere sadece akademik değil, aynı zamanda sosyal alanlarda da kendilerini geliştirme fırsatı sunmuştur (Ek: 2).

MEDEM Mezun Buluşmaları: Pandemi döneminde ilk defa gerçekleştirilen MEDEM Mezun Buluşmaları, mezunlar arasındaki bağları güçlendirmiş ve öğrencilere mezuniyet sonrası deneyimlerini paylaşma şansı vermiştir. MEDEM, pandemi döneminde öğrenci merkezli yaklaşımını sürdürerek, mezun öğrenci buluşmalarını online platformlarda düzenleyerek önemli bir başarı elde etmiştir. Teknolojinin sunduğu avantajlar kullanılarak gerçekleştirilen bu buluşmalar, mezun öğrencilerin bir araya gelmelerini, deneyimlerini paylaşmalarını ve değer odaklı sosyalleşmelerini sürdürmelerini sağlamıştır (Ek: 4).

Pandemi koşulları nedeniyle fiziksel buluşmaların zorluğu göz önüne alındığında, MEDEM'in online platformlarda düzenlediği mezun öğrenci buluşmaları, mezunlar arasındaki bağları canlı tutma konusunda etkili bir çözüm olmuştur. Bu buluşmalar, öğrencilerin mezuniyet sonrası yaşamlarında edindikleri deneyimleri paylaşmalarına, birbirlerinden öğrenmelerine ve ortak değerleri çerçevesinde bir araya gelmelerine olanak tanımıştır. Teknolojinin sunduğu iletişim araçları sayesinde, mezunlar coğrafi sınırlamalara takılmadan bir araya gelme fırsatı bulmuşlardır. Online platformlar üzerinden yapılan bu buluşmalar, sadece mezunların değil, aynı zamanda MEDEM'in etkinliklerine uzaktan katılım sağlamak isteyen diğer öğrencilerin de bu deneyimlere kolaylıkla erişmelerini sağlamıştır.

MEDEM'in bu online buluşmaları, değer odaklı sosyalleşmeyi destekleyerek, mezun öğrencilerin birbirleriyle bağlarını kuvvetlendirmelerine ve MEDEM'in etkileşimini devam ettirmesine yardımcı olmuştur. Bu sayede, pandemi döneminde sosyal izolasyonun getirdiği zorluklara karşı, değerlere dayalı bir topluluk içinde birlikte olma ve öğrenci merkezli etkinliklere devam etme fırsatı sağlanmıştır.

MEDEM'in pandemi döneminde öğrencilere sağladığı değerli katkıları ve öğrenci merkezli yaklaşımının etkinliğini vurgulamaktadır. MEDEM'in bu süreçte öğrencilere sağladığı destek, sadece akademik değil, aynı zamanda sosyal ve manevi gelişimleri de kapsayarak öğrencilerin yükseköğretime uyumunu olumlu yönde etkilemiştir.

3.3. MEDEM Etkinlikleri Hakkında Katılımcı Görüşleri

Bu bölümde, MEDEM'in düzenlediği etkinliklere katılan ve etkinliklere aktif bir şekilde katılım gösteren öğrencilerin değerlendirmelerine odaklanılacaktır. Bu değerlendirmeler, öğrencilere yöneltilen spesifik bir soru üzerinden toplanmıştır: "MEDEM'in faaliyetleri ve katılımınız doğrultusunda, MEDEM'in sizin gelişiminize olan etkisi hakkında düşüncelerinizi paylaşabilir misiniz?" Bu soruya verilen çeşitli cevaplar, öğrencilerin deneyimleri, algıları ve etkinliklere yönelik bakış açıları hakkında önemli bilgiler içermektedir. Bu bağlamda, öğrencilerin

katılımıyla gerçekleşen MEDEM etkinliklerinin etkileri ve önemi, bu bölümde ele alınacaktır.

1. **Hilal A.**¹: “MEDEM’in benim açımdan önemi oldukça fazla... Üniversiteye ilk başladığım süreçte benim yapım gereği ben ilk gittiğim ortama adapte olmak için bir süre çekingen davranırım eğer bu ortam benim için rahat ise ondan sonra bulunduğum ortamda da sürekli bulunmak isterim. MEDEM de benim için öyle oldu. Üniversitenin o yorucu stresinden bizleri uzaklaştıran manevi gelişimimiz noktasında bizi destekleyen bir yer oldu.

MEDEM’de türlü türlü faaliyetler yapıldı Tefsir Dersleri, Hadis Dersleri, Safahat Okumaları, Osmanlıca, Kandil Programları, Genç Enderun olarak birçok etkinlikte bulunma fırsatım oldu Elhamdülillah.

Benim için çok daha ayrı yeri olan Genç Enderun oldu. Genç Enderun kişisel gelişim noktasında çok faydası olduğuna inanıyorum her hafta farklı konular üzerine tartıştığımız tiptan, mühendislikten, edebiyattan, tarihten çeşitli konuları ele aldığımız güzel bir programdı. Konuk ya da anlatıcı olarak katıldığımız bu derslerin farklı fikirlerin ümmet noktasındaki zenginliklerini ortaya çıkarmakta çok büyük bir unsur var. Anlatıcı olarak katılan kişi hitap, bilgi toplama, bilgiyi analiz etme ve bilgiyi sunma noktasında da birçok faydası bulunmakta, konuk olarak katılan kişi içinse muhatabı dinleme, yorum yapabilme, sunucuyu analiz etme, konu hakkında bilgi sahibi olma açısından büyük faydaları var.”

2. **Büşra K.**²: “Enderun buluşmaları üniversite yıllarımda farklı kişilerden birçok konu hakkında bilgiler öğrendiğim, yeri geldiğinde benim de araştırmalar yaparak öğrendiğim bilgilerimi paylaştığım, düzenli yapılan kitap tahlilleriyle birlikte ufkumu genişlettiğim, farklı fakültelerden arkadaşlıklar kurarak sosyalleştiğim değerli bir faaliyetti. Bu sebeple üniversite yıllarıma olumlu anlamda çok fazla katkısı oldu.”

¹ 2019-2023 yılları arasında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Mühendislik Fakültesi'nde İnşaat Mühendisliği alanında eğitim almış ve mezun olmuştur.

² 2016-2021 yılları arasında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun olmuştur.

3. **Leyla K.³**: “Mesnevi okuması metnin orijinalinden yapılmış ardından manası ile şerhi yapılmıştır. Eserin öncelikle yazıldığı Farsçadan okunmasındaki amaç Doğu kültüründeki roman tarzı sayılan mesnevi türünün sanatsal niteliklerini-ses özellikleri ve ahenk gibi-kavramaya yöneliktir. Mana ve şerh yöntemiyle de gençlerin Mesnevi’nin anlam dünyasına girmeleri böylece katılımcıların değerler dünyasına katkı sağlamak hedeflenmiştir.

Bir şair ya da yazarı tanımak için onun eserlerinin sadece okunması değil aynı zamanda kritiğinin yapılması da gereklidir. Bu noktadan hareketle İstiklâl Marşımızın yazarı Mehmet Akif Ersoy’u Safahat’ın satırları arasında derinleşerek mütalaa edip Osmanlı toplumunun son günlerini, Şairin olaylara yaklaşımını, Millî Mücadelenin neresinde olduğunu, İstiklâl Marşına yaklaşan adımlarını okuyarak başkalarının tanımladığı Akif değil, gençlerin, analiz, sentez ve değerlendirme yaparak düünden yansıyanlarla bugünü görüp, Mehmet Akif’i tanımalarına katkı sağlamıştır.

Osmanlı Türkçesi derslerinde hedeflenen kazanım yalnızca metinlerin okunabilmesi değil aynı zamanda o dönemde yazılmış eserler üzerinden gençleri dönemin yaşam tarzına, zihniyetine, kültürüne yaklaştırıp kelime ve kavramların anlam dünyasına kattığı değerlerin farkına varmalarıdır.”

4. **Sevanur C.⁴**: “Üniversite hayatımla ailemden ilk kez bu kadar uzun ve uzak yaşadım. Bu süreçte MEDEM, samimiyeti ve değerlerin yaşatmış olduğu sıcak atmosfer ile Zonguldak’da ki ailem oldu. Sadece duygusal manada değil aynı zamanda entelektüel ve sosyal gelişimime büyük katkılar sundu. Enderun buluşmaları, kitap tahlilleri ve çeşitli kurslarla birlikte yeteneklerimi keşfetmeme, hitabet ve sunum becerilerimi geliştirmeye olanak sağladı. Ders çalışmak, makale ya da dergi okumak istediğimiz zaman severek gittiğimiz alternatif bir mekândı. Bunların yanı sıra Müslüman hanımlar olarak arkadaşlarımızla samimi ilişki

³ 2013-2017 yılları arasında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Edebiyat Bölümü’nde eğitim almış ve mezun olmuştur.

⁴ 2013- 2017 yılları arasında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü’nde eğitim almış ve mezun olmuştur.

geliştirebileceğimiz, bir demlik çay etrafında toplanıp çeşitli sosyolojik, edebi, dini münazaralar yaptığımız mekân olarak bizlere kapılarını araladı. Yöneticileri ve anlatıma gelen hocalar bizler için mentörlük yapıyor olması, hayat tecrübelerini sunuyor olması ayrıca kıymet taşıyordu. Yöneticisinin hem kurumsal mesafeyi koruması hem de samimiyeti hissettirmesi mezuniyet sonrası iş hayatımda rol modellik sundu.

Çoğu üniversitelerde olduğu gibi sosyoloji öğrenim sürecinde pergelin ayağı daima Batı bilim insanlarına dönük, kendi değerlerimizden uzak bir perspektifte dünün ve bugünün sosyolojik varlığını yorumluyor olmak beni mutmain etmiyordu. Başkalarının gözlüğünden kendi gerçeklerimize bakmak bizleri hakikate ulaştırmayacağına inanıyordum. MEDEM’le birlikte sosyolojiye kadim Batı medeniyetinin yanında kadim İslam medeniyetine yönelik farkındalık edinmek, toplumumuza kendi gözlüklerimizden ve yeni bir pencereden bakmak hayatımın en mühim kazanımlarındadır. MEDEM’de yapılan Esma-ül Hüsna programı hayatıma etki eden ender programlardandır. Bu program ile kâinatı ve kendimi keşfetme ve bir kul olarak yaratıcının zenginliklerini ufak da olsa bilmeye yönelmek hayatıma eşik atlattırdı.”

5. Şeyma Nur E. C.⁵: *“MEDEM’in düzenlediği etkinliklerden fırsat buldukça çoğunluğuna katılım sağlamalamaya çalışan biri olarak öncelikle şunu diyebilirim. Gerek sosyalleşmemiz açısından gerekse hayat yolculuğunda bize kattığı bilgi kazanımları olarak bulunmaz bir hazineydi gözümüzde ve gönlümüzde. Üniversite hayatımda edindiğim birçok dost MEDEM vesilesi ile oldu. Tanıdığım insanlarla ortak noktamızın Medem olması da ayrı bir güzellik benim için.*

Tabi ki insan birikimi kadar etkinliklere katılımımdan ötürü edindiğim bilgi, tecrübe ve olgunluk hâlâ üzerimde tesirini gösteriyor. “Enderun Buluşmaları”nın bu noktada ayrı bir yeri var. İyi bir dinleyici olmayı, fırsat vermesi ile acemice de

⁵ 2017-2024 yılları arasında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Mühendislik Fakültesi'nde Biyomedikal Mühendisliği alanında eğitim almış ve mezun olmuştur.

olsa hatipliği, soru-cevap ile geniş perspektiften görmeyi öğretti. MEDEM başlı başına bir öğretmen oldu etkinliklerine devam eden talebelerine.

MEDEM sayesinde aldığım, başta “Enderun Buluşmaları”ndaki sunumlarımızın vermiş olduğu özgüvenle ve bu sunumlarda kazandırmış olduğu topluluk önünde konuşma cesaretiyle sonraki zamanlarda okulumuz bünyesinde kurduğumuz öğrenci topluluğunda da başkan olarak vazife almaktan geri durmadım. Benim tecrübelerime en büyük katkılarından bir tanesi de bu olabilir. “Enderun Buluşmaları” en çokta ilmin kıymetini hissettirmişti. Her yeni bilgi başka bir aleme kapı açıyordu adeta. Bu hâle konuşmacının karşısında gönüllü olarak oturmuş bazen 3 bazen 40 kişi hayranlıkla şahitti. MEDEM’in bir başka etkinliği “Safahat Okumaları”na da katılım sağlamaya çalıştım. Dilinden dolayı korkarak baktığım, anlaşılması hep güç gelen Safahat eserini MEDEM’in bu etkinliği sayesinde gerçekten farklı bir boyutta sevdim. Anlaşılır ve sevilir bir eser oldu etkinliğe katılmaya çalıştığım süre boyunca. İstiklal şairimizin baştacı eserinden hayatımıza tatbik edeceğimiz derslerin varlığını okuduk. Oysa uzaktan bakınca bir şiir kitabı olarak duruyordu. “Safahat Buluşmaları” etkinliği ile zor olan kolaylaştı, önyargılarım kırıldı. Tabi bu hususta Hocamızın da etkili anlatımı çok ayrı yeri var.

MEDEM ve MEDEM bünyesindeki etkinlikler üniversite öğrencileri için ayaklarına gelen kurslardan, derslerden, seminerlerden, konferans, söyleşi vb. faaliyetlerden farklı olduğunu düşünmüyorum. Gerek öğrencilik zamanlarında gerek iş hayatlarında gerekse de geri kalan ömürlerinde getirilerini muhakkak alacaklardır. MEDEM etkinliklerinin çok fazla gönle dokunmasını umut ediyorum.”

6. Zuhale K.: *“Çocuklarımızın maddi ihtiyaçlarının temininden ziyade manevi değerlerimiz olan merhamet, şefkat, yardımlaşma ve saygı eksikliklerinin olduğunun farkındaydık. Burada birbirinden kıymetli hocalarımızdan aldığımız derslerin ışığında ihmal edilen milli ve manevi değerlerimizin canlanmasına vesile oldunuz. Kanaatimiz şudur ki anne üniversitesi ve içinde alınan dersler bizlere çok önemli deneyimleri elde*

⁶ Anne Üniversitesi katılımcısı.

etmemize vesile olmuştur. Katkı sağlayan ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.”

7. **Fazilet S.⁷:** *“2015-2020 yıllar arasında Bülent Ecevit Üniversitesinde eğitim aldım. MEDEM ile 2018 yılında tanışmış olup faaliyetlerine ve etkinliklerine aktif bir şekilde katılım sağladım. Ailemden uzak olduğum bu süreçte MEDEM ailesine dahil olmak benim içimdeki derin boşluğu doldurdu. Ayrıca MEDEM müdüremiz Elif Gür hocamızın bizlere gösterdiği ilgi ve şefkat oraya aidiyet duygusu hissetmemize yardımcı oldu. Hocamızın koordinatörlüğünde gerekli etkinlikler düzenlenip uygulamaya konulurdu. Buna örnek verecek olursak; değerler eğitimi, ahlak eğitimi, kitap okumaları, dini sohbetler, Kuran-ı Kerim eğitimi ve kandil programları gibi birçok eğitim ve sosyal aktiviteler düzenlenirdi. Bu etkinlikler ve eğitimler sayesinde hem sosyalleştik hem de birçok alanda kendimizi geliştirmemiz için imkânımız oldu. Bu eğitimlerde bizzat görev almış biri olarak düşüncem kendi mesleğim olan öğretmenliğe yönelik çok güzel ve unutulmaz tecrübeler edinmiş olmamdı. Elif hocamızın planlamaları doğrultusunda verdiğimiz bu eğitimler sayesinde hem kendimi geliştirmiş oldum hem de mesleğimi hakkıyla yapabileceğime ve kendime olan inancımı artırmış oldum.*

Bu bağlamda MEDEM bizler için hem yuva hem de eğitim öğretim merkezi oldu. Arkadaşlarımız arasındaki ilişkilerimizi iyileştirmemize, eğlenerek öğretmemize ve öğrenmemize olanaklar verip kendimizi geliştirmemiz için çok sıcak ve samimi bir ortam sağladı. Tüm bu imkânları bize veren Üniversitemiz ve MEDEM ailesine teşekkürlerimi sunarım.”

8. **Elif Ç.⁸:** *“MEDEM yalnızca bir anlık veya bir günlük gelip geçici etkinliklere/programlara sahiplik yapmayıp uzun süre hatta insan yaşamı boyunca bireylerde manevi olarak iz bırakan bir kültür evi /faaliyet evi /bilgi evi oldu.*

⁷ 2015-2020 yılları arasında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun olmuştur.

⁸ 2015-2019 yılları arasında Bülent Ecevit Üniversitesi Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik alanında eğitim almış ve mezun olmuştur.

Bir ortamın kendiliğinden güzel olmayacağını elbette herkes bilir, dekorlar dokunuşlar insana çok az miktarda hitap ederken asıl MEDEM'i güzel kılan şey soluktu/nefesti, hoş muhabbetti, insana dokunacak hasbihalin var olmasıydı.”

9. **Kübranur T.⁹:** *”MEDEM yalnız bir kütüphane değil bir öğrencinin ders aralarında bile sosyalleşmesine, farklı eğitimlere seminerlere ya da söyleşilere katılabilmesine imkân sağlayan, öğrencilerin kendilerindeki yetenekleri keşfedip ilk deneyimlerini yine orada yaşabilmelerini sağlayan bir eğitim yuvası.”*

10. **Ayşe Y. D.¹⁰:** *“Ağrı'dan kalkıp Zonguldak'a okumaya gelmiştim. Kimseyi tanımıyor, yabancılık çekiyordum. Birgün camiye, namaz kılmaya giderken aşağı katın ışıklarının yandığını gördüm. İlk girdiğimde ordaki insanların samimiyeti ve ilgisi beni çok mutlu etmişti. O günden sonra sürekli MEDEM'e gitme ihtiyacı hissediyordum. Ve hemen hemen hergün mutlaka uğrardım. MEDEM'de herkes birbirine çok nezaketli, anlayışlı ve yardımsever davranırdı. Bu beni hep çok etkiliyordu.*

Düzenli olarak "Enderun Buluşmalarına" katılır, her hafta ayrı bir şey öğrenirdim. Bu durum ufkumu açıp farklı bakış açısına sahip olmamı sağladı. Dışarda bulamadığımız kurs ve etkinlikleri ücretsiz bir şekilde MEDEM'de faydalanabiliyorduk. Kitap kritiği programı kapsamında farklı fikir ve bakış açısı, hepimiz için bir beyin fırtınası niteliğindeydi. "Motto buluşmaları" adlı programın; hem okul hayatımda hem de şahsi hayatımda, topluluk önündeki konuşmalarım ve hitabetim konusunda çok büyük yararı oldu. Hatta sınıfta arkadaşlarımla heyecandan yapamadıkları sunumlarını, sınıfta bir tek muhafazakâr kişi olarak MEDEM'de aldığım "Sunum Teknikleri" programı sayesinde görevimi o gün herkesi hayrete düşürecek şekilde yerine getirmiştım. Ayrıca MEDEM benim için fikirlerimin önemsendiği de bir yerdi.

Bir etkinlik veya program önerisi için MEDEM yöneticilerimize gittiğimizde, her zaman hoşgörü ve ilgiyle karşılandık. Bu durum hepimizi mutlu eder MEDEM'i

⁹ 2016-2019 yılları arasında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi İİBF İşletme Bölümünde eğitim almış ve mezun olmuştur.

¹⁰ 2015-2020 yılları arasında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi İİBF Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik Bölümünde eğitim almış ve mezun olmuştur.

daha çok sahiplenme ve kendimizi geliştirme çabasına girme ihtiyacı duyardık. MEDEM benim çok güzel dostluklar edindiğim, iyi insanlarla hemhâl olup hayatımda büyük değişimler yaşadığım mekânın ismi oldu. Sanırım oraya gelen herkeste mutlaka kalıcı bir iz bırakmıştır MEDEM.”

11. Fatıma Sümeyye Y.¹¹: *“MEDEM'in faaliyetlerinin kişisel gelişimim üzerinde büyük bir rolü vardır. Bu faaliyetlerin ve programların çeşitli alanlar ve konular üzerinde olması da düşüncelerimin, ilgi alanlarımın genişlemesinde etkili oldu. Ayrıca faaliyetler vesilesiyle farklı bölümlerden öğrencilerle tanışıp fikir alışverişlerinde bulunmamıza katkı sağladı.”*

12. Fatma T.¹²: *“MEDEM'in bana katkıları; Bu soru cevabı çok uzun ve kıymetli bi soru. Öncelikle MEDEM'in açılmasını sabırsızlıkla beklediğimi, kurulurken defaalarca başvuruda bulunduğumu belirtmek isterim. Çünkü tesettürlü bir kız öğrenci olarak hanımlara özgü bir eğitim alanı fikri ve hem de üniversite içinde bana çok cazip gelmişti. Öncelikle bir kütüphane ve eğitim merkezi olmanın ötesine geçen bir sıcaklık sunuyordu. Öğrencilere sürekli çay ikramı, çok geniş bir külliyatı, öğrencilere cazip gelecek oturma alanları ve aynı zamanda ibadetlerimizi rahatça yerine getirebileceğimiz bir imkan sunması çok kıymetliydi. Bu bağlamda yöneticinin de çok önemli olduğunu düşünüyorum. Bizim dönemimizde orayı ayağa kaldıran ve gözümüzde böyle bir mekan olmasını sağlayan en önemli kişi elbette MEMEM müdürümüzdü. Her gittiğimizde derdimizi paylaşan bizim kendimizi ifade etmemizi çokça eğitimin önünde gören ve böylelikle yolumuzu açan bir hocaydı.*

Medemin kişiliğime katkıları hususunu katıldığım programlar üzerinden yorumlamaya devam etmek istiyorum;

Halep'e Yol Açın Yardım Çalışması; Suriye'nin Halep kentinde 2016'da yaşanan ağır kayıplar sonrasında üniversite genelinde yardım faaliyetleri başlatılmıştı. Bu çalışmaların merkezi yardımların toplanma noktası MEDEM

¹¹2015-2020 yılları arasında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünde eğitim almış ve mezun olmuştur.

¹² 2014-2018 yılları arasında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümünde eğitim almış ve mezun olmuştur.

olmuştur. Bunun temel sebeplerinden biri zaten öğrenciler için hâlihazırda 2.el temiz kıyafetlerin paylaşımın yapıldığı bir odasının olması, çok fazla görüşten insanın bu alanı ortak olarak kullanması, çok fazla yardım kuruluşuna üye insan topluluklarının ortak buluşma alanı olabilmesi gibi etmenler mevcuttu.

Enderun Buluşmaları: Her hafta gençlerin zihnindeki sorular ve paylaşmak istedikleri üzerine gençlerin hazırladığı sunumlar üzerinden düzenlenen çok kıymetli bir çalışmaydı. Hem hepimiz sunum tekniklerimizi ve kendimizi ifade etme yeteneğimizi geliştirdik hem de çok farklı ve güncel konular üzerinde beyin fırtınası yapma imkânı bulduk.

Kurs Çalışmaları: Özellikle çocuk grubuyla yapılan eğitimlerin özellikle de felsefe söyleşilerinin onların kimlik ve sorgulama yetilerinin gelişimine büyük katkısı olduğunu, varlıklarını daha doğru anlamlandırdıklarını ve kendilerini daha değerli hissettiklerini müşahade ettim.”

3.3.1. Katılımcı Görüşlerinin Değerlendirilmesi

MEDEM etkinliklerine dair katılımcı görüşleri değerlendirildiğinde, şu sonuçlara ulaşılmıştır:

1. MEDEM, öğrencilere değer odaklı bir öğrenme ortamı sunarak, üniversite yaşamındaki stres ve kaygıdan uzaklaşmalarını sağlamıştır. Özellikle manevi gelişim üzerine odaklanan faaliyetler, öğrencilere duygusal destek sunmuş ve gençlerin adaptasyon süreçlerine olumlu etki etmiştir.

2. Enderun Buluşmaları, öğrencilere farklı disiplinlerden konuları ele alma ve tartışma fırsatı tanıyarak, gençlerin entelektüel gelişimine katkı sağlamıştır. Bu etkinlikler, öğrencilerin bilgi paylaşımı ve düşünsel açıdan zenginleşmelerine olanak sağlamıştır.

3. MEDEM'in düzenlediği kitap tahlilleri ve kültürel etkinlikler, öğrencilere kendi kültürel miraslarına daha yakından bağlanma şansı vermiştir. Bu sayede, gençler kendi değerlerini daha iyi anlama ve yaşama geçirme konusunda güçlenmişlerdir.

4. MEDEM'in sosyal etkileşimi artıran yapısı, öğrenciler arasında dostlukların kurulmasına ve bu dostluklar üzerinden topluluklar oluşturulmasına olanak sağlamıştır. Bu sosyal bağlar, öğrencilere destek ve dayanışma içinde olma fırsatı sunarak, üniversite yaşamını daha anlamlı kılmıştır.

5. MEDEM, öğrencilik yıllarını zenginleştiren, sadece bilgi değil aynı zamanda duygusal destek sunan bir deneyim olarak öne çıkmaktadır. Bu platform, öğrencinin sosyal ve mesleki gelişiminde kilit bir rol oynayarak, kişisel ve profesyonel deneyimini zenginleştirmiştir.

6. MEDEM'in etkinlikleri, öğrencilere notlarla sınırlı kalmayan, hayat tecrübeleri, anlam arayışları ve değerli bilgilerle zenginleşen bir öğrenme deneyimi sunmuştur. Bu sayede, gençler sadece akademik başarı değil, aynı zamanda yaşamın içindeki derinlikleri de keşfetme fırsatı bulmuşlardır.

SONUÇ

Ülkemizdeki yükseköğretim kurumlarına olan ilgi arttıkça, gençlerin değerlerinden uzaklaşma kaygısı da artmaktadır. Özellikle milli ve manevi değerlere önem veren öğrencilerin yükseköğretimle birlikte karşılaştığı değer kaybına yönelik endişeler, ailelerin yükseköğretim algısını etkilemektedir. Bu noktada, öğrencilere rahat, güvenilir ve değer odaklı bir öğrenme ortamı sunan "öğrenci merkezli" mekanların varlığı, ailelerin yükseköğretimle ilgili bakış açısını olumlu etkileyebilir ve öğrencilerin yükseköğretime uyumunu hızlandırabilir.

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi bünyesinde yer alan Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitim Merkezi (MEDEM), bu amaçla kurulmuştur. 2015-2020 yılları arasındaki beş yıllık süreçte, öğrencilerin istekleri, önerileri ve çalışmaları doğrultusunda önemli bir mesafe kaydedilmiştir. MEDEM, öğrencilere evlerinde hissettirecek bir mekan oluşturmak için Üniversite yönetimi tarafından desteklenmiştir. MEDEM'in kuruluşundan bu yana üniversitede üç rektör değişikliği yaşanmasına rağmen, merkeze olan destek hiçbir aşamada aksamamıştır. Her ne kadar rektör değişiklikleri bazı yaklaşım farklılıklarını beraberinde getirse de, MEDEM, üniversite yönetimi tarafından gördüğü süregelen destek sayesinde faaliyetlerini istikrarlı bir şekilde sürdürmüştür. Bu süre zarfında, merkezin etkinlikleri aktif bir şekilde devam etmiş ve öğrencilerin katılımını artırmıştır. MEDEM'in başarılı çalışmaları, üniversite yönetimi ile kurulan pozitif işbirliği ve güçlü temellere dayanan ilişkilerin bir sonucudur.

MEDEM'in diğer üniversitelerde faaliyet gösteren araştırma ve uygulama merkezlerinden farklılaşan belirgin özellikleri vardır. MEDEM, düzenlediği etkinliklerde katılımcılardan ücret talep etmemekte ve bu sayede tüm öğrencilere eşit fırsatlar sunmaktadır. Bu uygulama, merkezin misyonunu geniş kitlelere ulaştırma amacını yansıtmaktadır. Özellikle kız öğrencilerini merkeze alarak cinsiyet duyarlılığı gösteren MEDEM, cinsiyet eşitliği konusundaki çabaların bir yansımasıdır.

MEDEM'in etkinliklerinde, bireylerin aktif olarak rol alması teşvik edilmektedir. Bu, öğrencilere sadece dinleyici olma değil, aynı zamanda düşünce

ve deneyimlerini paylaşma fırsatı tanıyarak öğrenme sürecine daha etkin bir katılım sağlamaktadır.

Kendine ait bir kampüs içerisinde faaliyet göstermekte ve bu kapsamda etüt merkezi, kütüphane ve çeşitli faaliyetlerin düzenlenebileceği bir mekâna sahiptir. Bu durum, merkezin öğrencilere daha özgün ve kapsamlı bir hizmet sunabilmesine olanak tanımaktadır. Bölüm ve program ayrımı yapmaksızın tüm üniversite öğrencilerine hitap etmektedir. Bu özellik, farklı akademik disiplinlerden gelen öğrenciler arasında etkileşimi artırmayı ve çeşitli bakış açılarından faydalanmayı amaçlamaktadır.

Merkezin etkinlikleri sırasında çay, kahve gibi ikramları ücretsiz olarak sunması, öğrencilerin sosyal ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir destek sunmaktadır. Bu, MEDEM'in sadece akademik değil, aynı zamanda sosyal bir platform olma özelliğini vurgular. MEDEM, hiyerarşik bir yönetim yapısından uzak, öğrenci merkezli bir yönetim anlayışını benimsemektedir. Bu, merkezin faaliyetlerinde öğrencilerin aktif rol almasını, sorun çözüm süreçlerine katkı sağlamasını ve merkezi sahiplenmesini teşvik etmektedir.

MEDEM, düzenlediği etkinliklerle üniversite gençlerinin özellikle sosyal girişimci ruhunu teşvik etmekte ve bu bağlamda her türlü kolaylığı sağlamaktadır. Öğrencilere, değerler eğitiminin ötesinde kendi sosyal girişimcilik potansiyellerini geliştirebilecekleri bir ortam sunma amacı gütmektedir.

Toplumun modern bir kurumu olarak yükseköğretim kurumlarında yaşanan değer kaybı endişesi, MEDEM gibi merkezler aracılığıyla önemli ölçüde azaltılabilir. Yükseköğretimde nitelikli eğitimin devam etmesi ve kaygıların azaltılması için bu tür çalışmalara ihtiyaç vardır. MEDEM, okul dışı zamanlarda nitelikli mekânlar oluşturarak, öğrencilere değerlerini koruma, geliştirme ve paylaşma fırsatı sunmaktadır. Bu mekânların olumlu dönütleri, toplumsal uzlaşıya ve katkıya yol açacaktır.

MEDEM'de 5 yılda yapılan çalışmaların sonucunda nihai olarak şunlar gözlemlenmiştir;

Bir yükseköğretim kurumu olan MEDEM akademik öğretim süreçleri içinde milli, manevi ve geleneksel değerleri güçlendirmek adına benimsediği stratejiler ve yaptığı etkinliklerin neticesinde öğrenciler arasında değerlere daha duyarlı bir bilinç olduğu gözlemlenmiştir. Bu stratejiler, milli, manevi ve evrensel değerlerimize vurgu yapma, öğrenci etkinlikleri düzenleme ve değer odaklı rehberlik hizmetleri sunma gibi uygulamaları içermektedir.

Gençlerin akademik bilgi ve donanımlarını artırırken Evrensel, milli ve manevi değerleri hayatlarına entegre etmelerini sağlamak için yapılan rehberlik uygulamaları, öğrencilerin kişisel gelişimlerine olumlu katkılarda bulunmuştur. Bu bağlamda, öğrencilere sunulan rehberlik hizmetleri, sadece akademik başarıyı değil aynı zamanda değerlere duyarlı bireylerin yetişmesine de katkı sağlamıştır.

MEDEM, kadim coğrafyamızdaki kök salmış değerleri gençlere aktarabilmek adına kültürel etkinliklere ve seminerlere daha fazla vurgu yapmıştır. Ayrıca, değerlerin MEDEM'in programlarına entegre edilmesi, öğrencilerin kültürel mirası daha etkili bir şekilde öğrenmelerini sağlamıştır.

MEDEM'in değer kaygısı taşıyan öğrencilerin yükseköğretime uyumunu artırmak için uyguladığı stratejiler, öğrenci mentorluk programları, duygusal destek grupları ve değer odaklı eğitim seminerleri gibi başarıyla uygulanmıştır. Bu stratejiler, öğrencilerin duygusal ihtiyaçlarını karşılayarak değerlere daha pozitif bir bakış açısı kazanmalarına yardımcı olmuştur.

Okul dışı zamanlarda öğrencilerin nitelikli vakit geçirmelerini sağlamak amacıyla düşünülen değer odaklı mekan, öğrencilerin sosyal etkileşimlerini artırarak değerlerini paylaşmalarına olanak tanımıştır. MEDEM, etkileşimli etkinliklere ev sahipliği yaparak öğrencilerin birbirleriyle bağ kurmalarını teşvik etmiş ve değerlerini güçlendirmiştir.

Sonuç olarak, Yükseköğretimde uygulanacak olan değerler eğitimi, araştırma merkezleri aracılığıyla gençlerin ahlaki gelişimine katkıda bulunabilir. Gençlerin zaman zaman anlam arayışı içinde olduğu düşünüldüğünde, üniversiteler bu konuda öğrencilere gerekli desteği vermeli ve değerler eğitimi sürdürmelidir. Bu bağlamda, gönüllü akademisyenler, Diyanet İşleri Başkanlığı, İl Valiliği ve sivil toplum kuruluşları gibi kurumlarla iş birliğine gidilerek çeşitli eğitim, seminer,

faaliyet ve etkinlikler düzenlenebilir. Bu çalışmanın, yükseköğretimde değerler eğitimi alanında yeni araştırmalara katkı sağlaması ve bu alandaki çalışmalara ilham vermesi temennisiyle.

KAYNAKÇA

- Akarsu, F. (2004). *Enderun: Üstün Yetenekliler İçin Saray Okulu*. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları,
- Aksaray Üniversitesi İnternet sayfasından <https://degerleregitiimi.aksaray.edu.tr/Mevzuat> 30.12.2023 tarihinde alındı.
- Aktay, Y. (2003). Amerika'da Kudüs'ü Kurmak İçin: Mormonlarda Din ve Değerler Eğitimi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 1 (3), 27-64.
- Anatanrıça İkonografisi ve Anaerkillik. (2017). *Bilge Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1 (1), 6-18.
- Ankara Hacı Bayramı Veli Üniversitesi İnternet sayfasından Aralık 30.2023 tarihinde <https://hacibayram.edu.tr/deger/yonetmelik> adresinden alındı.
- Ankara Hacı Bayramı Veli Üniversitesi İnternet sayfasından Aralık 27.2023 tarihinde <https://hacibayram.edu.tr/deger/tarihce> adresinden alındı.
- Aralık 26.2023 tarihinde <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Adrese-Dayali-Nufus-Kayit-Sistemi-Sonuclari-2020-%2037210&dil=1> adresinden alındı.
- Aralık 26.2023 tarihinde <https://www.memurlar.net/haber/492505/19-milli-egitim-surasi-kararlarinin-tam-metni.html> adresinden alındı.
- Aralık 26.2023 tarihinde <https://www.milliyet.com.tr/gundem/meb-den-yeni-degerler-egitimi-1992935> adresinden alındı.
- Aslıtürk, G. E., & Dikyar, C. (2017). Mezopotamya-Orta Asya ve Anadolu Ekseninde İlkel Toplumlardan Selçuklulara Anaerkil Kültür. *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 5 (5), 589-620.
- Atatürk Üniversitesi. Aralık 30.2023 tarihinde <https://birimler.atauni.edu.tr/insani-degerler-egitimi-uygulama-ve-arastirma-merkezi/yonetmelik/> adresinden alındı.
- Atatürk Üniversitesi. Ocak 15.2024 tarihinde <https://birimler.atauni.edu.tr/insani-degerler-egitimi-uygulama-ve-arastirma-merkezi/> adresinden alındı.
- Aydın, M. Z., (2008). *Okulda Ahlak Eğitiminde Örnek Olay İncelenmesi Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Aysan, M. & Özdoğru, A. (2015). Avrupa'da Erken Çocukluk Bakımı ve Eğitiminin Mukayeseli Analizi. *İstanbul University Journal of Sociology*, 3 (30), 167-194.
- Aytaç, M., Aytaç, S., & Bayram, N. (2007). Suç Türlerini Etkileyen Faktörlerin İstatistiksel Analizi. 8. *Türkiye Ekonometri ve İstatistik Kongresi*, İnönü Üniversitesi, Malatya, 24 (25), 1-7.

- Başcı Vahdettin (2018). Deizm Kavramı ve Ortaya Çıkardığı Problemler, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22 (1), 33-40
- Berkes, N., Kuyaş, A., & Erdem, A. (1978). *Türkiye'de Çağdaşlaşma*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Bulut, S., & Dilmaç, B. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Sahip Olduğu Değerler Psikolojik İyi Oluş ve Mutluluk Düzeyleri Arasındaki Yordayıcı İlişkiler, *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 9 (16), 349- 374
- Canatan, K., & Yıldırım, E. (2019). *Aile Sosyolojisi*. İstanbul: Açılım Kitap.
- Çakmaklı, E. (2022). Asimilasyon ve Çokkültürlülük Sarmalında Amerikan Kimliği. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (49), 123-144.
- Çepni, S., Bacanak, A., & Küçük, M. (2003). Fen Eğitiminin Amaçlarında Değişen Değerler: Fen-Teknoloji-Toplum. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 1(4), 7-29.
- Değerler Eğitimi Merkezi (DEM) <https://dem.org.tr/kurumsal/degerler-egitimi-merkezi> adresinden 13.01.2024 tarihinde alınmıştır.
- Demirdağ, M. F. (2016). Değerler Eğitimi ve Bir Fabrika Olarak Modern Okul. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (2), 153-172.
- Doğan, İ. (2009). *Dünden Bugüne Türk Ailesi*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.
- Doğanay A., (2006). “*Değerler Eğitimi*”, Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi-Yapılandırmacı Bir Yaklaşım, Ed. C. Öztürk, Ankara: Pegem-A Yayıncılık.
- Dökmen, Z. Y. (2015). *Toplumsal Cinsiyet Sosyal Psikolojik Açıklamalar*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- EDAM (Eğitim Danışmanlığı ve Araştırmaları Merkezi) Ocak 13.2024 tarihinde <https://edam.com.tr/danismanlik/> adresinden alındı.
- Ersoy, F. (2019). Türk Eğitim ve Kültür Tarihinde Değer Eğitimi. Karakter ve Değer Eğitimi Farklı Bakışlar-Örnek Etkinlikler, SZ Genç ve A. Beldağ (Ed.), s. 172-188.
- Ertürk, M. (2023). Cumhuriyet Dönemi'nde Turizm Eğitimi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 22 (Cumhuriyet'in 100. Yılı Özel Sayısı), 679-699.
- Genç S. Z. ve Beldağ A. (Ed.). Karakter ve Değer Eğitimi: Farklı Bakışlar, Örnek Etkinlikler, Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Giddens, A., & Sutton, P. W. (2017). *Sosyoloji*. (M. Şenol, & vd., Çev.) İstanbul: Kırmızı Yayınları.

- Gözel, Ü., (2018). “*Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programının Değerler Eğitimi Açısından Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Gül, F. Ö., & Alpaydın, Y. (2017). Türkiye’deki Araştırma ve Uygulama Merkezleri Üzerine Bir İnceleme. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, (3), 627-643.
- Gül, T., & Öztürk, M. (2020). Çocuk İşçiliğinin Nedenleri Üzerine Kavramsal Bir Çalışma. *Journal of Suleyman Demirel University Institute of Social Sciences*, (37). 130 – 148.
- Gündüz, M. (2015). Erken Cumhuriyet Dönemi Eğitiminde Yeni Değerler ve İdeal Tipler. Değerler ve Eğitimi-II, Editörler: Recep Kaymakcan, Nuri Tınaz, Z. Şeyma Altın, Mahmut Zengin, Ahmet Yasin Okudan, Hulusi Yiğit, 805, 829.
- Gür E., & Gür F., (2021). Covid-19 Pandemisinin Gençlerin Bireysel, Sosyal ve İnanç Dünyalarındaki Din ve Değer Algısına etkileri, *Uluslararası Din, Düşünce ve Ahlâk Sempozyumu*.
- Gür, B. S. (2014). *Eğitimle İmtihan*. Ankara: SETA Yayınları.
- Gür, B., Dalmış, İ., Kırmızıdağ, N., Çelik, Z., & Boz, N. (2012). *Türkiye’nin Gençlik Profili*. Ankara: SETA Yayınları.
- Hökelekli, H. (2009). *Çocuk, Genç, Aile Psikolojisi ve Din*. İstanbul: Değerler Eğitimi Merkezi Yayınları.
- İhlas Haber Ajansı (İHA). Ocak 15.2024 tarihinde <https://www.ihb.com.tr/kastamonu-haberleri/kastamonu-universitesinde-hoca-ahmet-yeseviden-seyh-saban-i-veliye-turk-dunyasi-konferansi-gerceklestirildi-40811422> adresinden alındı.
- I. Uluslararası Değerler Eğitimi Sempozyumu*; (2004). İstanbul: DEM yayınları.
- Işık, O., & Pınarcıoğlu, M. M. (2012). *Nöbetleşe Yoksulluk: Sultanbeyli Örneği: Gecekondulaşma ve Kent Yoksulları: Sultanbeyli Örneği*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Kan, A. G. D. Ç. (2009). *Amerika’da Vatandaşlık Eğitimi. IV. Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi Bildiri Kitabı*, 798 – 802, İstanbul.
- Kapkın, B., Çalışkan, Z., & Sağlam, M. (2018). Türkiye’de 1999-2017 Yılları Arasında Değerler Eğitimi Alanında Yapılmış Lisansüstü Çalışmaların İncelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 16 (35), 183-207.
- Kayhan, E., Bağcı, Ö. A., & Erişen, Y. (2019). Sıbyan Mektepleri ile Okul Öncesi Öğretim Programlarında Değerler Eğitimi. *İlköğretim Online*, 18 (3). 990-1013.

- Kaymakcan, R., & Meydan, H. (2014). *Ahlak Değerler ve Eğitimi*. İstanbul: Dem Yayınları.
- Kesgin, Ö. Ü. S. (2018). Değerler Eğitimi Alanına Hizmet Edebilecek Öğretmen Yetiştirme Bağlamında İlahiyat/İslami İlimler/Dini İlimler Fakülteleri Üzerine Bir Değerlendirme. *Eğitim Bilimleri Çalışmaları*, 31. İstanbul: Çizgi Kitabevi Yayınları.
- Kesgin, S. (2015). Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Karakter Eğitimi Programları Üzerine Bir Değerlendirme (Georgia ve Florida Örneği). *Değerler Eğitimi Dergisi*, 13 (29), 117-148.
- Kottak, C. P. (2008). *Antropoloji İnsan Çeşitliliğine Bir Bakış*. (S. N. Atuntek, & vd., Çev.) Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Kurumu, T. D. (2011). Değer. Büyük Türkçe Sözlük içinde.
- Lavenda, R. H., & Schultz, E. A. (2019). *Kültürel Antropoloji Temel Kavramlar*. (D. İşler, & O. Hayırlı, Çev.) Ankara: Doğu Batı Yayınları.
- Meydan, H. (2014). Okulda Değerler Eğitiminin Yeri ve Değerler Eğitimi Yaklaşımları Üzerine Bir Değerlendirme. *BEÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 1 (1), 93-108.
- Milliyet. Ocak 02.2019 tarihinde <https://www.milliyet.com.tr/gundem/meb-den-yeni-degerler-egitimi-1992935> adresinden alındı.
- Morrison, C. J., & Schwartz, A. E. (1992). State infrastructure and productive performance.
- Nayir, F., & Sarıdaş, G. (2020). Çokkültürlü Eğitim, Kültürlerarası Eğitim ve Kültürel Değerlere Duyarlı Eğitime İlişkin Kavramsal Bir İnceleme, A Conceptual Review Of Multicultural Education, Intercultural Education And Culturally Responsive Education. *Journal of International Social Research*, 13 (70), 769-779.
- Organisation for Economic Co-operation and Development [OECD]. (2020). OECD Family Database. 05 09, 2020 tarihinde http://www.oecd.org/els/soc/SF_3_1_Marriage_di_orce_rates.xlsx adresinden alındı
- Özdemir, S. (2020). *Üniversite Değerler Eğitimi (SDÜ Örneği)*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Özer, M. Gür, B. & Küçükcan T. (2010). *Yükseköğretimde Kalite Güvencesi*, Ankara: SETA Yayınları.
- Özkiraz, A., & Baş, G. İ. (2016). Osmanlıdan Günümüze Türk Toplumunda Aile Yapısı ve Boşanma. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 30 (18), 87-95.
- Öztürk, K. (2020). *II. Meşrutiyet Dönemi Eğitimcilerinin Modern Birey Tasavvuru ve Dönemin Eğitim Politikalarına Yansımaları*. Yayınlanmaması Doktora

Tezi, İstanbul: İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Polat, M., & Ceylan, Y. (2012). Alman Eğitim Sisteminde Çokkültürlülüğün İzleri: Osnabrück Üniversitesi Örneği. *Education Sciences*, 7 (4), 1032-1044.

Polat, S. (2007). *Eğitim Politikalarının Sosyal Adalet Açısından Sonuçları Konusunda Yönetici ve Öğretmen Görüşleri*. Yayınlanmaması Doktora Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Robbins, S. R. (1974). *Managing Organizational Conflict*. New Jersey: Prentice-Hall; aktaran: Giddens, A., & Sutton, P. W. (2017). *Sosyoloji*. (M. Şenol, & vd., Çev.) İstanbul: Kırmızı Yayınları.

Robinson, J. A. & Acemoğlu, D., (2020), *İnsan ve Toplum, Değerlendirmeler*. İstanbul: Doğan Kitap.

Sağlam, H. İ. (2019). Ortaöğretim Öğrencilerinin Gençliğin Değer Krizine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. Ö. Güngör, M. D. Erdem ve N. F. Kurt (Ed.). 5th International Congress on Social Sciences Proceeding Book, 726-732.

Sarıtunç, B. (2021). *Üniversite Gençliğinin Din ve Değerler Eğitimi Açısından Sosyal Medya Deneyimi (Bursa Uludağ Üniversitesi örneği)*, Yayınlanmaması Doktora Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sayın, Ö. (1990). *Aile Sosyolojisi Ailenin Toplumdaki Yeri*. İzmir: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Sılay, N. (2010). *Yükseköğretimde Karakter Eğitiminin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Şirin, A. (1986). *Gençlerin Değerler Sıralaması Üzerine Bir Araştırma* (Doctoral Dissertation, Marmara Üniversitesi, Turkey).

Tanrıverdi, B. (2010). Sürdürülebilir Çevre Eğitimi Açısından İlköğretim Programlarının Değerlendirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 34 (151), 90 – 102.

Tarhan, N., (2012). *Değerler Psikolojisi ve İnsan*, İstanbul: Timaş Yayınları.

Tatlılıoğlu, K. (2012). Çocukların Sağlıklı Kişilik Geliştirmelerinde Ahlaki ve İnsani Değerler Eğitiminin Önemi. IV. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi (EAB Congress, 2012, İstanbul). TDK Türkçe Sözlük, 2017.

Topal, Y. (2019). *Değerler Eğitimi ve On Kök Değer*. Mavi Atlas, 7 (1), 245-254.

Tulunay Ateş Ö., (2017). Türkiye’de Değerler Eğitimi Uygulamalarının Öğrencilere Kazandırılması İstenen Olumlu Özellikler Üzerindeki Etkisi, *Değerler Eğitimi Dergisi*, 15 (34), 41-60.

Turan, İ. (2014). Karakter Eğitimi: Amerika Örneği. *Marife*, 14 (1), 75-92.

- Ülken, H., (2001). Ahlak, Ülken Yayınları, İstanbul, 1967. *Bilgi ve Değer*, Ankara: Kürsü Yayınları.
- XIX. Millî Eğitim Şûrası Kararları Aralık 7.2023 tarihinde <https://www.memurlar.net/haber/492505/19-milli-egitim-surasi-kararlarinin-tam-metni.html> adresinden alındı.
- Yeşil, R., & Aydın, D. (2007). Demokratik Değerlerin Eğitiminde Yöntem ve Zamanlama. *Uluslararası Çağdaş Eğitim Çalışmaları Dergisi* 5 (1), 1-17.
- Yıldırım, A., & Simsek, H. (1999). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (11 Baskı: 1999-2018). İstanbul: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, S. G., & Demirel, M. (2019). Türk Tarihinde Değerler ve Değerler Eğitimi Üzerine Bir İnceleme. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 5 (1), 92-99.
- Yıldırım, S. G., Demirel, M. (2019). Türk Tarihinde Değerler ve Değerler Eğitimi Üzerine Bir İnceleme, *Eğitim Kuram Uygulama Araştırmaları Dergisi* 5, (1) 92-99.
- Yılmaz, F. (2021). Karakter Eğitimi ve Karakter Eğitimi Programları. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12 (1), 234-257.
- Yorulmaz, B. (2017). *Ailede Değerler Eğitimi*, İstanbul: Erkam Yayınları.
- Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi Aralık 26.2023 tarihinde <https://istatistik.yok.gov.tr/> adresinden alındı
- Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu Aralık 26.2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2809.pdf/>
<https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2547.pdf> adreslerinden alındı.
- Zengin, M. (2017). Herkes İçin Geçerli Uygun Değerleri Belirlemek ve Öğretmek Mümkün Mü? Değer Eğitimi Yaklaşımları Bağlamında Bir Değerlendirme. *Sakarya University Journal of Education*, 7 (2), 432-445.
- Zengin, M., & İçöz, E. A. (2018). Dini, Felsefi, Psikolojik Boyutlarıyla Vicdan ve Değerler Eğitimindeki Yeri. *Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (10), 323-345.
- Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi İnternet sayfasından Aralık 30.2023 tarihinde (<https://medem.beun.edu.tr/yonetmelik.html>) adresinden alındı.
- Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi İnternet sayfasından Kasım 08.2021 tarihinde <https://webkutuphane.beun.edu.tr/> adresinden alındı.

EKLER

Ek 1: Enderun Buluşmaları Afifi

MEDENİYET ARAŞTIRMALARI VE DEĞERLER EĞİTİMİ UYGULAMA ARAŞTIRMA MERKEZİ (MEDEM)
ENDERUN BULUŞMALARI BAŞLIYOR

ETKİNLİĞE KATILACAK GRUPLAR

İlkokul grubu Ortaokul grubu Lise grubu Üniversite grubu

Enderun Buluşmaları için önemli tarihler:

Başlangıç Tarihi: 12 Ekim 2015 Bitiş Tarihi: 15 Ocak 2015 Ders Saatleri: Hafta içi 1 Ders

MEDEM 3.YILINA YENİ ETKİNLİKLERLE BAŞLADI.

- Enderun Buluşmaları
- Anne Üniversitesi
- Tezhip Kursu
- Bir Hoca Bir Kitap
- Ebru Kursu
- Hüsn-ü Hat Kursu
- Osmanlıca Kursu
- Mesnevi Okumaları
- Çocuklar İçin Felsefe Atölyesi
- Tecvitli Kur'an-ı Kerim

Ek 2: TED Konuşmaları ve Motto Günleri

Ek 3: Bir Hoca Bir Kitap Afışı

BİR HOCA BİR KİTAP

ROGER GARAUDY'NİN

TEVHİD TASAVVURU

Yrd.Doc. Murat AKIN

Yer	Tarih	Saat
MEDEM	15 MART PERŞEMBE	17.00

Ek 4.1: Yardım Kampanyası Afişİ (Halep Yardım Bekliyor)

Ek 4.2: Yardım Kampanyası Afiş (Dolabında İyiliğe Yer Aç)

**DOLABINDA
İYİLİĞE
YER AÇ!**

Bir insanın gerçek zenginliği onun bu dünyada yaptığı iyilikleridir. Aylarca hatta belki yıllarca dolabında kullanmadığın ne varsa paylaş ki başkaları da faydalansın. Askıdaki elbisenin yerine şimdi bir mutluluk asılsın, yüzü gülsün, yüzün gülsün.

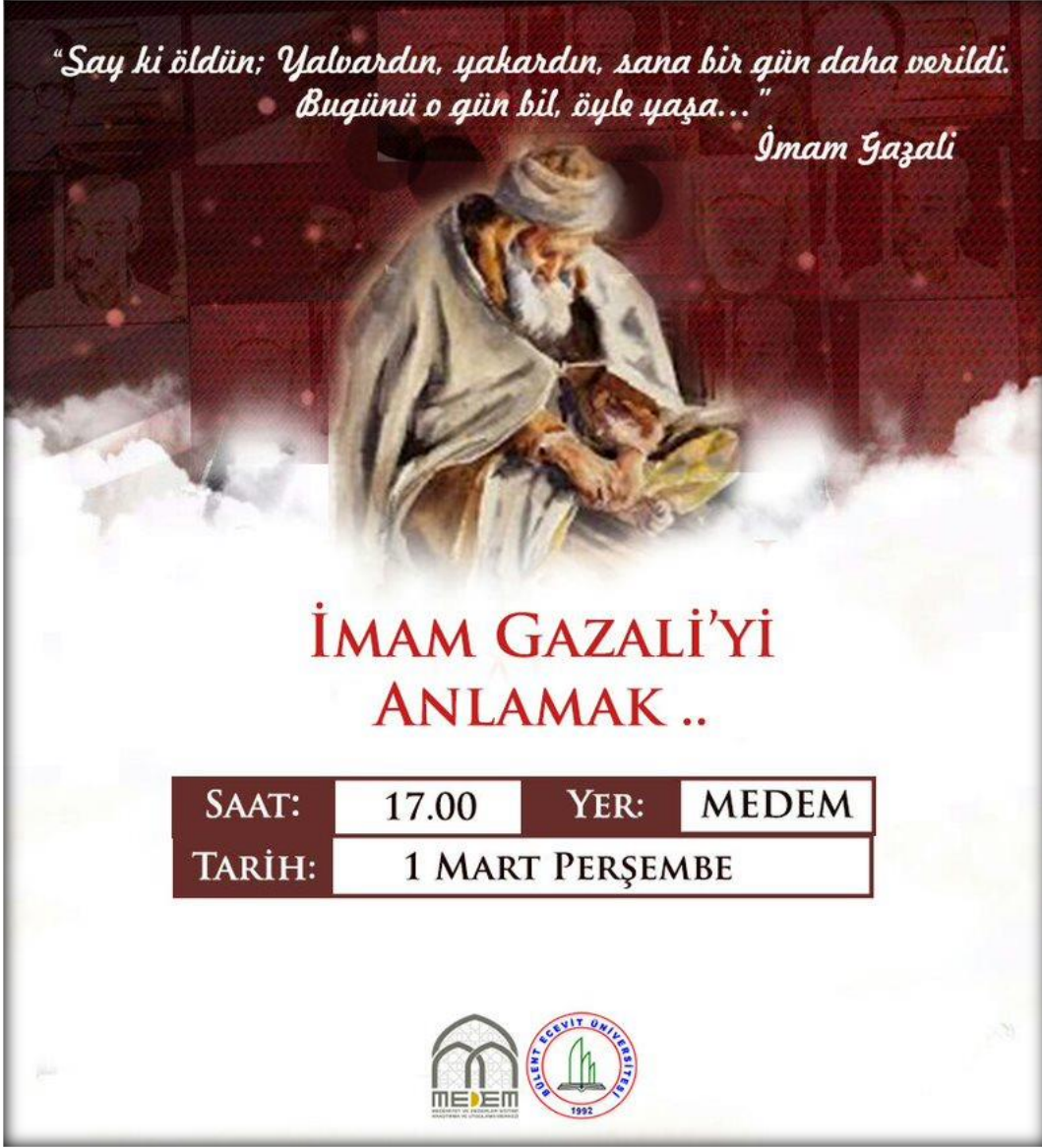
Haydi sen de askıya bir tebessüm as!

Paylaşmak istediğiniz giysilerinizi Medeniyet ve Değerler Eğitimi Kütüphanesi'ne bırakabilirsiniz.

MEDEM
MEDENİYET VE DEĞERLER EĞİTİMİ
ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ

Ek 5: Tefsir ve Hadis Dersleri Afişİ

*"Say ki öldün; Yalvardın, yakardın, sana bir gün daha verildi.
Bugünü o gün bil, öyle yaşa..."*
İmam Gazali

**İMAM GAZALİ'Yİ
ANLAMAK ..**

SAAT:	17.00	YER:	MEDEM
TARİH:	1 MART PERŞEMBE		

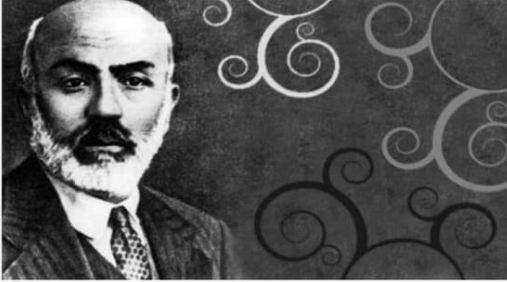
Ek 6: Safahat Okumaları Afifi

 MEDEM

OSMANLICA KURSU
ص **BAŞLIYOR** پ

SAFAHAT OKUMALARI
BAŞLIYOR

HER CUMA
15.00-17.00

Ek 7: Bir Ülke Bir İnsan Afiş

Ek 8: Anne Üniversitesi Haber Sayfası ve Afişi

w3.beun.edu.tr/haberler/2440/universitemizde-anne-universitesi-basladi.html

Anne Üniversitesi Başladı

4.3K

Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitimi Uygulama Araştırma Merkezi (MEDEM) bünyesinde başlatılan "Anne Üniversitesi" 14 Mart 2017 Salı günü ders başı yaptı.

8 hafta sürecek olan eğitimin ilk dersi öncesinde açılış konuşması yapan Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitimi Uygulama Araştırma Merkezi Müdür Uzman Elif Gür **toplumun ve ailenin vazgeçilmezinin anneler** olduğunu belirttiği konuşmasında eğitimlerin şimdiden tüm annelere faydalı olması dileklerini illeterek katılımlarından dolayı tüm annelere teşekkür etti. Ayrıca böyle bir çalışmanın Üniversite bünyesinde yapılmasında gösterdiği destekten dolayı anneler adına BEÜ Rektörü Prof. Dr. Mahmut Özer'e teşekkür etti.

Açılış konuşmasının ardından ilk dersi İlahiyat Fakültesi öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Hasan Meydan verdi. Meydan, Ailede Değer Eğitimi başlıklı sunumunda aileyi ayakta tutan değerlerin önemi üzerinde durarak ülkemizden ve dünyadan konu ile ilgili örnekler vererek sunumunu tamamladı. Meydan, sunumun ardından annelerden gelen sorulara cevap verdi.

Anne Üniversitesi her salı 12.00- 13.30 saatleri arasında Tahir Karağuz Konferans Salonu'nda devam edecek.

15 Mart 2017

ANNE ÜNİVERSİTESİ

Bilinçli Tüketim ve Aile Ekonomisi

Yrd.Doç. Dr. Ferdi KESİKOĞLU

12. 15
25 Nisan Salı
Tahir Karağuz Konferans Salonu

Ek 9: Çocuklar için Felsefe Atolyesi Etkinlik Afişİ

ÇOCUKLAR İÇİN FELSEFE ATÖLYESİ

HER
PERŞEMBE
MEDEM'DE
16:00 - 17:15

Eğitmen
Arş. Gör. Mustafa ÇAKIROĞLU
BEÜ, Felsefe Bölümü

Ek 10: Mesnevi Okumaları Duyuru Linki

MEDEM Mesnevi Okumaları

MEDEM Mesnevi Okumaları

Medeniyet Araştırmaları ve Değerler Eğitimi Uygulama Araştırma Merkezi orijinal nüsha (Farsça) karşılaştırmalı Mesnevi okumaları, her hafta çarşamba günü saat 12.30'da MEDEM Değerler Eğitimi Kütüphanesi'nde gerçekleştirilecektir. Etkinlik ücretsiz ve herkese açıktır.

Tarih: 15 Mart 2017 /Çarşamba

Saat: 12:30 - 13:30

Değerler Eğitimi Kütüphanesi Adres: Farabi Kampüsü Camii altı.

İç hat telefon: 1991

Yayınlanma Tarihi : 14.03.2017

Ek 11: Okur-Yazar Buluşması Afiş

OKUR - YAZAR BULUŞMALARI

Bir Çığır Öyküsüdür, Şule Yüksel Şenler

YAZAR: DEMET TEZCAN

SÖYLEŞİ VE İMZA GÜNÜ

TAHİR KARAOĞUZ KONFERANS SALONU
23 EKİM ÇARŞAMBA
SAAT: 17.00

Ek 12: III. Uluslararası Değerler Eğitimi Kongre Afışı

III. Uluslararası
Değerler Eğitimi Kongresi
III. International Congress on
Values Education

beun.edu.tr

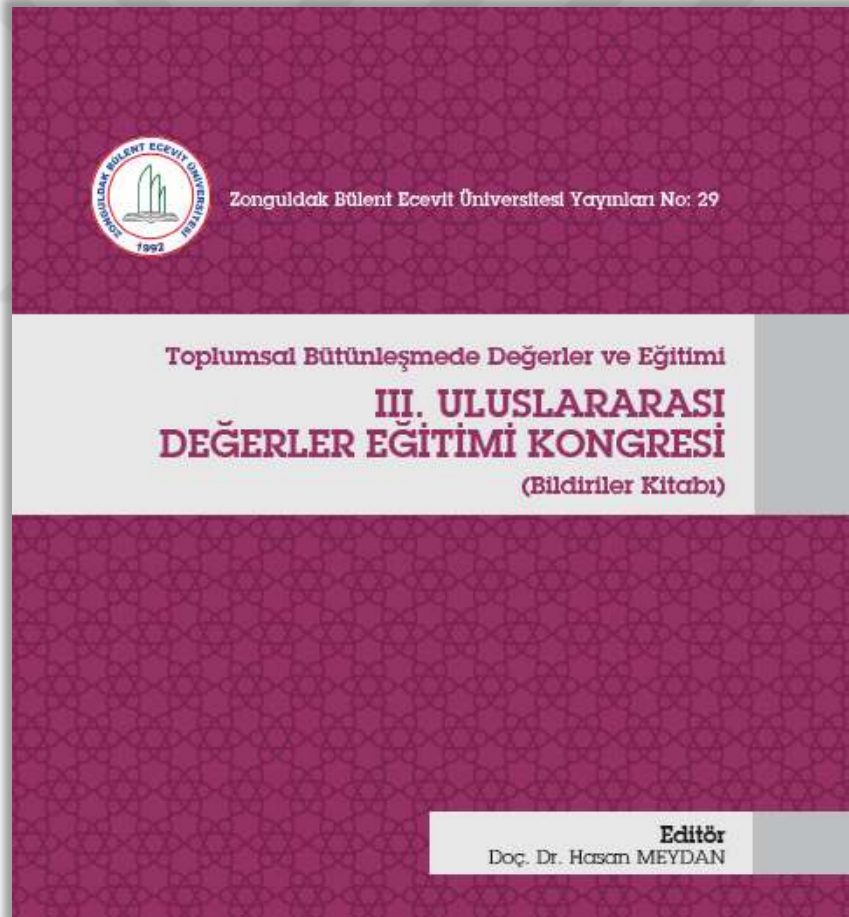
**Toplumsal Bütünleşmede
Değerler ve Eğitiminin Rolü**

5-6 Nisan 2018

Yer: Bülent Ecevit Üniversitesi
Farabi Kampüsü

web: degerleregitimi.beun.edu.tr • e-posta: degerleregitimikongresi67@gmail.com

dem edam

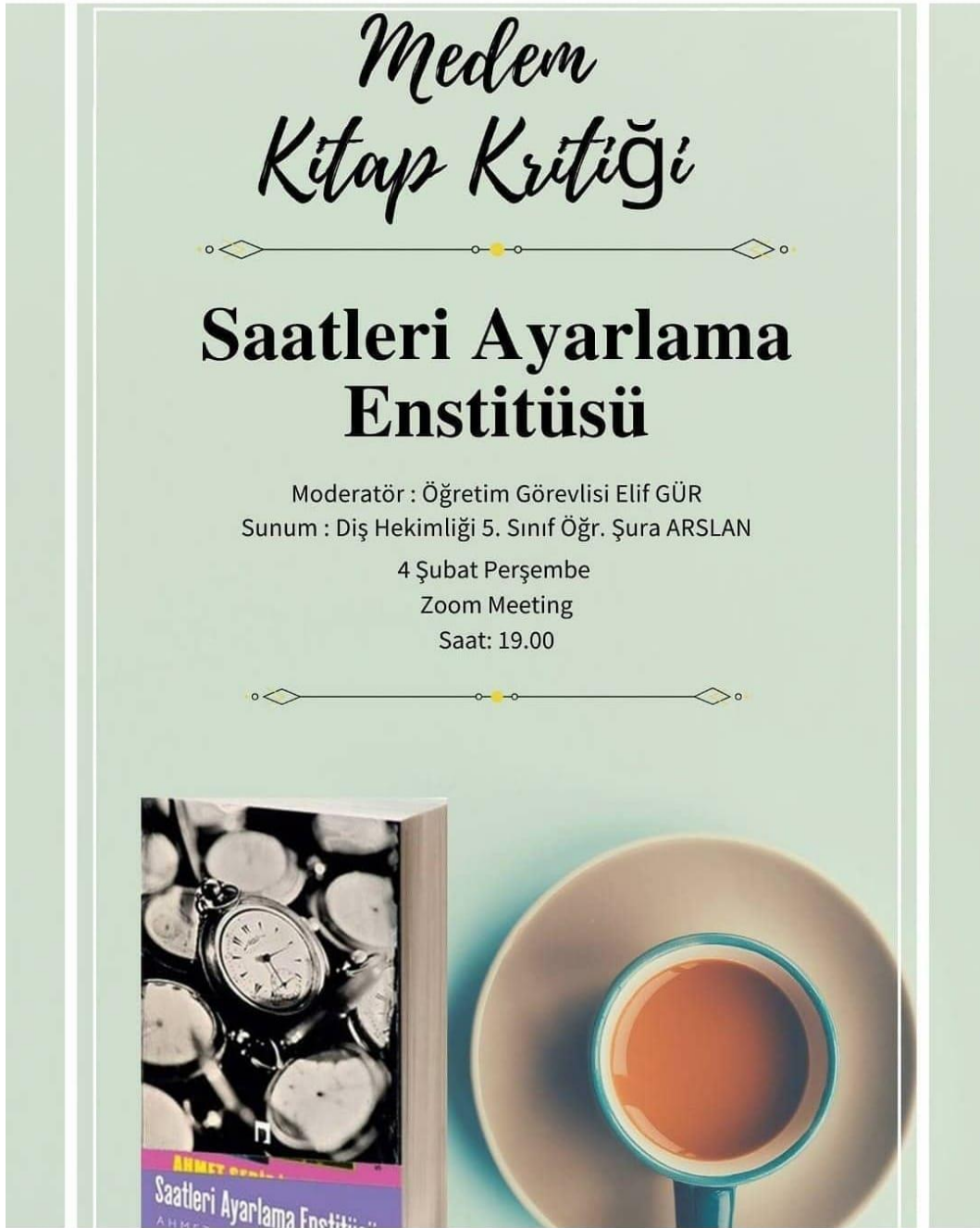

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları No: 29

Toplumsal Bütünleşmede Değerler ve Eğitimi
**III. ULUSLARARASI
DEĞERLER EĞİTİMİ KONGRESİ**
(Bildiriler Kitabı)

Editör
Doç. Dr. Hacı Mehmet MEYDAN

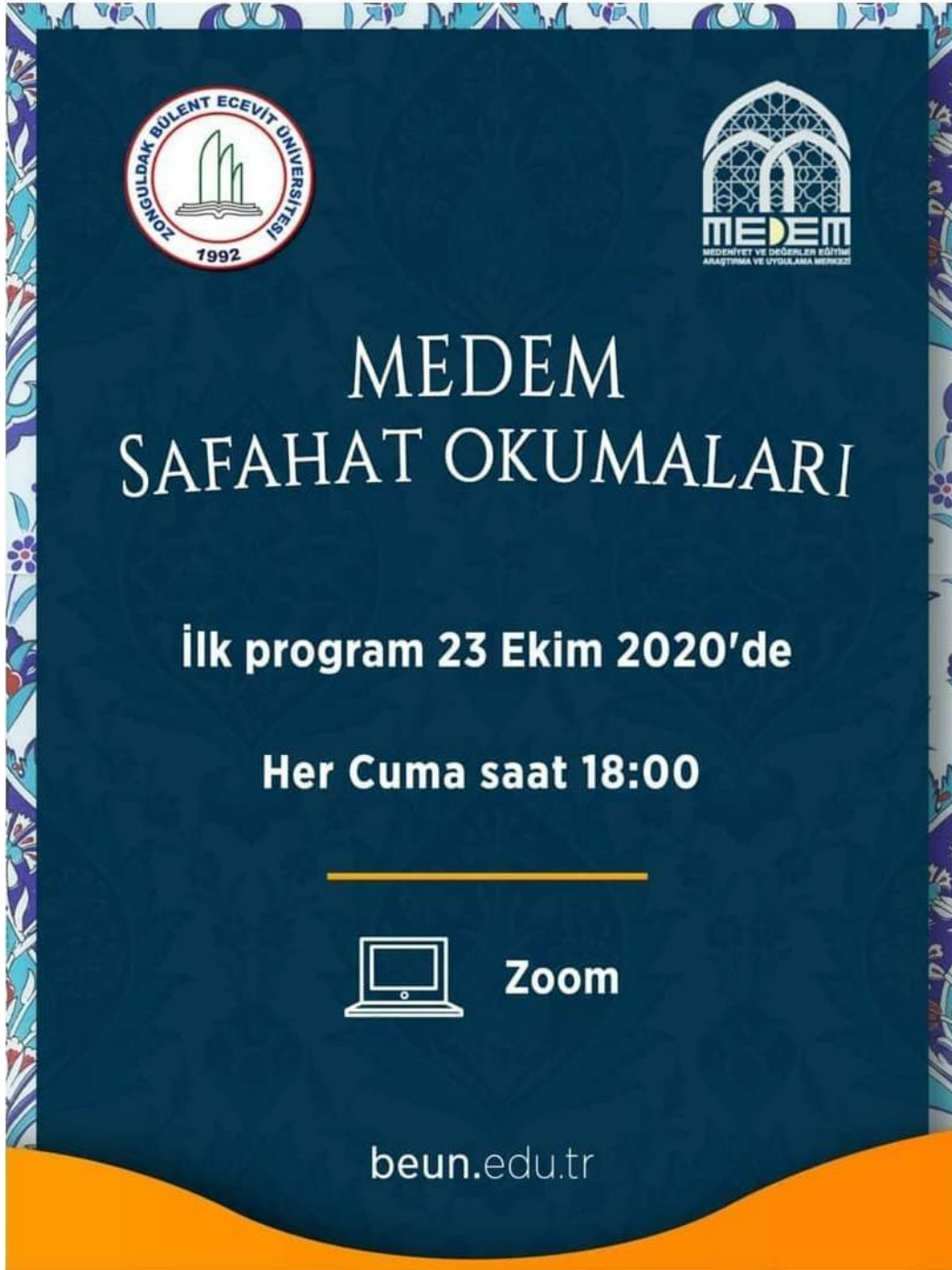
Ek 13.1: Pandemi Döneminde MEDEM Etkinlik Afiş-1

Ek 13.2: Pandemi Döneminde MEDEM Etkinlik Afiş-2

Ek 13.3: Pandemi Döneminde MEDEM Etkinlik Afiş-3

Ek 13.4: Pandemi Döneminde MEDEM Etkinlik Afiş-4

ÖZ GEÇMİŞ

Adı ve Soyadı : Elif GÜR

Bildiği Yabancı Diller : Arapça

Derece	Bölüm/Program	Üniversite	Yıl
Lisans	Sanat Tarihi	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	2006
Lisans	İlahiyat	Zonguldak BEÜ	2019

Görevler:

Görev Unvanı	Görev Yeri	Yıl
Öğretmen	Van / Milli Eğitim Müdürlüğü	2007-2013
Öğretim Gör.	Zonguldak BEÜ /Devrek MYO	2014-2021
Şube Müdürü	Ümraniye İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	2021-

Eserler:

A. Uluslararası hakemli dergilerde yayımlanan makaleler:

A1.

B. Uluslararası bilimsel toplantılarda sunulan ve bildiri kitaplarında (proceedings) basılan bildiriler:

B1.

C. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplar veya kitaplardaki bölümler:

C1. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplar:

C1.1.

C2. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplardaki bölümler:

C2.1.

D. Ulusal hakemli dergilerde yayımlanan makaleler:

D1.

E. Ulusal bilimsel toplantılarda sunulan ve bildiri kitaplarında basılan bildiriler:

E1.

F. Sanat ve tasarım etkinlikleri:

F1.

G. Diğer yayınlar: (Yukarıdaki maddelerde yer alan başlıklardaki kategorilere girmeyen ve belirtilmek istenen tüm eserler bu maddenin altında belirtilecektir.)

G1.